

Полтавський національний педагогічний університет
імені В. Г. Короленка

Серія “Науковці університету”

***Валентина Петрівна
Питаренко***

БІОБІБЛІОГРАФІЧНИЙ
ПОКАЖЧИК

Полтава
ПНПУ імені В. Г. Короленка
2014

УДК 377:016:929 (092) В.П. Титаренко
ББК 74.03(4Укр.)-8я 1
Т45

Упорядники:

В. В. Орехова, заступник директора бібліотеки з науково-методичної роботи;

І. М. Лесунова, заступник директора бібліотеки.

За редакцією доктора філологічних наук,
професора **М. І. Степаненка**

Т45 **Валентина Петрівна Титаренко** : біобібліографічний показчик /упоряд.: В.В. Орехова, І. М. Лесунова ; за ред. М. І. Степаненка. – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2014. – 174 с. – (Серія “Науковці університету”).

У виданні вміщено інформацію про життєвий шлях і науково-педагогічну діяльність доктора педагогічних наук, професора кафедри теорії та методики технологічної освіти Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка Валентини Петрівни Титаренко.

У показчику зібрано вітальні слова колег і друзів, подано хронологічний та алфавітний показчики друкованих праць і публікацій науковця. Сподіваємося, що це видання стане в пригоді науково-педагогічним працівникам, фахівцям у галузі технологічної освіти та декоративно-ужиткової творчості, студентам, аспірантам, учителям, а також усім, кого цікавить постать В. П. Титаренко.

УДК 377:016:929 (092) В.П. Титаренко
ББК 74.03(4Укр.)-8я 1

*Рекомендувала до друку вчена рада
Полтавського національного педагогічного університету
імені В. Г. Короленка (протокол № 6, від 25.12.2014 р.)*

© Колектив упорядників, 2014

© ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2014

М. І. Степаненко,
*доктор філологічних наук,
професор, заслужений діяч
науки і техніки України,
ректор Полтавського
національного педагогічного
університету імені В. Г. Короленка*

ЩАСЛИВА НЕВІЛЬНИЦЯ ДУХОВНОЇ ВОЛІ

*Коли вже мистецтво
бере митця в свої обійми,
воно його не відпускає.*

Олесь Воля

Постійність – гарна риса, що забезпечує успіх, удосконалює людину, вишліфовує досвід, виформовує компетентність, словом, уможлиблює перехід від однієї якості до іншої – витонченішої, вишколенішої. На жаль, у цьому складному світі триматися на позиціях постійності нелегко, а подеколи й зовсім неможливо. Та й у змінах, якщо вони не стихійні, а закономірні, є свої переваги. Коли ж ідеться про людину, яка багато літ не змінює місця праці й трудиться в одній царині, – то це майже земний подвиг. Його втіленням і підтвердженням є життєпис доктора педагогічних наук, професора Валентини Титаренко.

*В. П. Титаренко – доктор педагогічних наук, професор,
декан факультету технологій та дизайну Полтавського
національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка*

Валентина Петрівна – з-поміж тих людей, чий увесь науково-творчий шлях нерозривно пов'язаний з одним вищим навчальним закладом. 1970 року вона закінчила природничий факультет Полтавського державного педагогічного інституту імені В.Г. Короленка. У її трудовій книжці це перше і єдине місце праці. Саме тут Валентина Петрівна пройшла кар'єрними сходами – від лаборанта, асистента, старшого викладача, доцента до професора, завідувача кафедри, декана, проректора. За її плечима дві дисертації: кандидатська – із сільськогосподарських наук і докторська – з педагогічних. Народжена у славних Великих Сорочинцях на Миргородщині, Валентина Титаренко (у дівоцтві – Сорока) після закінчення школи в рідному селі

органічно зрослася з педагогічним вишем і з самою Полтавою, сформувалася тут як непересічна особистість.

В. П. Титаренко серед учасників II Всеукраїнської науково-практичної конференції «Феномен писанки в сучасному культурно-освітньому просторі», 2013 р.

Вона свято береже родинне вогнище, продовжуючи справу бабусі Одарки Йосипівни та мами Марії Василівни. Дитинство її припало на ті часи, коли говорити про українські традиції вже не було модно, коли народна творчість і народні ремесла сприймалися як щось учорашне, архаїчне. Валентину ж це дуже непокоїло, тому робила, як могла, усе, аби надбання попередніх поколінь не зникли безслідно. У хвилини піднесення й у важку годину, у час радості й миті туги вона брала до рук голку й мережила хрестиком чисте поле, створюючи маленьке диво. Удавалося пошити щось оригінальне для себе, сина, чоловіка, матері. Спочатку це було лише хобі, так би мовити, «доважок» до основної праці – науки й викладання, але потім захоплення переросло в постійну потребу дня.

Набуток, яким нині заслужено пишається факультет технологій і дизайну Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г.Короленка, – неабияка заслуга його багатолітньої співробітниці та керівника. А ще Валентина Петрівна одягла у сценічне вбрання заледве не всі колективи художньої самодіяльності вишу. Її добре знають в Україні як прискіпливого науковця-дослідника таїни українського рушника й виховного потенціалу народної творчості. Це ім'я відоме вчителям трудового навчання не лишень полтавського краю, адже професор Титаренко – автор шкільних підручників, неодмінний учасник обласних і всеукраїнських фахових зібрань. Употужнюється, набуває авторитету її наукова школа. Часом дивуєшся, як може ця жінка вміло поєднувати високу науку зі звичайною щоденною, нерідко марудною, працею та мужньо долати випробування долі. Але їй це вдається, бо має вона необхідні для митця й науковця чесноти – добру душу, гнучкий розум, провидяще око і жертвний характер.

Валентина Петрівна постійно перебуває в тісному професійному контакті з майстрами народної творчості, ініціює різноманітні проекти й сама активно реалізує їх. Якщо вдатися до спортивних аналогій, то вона – той тренер, який уміло грає. Зустрічі студентів із учителями, проведення майстер-класів, участь університету у всеукраїнських акціях – усе це також відбувається під орудою професора Валентини Титаренко. Вона рівняє всіх до себе й тому ставить до всіх високі вимоги. Саме за цю працьовитість колеги й вихованці поважають Валентину Петрівну. Її безперечна заслуга і в тому, що до національного реєстру рекордів унесено найбільший вишитий вручну цільний рушник, що утрадиційнено на Полтавщині свято «Воскресни, писанко!» Назавжди закарбувалася в пам'яті земляків аудієнція в Папи Римського Івана Павла II у Ватикані 1997 року, під час якої Валентина Петрівна вручила легендарному понтифікові створений її руками прапор Полтави.

Учасники Всеукраїнської науково-практичної конференції з писанкарства «Феномен писанки в сучасному культурно-освітньому просторі», 2013 р.

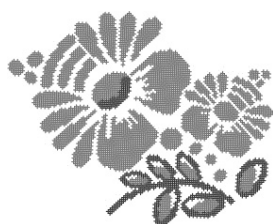
Крім усього, Валентина Петрівна – ще і кваліфікований літописець доби. У її численних студіях зафіксований духовний поступ нашого щедрого на таланти краю й нашої багатой культурної традиції. З ініціативи професора Титаренко в університеті відкрито музейну кімнату вишивки та музей народних ремесел. Їхні експонати досконалі за змістом і формою, ваблять усякого, хто хоч раз там побуває, зачаровують своєю красою. Валентина Петрівна плекає нові наукові та творчі плани, вона не сумує, що літа на зрілу осінь повертають, не дає їм змоги оселитися в душі й серці. Для цього просто немає часу, тому що професор Титаренко не мислить себе поза бурхливим виром життя. Вона достеменно знає, що в мистецтва сила вулканна, що краса не тільки рятує світ, а й доточує людям віку.

В. П. Титаренко проводить заняття у музеї народних промислів факультету технологій та дизайну

Отож нехай роки й надалі не матимуть влади над Вами, вельмишановна ювілярко. Нехай Господь обдарує Вас новими заслугами, примножує людську повагу та додає сил на нові звершення. Нехай лягають рядки за рядками і з'являються Ваші нові книги про наше мистецьке минуле й сьогодення. Нехай Ваша доля мережитья нитками щастя, добра та любові. Нехай сіється й родиться на Вашому духовному, науковому, педагогічному полі, у Вашій родині. Нехай справа, яку Ви, Валентино Петрівно, ревно перейняли від найрідніших людей, стане дороговказом і для Ваших онуків. Адже їм, вихованим в українському дусі та в пошані до українських традицій, належить розбудувувати нову Україну й жити в мирній, соборній, самостійній державі. Так має бути, врешті-решт. І таке неодмінно буде!

*Коледи, друзі
про Валентину
Питаренко*

О. М. Коберник,
*директор Інституту
природничо-математичної
та технологічної освіти
Уманського державного педагогічного
університету імені Павла Тичини,
завідувач кафедри теорії
та методики навчання технологій,
доктор педагогічних наук,
професор*

Ювілей для такого поважного науковця, керівника, педагога – можливість поговорити про звершення і плани на майбутнє, привід привітати та сказати слова захоплення Вашими досягненнями.

Насамперед варто подякувати Вам, дорога Валентино Петрівно, за те, що в мене є такий надійний, щирий і чудовий друг. Ви, як педагог і наставник, докладаєте багато зусиль для поліпшення стану вітчизняної вищої педагогічної освіти, розвитку факультету технологій і дизайну Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. Різними способами, методами, але завжди гідно, цілеспрямовано, наполегливо, а тому й успішно.

Знаю Вас як чудову жінку і непересічну життєдайну особистість. Завжди елегантна, мила, чарівна, Ви магнітом приваблюєте до себе людей, колег, студентів.

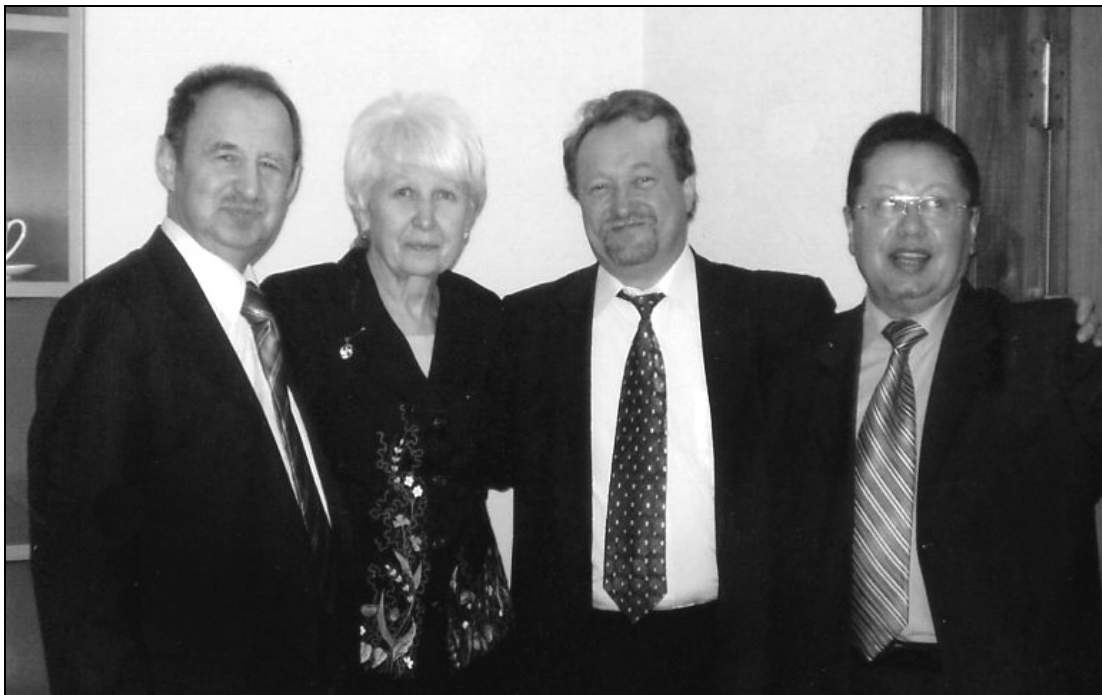
Як мудрий, відповідальний і компетентний керівник, Ви майже десять років впевнено розвиваєте свій факультет, що став одним із провідних в Україні. Ви – талановита майстриня, яка власними руками творить чудеса. Ви – прекрасна дружина і любляча мама та бабуся.

У своїй професійній діяльності Ви завжди знаходитеся на передових рубежах. Ви всім довели, що жінка може

уособлювати в собі багато не тільки людських якостей, але й науково-професійних. Ваша невтомна і різнопланова діяльність із вивчення та поширення перспективного педагогічного досвіду вчителів технологій, співпраця факультету з ними та обласним інститутом післядипломної педагогічної освіти – приклад для наслідування.

Керуючись передусім загальнолюдськими цінностями, Ви спрямовуєте свою енергію на становлення міжнародного іміджу української науково-педагогічної школи, усіма силами намагаєтеся підняти рівень української вищої освіти до світових стандартів, зокрема, нас особливо вражає той інтенсивний рух вперед Вашого факультету в розвитку народних ремесел і промислів, різноплановий та високопрофесійний дизайнерський підхід до формування навчально-виховного середовища.

*Валентина Петрівна з колегами-професорами
(зліва направо): Віктор Сидоренко (зліва), Євген Кулик,
Олександр Коберник*

Притаманні Вам багатогранні наукові інтереси, життєва енергія, творчий пошук, подвижницька праця на ниві технологічної та професійної освіти є прикладом для

наслідування. Успішний захист Вами дисертації на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук є підтвердженням цьому. Ваші підручники і посібники використовуються в усіх педагогічних навчальних закладах, де вивчається дизайн, декоративно-прикладне мистецтво.

Ви – невичерпне й життєдайне джерело творчості та інновацій. До Ваших ідей долучаються вдячні учні, студенти, учителі, викладачі. Натхнення, подароване Вами, є надзвичайно могутнім стимулом до подальших наукових досліджень та творчих звершень.

Наділені глибокою загальною ерудицією та вродженим інтересом до життя, які уміло демонструєте, Ви завжди цікавий співрозмовник. Із повагою ставитеся до кожної без винятку людини, при цьому вмієте зберігати почуття власної гідності. Інтелігентність, скромність, уважність і водночас простота й толерантність роблять спілкування з вами легким і приємним.

Ваша сила – у мудрості, прагненні вдосконалити світ, багатогранності інтересів та обдарувань, непосидючості й досвідченості. Ви органічно поєднуєте в собі високі якості Вчителя, людяність і вимогливість керівника, соратника і друга.

Ви – невтомний Учитель учителів, і в цьому – глибокий сенс. Адже учитель – символ мудрості, удосконалення, просвітництва, життєвого досвіду, який передається у спадок учневі.

Тож хай не міліє криниця Вашої людяності, доброти й оптимізму! Хай береже Вас Бог, дорога колего і друже, і пошле щасливу долю Вам та Вашим близьким.

В. Г. Бутенко,

Дійсний член Міжнародної академії проблем людини, член-кореспондент Національної академії педагогічних наук України, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки і психології Херсонського національного технічного університету, голова Всеукраїнської асоціації дизайн-освіти

СЛОВО ПРО ПРЕКРАСНУ ЛЮДИНУ, ПЕДАГОГА І ВЧЕНОГО

(до ювілею відомого вченого-педагога, доктора педагогічних наук, професора Титаренко Валентини Петрівни)

Сучасне життя сповнене багатьма подіями, процесами та явищами. Проте в ньому є цінності, які не можуть залишатися без належної уваги, сприймання та осмислення. Це цінності, що символізують саму сутність життя, його красу, сповнену проявами виразності, доброти та гармонії. Саме такою є життєтворчість Валентини Петрівни Титаренко – прекрасної Людини, Педагога та Вченого. Завдяки своїм життєвим принципам, особистісним переконанням і поглядам, глибоким переживанням і педагогічній творчості вона засвідчила широкі можливості самореалізації за законами краси та добра. Маючи від природи яскравий талант, добре серце, велику працездатність та відданість людям, Валентина Петрівна робить усе можливе для збереження високих традицій народної культури, збагачує сучасну освітньо-виховну практику новими педагогічними ідеями, упевнено веде учнівську та студентську молодь у світ прекрасних і добрих людських стосунків.

Україна пишається людьми, яких обдарувала доля яскравим талантом та великою силою життя. Серед таких людей особливе місце посідає визнаний в Україні вчений-педагог, доктор педагогічних наук, професор Титаренко Валентина Петрівна. Її життєвий шлях є нелегким, він наповнений сподіваннями і перемогами, яскравими здобутками і невимовними втратами. Сила духу і праці цієї людини переконує в тому, що ідеї високої педагогіки знаходять своє втілення в повсякденному житті, спонукають молодь до подальших звершень, створення нових матеріальних і духовних цінностей.

Науково-педагогічна творчість Валентини Петрівни Титаренко унікальна тим, що поєднує в собі пошук, пов'язаний з розвитком природи, народної художньої культури та освітньо-виховної практики.

У всьому вона прагне віднайти прояви прекрасного, відчути красу і виразність рідної землі, зрозуміти історію і неперевершеність народної художньої творчості, доторкнутися почуттями до глибинних джерел національної естетичної ідеї. Наукові розвідки вченого-педагога допомагають в осмисленні складних проблем сьогодення, відкривають нові горизонти гуманістичної педагогіки, надихають на подальші звершення на ниві освіти й виховання молодого покоління.

Валентина Петрівна Титаренко є блискучим організатором освітньо-виховної та наукової діяльності, яскравим пропагандистом художніх цінностей Полтавщини, високим шанувальником етностетичної культури минулого й сьогодення. Ці якості дозволяють педагогу успішно прокладати стежину до кожної людини, організувати спілкування з людьми на відстані людського серця.

Хочу подякувати долі за щасливу нагоду співпраці, спілкування та творчості з таким прекрасним Педагогом. Вітаючи зі славним ювілеєм Валентину Петрівну Титаренко, хочу побажати їй життєвих сил і творчої енергії, міцного здоров'я та плідної праці на ниві освіти, наукової та художньо-естетичної творчості.

П. А. Кравченко,

*доктор філософських наук,
професор, завідувач кафедри філософії,
декан історичного факультету
ПНПУ імені В. Г. Короленка*

ЕНТУЗІАЗМ, ЩО ГРУНТУЄТЬСЯ НА ЗНАННЯХ ТА ВИСОКІЙ АКТИВНОСТІ

Стан постмодернізму, яким визначається теперішній час, називають новою епохою «переоцінки цінностей», періодом їх безупинної зміни. Зміни, що їх несе з собою глобалізація як вирівнювання, нівелювання та усереднення форм існування і розуміння світу. Саме це й ставить перед сучасною людиною проблему вибору поведінки та дій, проблему оцінки усіх різноманітних і суперечливих фактів і явищ, які найбільшою мірою відповідають пошукам смислів і значень її буття.

З огляду на це, ми нині й оцінюємо постать і життєвий шлях Валентини Петрівни Титаренко — українського педагога, культуролога, спеціаліста у галузі природничих наук, доктора педагогічних наук, професора, декана факультету технологій та дизайну.

Доля Валентини Петрівни тісно і нерозривно пов'язана з Полтавським національним педагогічним університетом (інститутом). Тут вона навчалась, була однією із кращих студенток патріарха природничого факультету Андрія Потаповича Каришина, зростала як викладач, науковець, керівник який розуміє стратегію і тактику роботи з людьми.

На формування особистості Валентини Петрівни Титаренко вплинула ментальність Полтавщини, оспіваної в легендах, літописах і переказах, життєва мудрість її батьків, традиції та звичаї українського народу. У її творчості нерозривно пов'язані наукова проблематика із процесом виховання та педагогічної діяльності.

На підставі багаторічної, довготривалої спільної праці із Валентиною Петрівною у нашому виші зазначу, що працювати у колективі факультету технологій та дизайну річ досить складна. Тут потрібні риси авторитетного й досвідченого викладача, науковця, небайдужість та гуманність, співпереживання та турботливість. Усі ці якості притаманні Валентині Петрівні, адже вона користується заслуженим авторитетом як серед викладачів та співробітників нашого вишу, у студентській аудиторії, так і у освітян Полтавщини та України в цілому.

*Перша науково-практична конференція трудовиків України
(в центрі ліворуч – академік Д. О. Тхоржевський), 2000 р.*

Де б не працювала Валентина Петрівна – чи на посаді завідувача кафедри, чи голови профспілкового комітету

університету, чи деканом факультету – свою роботу вона завжди виконувала совісно, натхненно із величезним ентузіазмом і відповідальністю віддаючись сповна реалізації поставлених планів та задумів. Про це свідчить і матеріальна база та спеціалізовані кабінети, що робилися під керівництвом декана, і присвячені освіті щорічні виставки, організатором та безпосереднім незмінним виконавцем яких вона є.

Титаренко Валентина Петрівна є членом редколегії фахового журналу, автором багатьох актуальних і цікавих статей котрі рекомендуються студентам, магістрантам, аспірантам при вивченні культурологічної та педагогічної проблематики.

*У музеї факультету із Заслуженим учителем України
Людмилою Михайлівною Максименко*

Окрім того, Валентина Петрівна організовує і проводить численні наукові конференції, круглі столи, наукову роботу студентів. Особливу увагу варто звернути на систематичні виставки-покази різних сучасних моделей одягу, що демонструє факультетський театр-студія мод і ту турботу, яку постійно проявляє декан факультету про цей театр. А

виставки-покази писанок чи різних виробів студентів факультету, що їх організовує Валентина Петрівна, користуються популярністю в освітніх закладах як Полтавської області так і за її межами.

Валентина Петрівна активно опікується формуванням нових наукових кадрів, плекає талановитих дослідників, майбутніх учителів, прищеплює їм любов до своєї професії.

В. Титаренко серед учасників III Всеукраїнської науково-практичної конференції «Феномен писанки в сучасному культурно-освітньому просторі», присвяченої 100-річчю Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка, 2014 р.

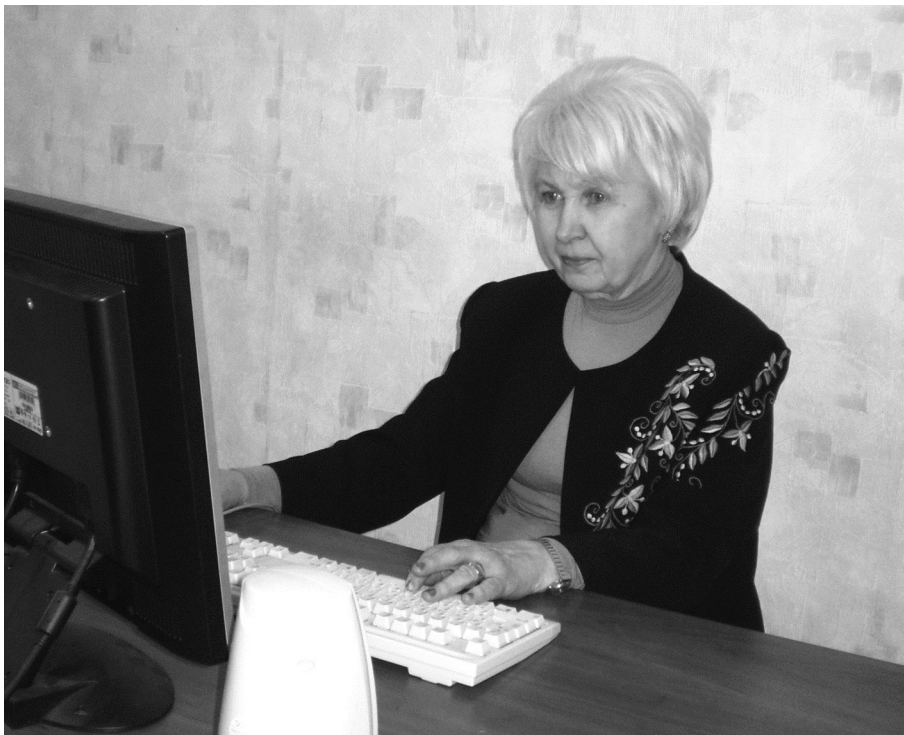
Тож, вітаючи ювіляра, радо долучаю до численних віншувань на її адресу й свої побажання. Хай педагогічно-наукові зерна, посіяні Вами, й надалі проростають колосками знань, розуму, справедливості. Хай кожен день вінчається успіхом, хай Вас і надалі оточують чуйні й сердечні люди. Бажаю творчого довголіття, успіхів у науковій і педагогічній діяльності, здійснення усіх задумів і планів, міцного здоров'я і щоб Ваше акме тривало якомога довший період часу.

Т. П. Демиденко,
*Кандидат історичних наук,
доцент кафедри історії України
ПНПУ імені В. Г. Короленка*

ПЕДАГОГ, НАУКОВЕЦЬ, ЛЮДИНА

Певно, одне з найдовершеніших відчуттів, які дарує людині життя, – це відчуття гармонії, співмірності й узгодженості тих його складових, які, зливаючись у потужний акорд буття, надають йому повноти і сенсу. Натомість повсякденність не часто дозволяє нам зосередитися на творенні внутрішньої гармонії чи пошуку її в інших.

*В. П. Титаренко – доктор педагогічних наук, професор,
декан факультету технологій та дизайну Полтавського
національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка*

І, може, саме тому особливо цінуєш ці знахідки, відчуваючи глибоку повагу до людини, котрій вдається

гармонійно поєднувати в собі служіння, як писав поет, «красивому і корисному», різні грані таланту, неабиякі досягнення у сферах, що на рівні масової свідомості сприймаються як протилежні або принаймні далекі одна від одної.

Валентина Петрівна Титаренко, доктор педагогічних наук, професор, декан факультету технологій та дизайну Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка

Погодьмося, що типовий образ професора, доктора наук стереотипно асоціюється в більшості з людиною, котра має високий інтелект, моральні чесноти, глибоку ерудицію, але водночас буває безпорадною в ситуаціях, що потребують умілих рук, життєвої кмітливості, майстровитості. З іншого боку, звичний образ умільця-майстра, на кшталт Шульги в Миколи Лєскова, сприймається як самородок, самоучка, далекий від систематичної освіти, проте багатий на життєвий досвід, природну мудрість і стійкість.

І коли нам трапляється поєднання в одній людині освіченості й майстровитості, належності до академічних сфер і здорового прагматизму, сповідування високих ідеалів і реалістичних поглядів на життя, здатності продукувати ідеї й уміння їх втілювати, ми особливо гостро відчуваємо справедливість і гармонійність поетичної формули щастя, виведеної Максимом Рильським: У щастя людського два рівних є крила: Троянди й виноград, красиве і корисне. Саме ці рядки спадають на думку, коли знайомишся із життєвим і творчим шляхом доктора педагогічних наук, завідувача кафедри теорії та методики технологічної освіти, декана факультету технологій та дизайну Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка, професора Валентини Петрівни Титаренко.

Народилася Валентина Титаренко (дівоче прізвище – Сорока) 26 листопада 1948 року в мальовничому селі Великі Сорочинці Миргородського району Полтавської області. Батько – Петро Петрович Сорока – працював водієм у

колгоспі імені М. В. Гоголя, трагічно помер 1973 року. Мати – Марія Василівна – була майстринею-вишивальницею, володіла різними видами декоративно-ужиткової творчості, пройшла трудовий шлях на фабриці імені Н. К. Крупської – одній із семи на Полтавщині, що випускали вишивані вироби. Марія Василівна пішла за межу життя у 87-річному віці, ще замолоду передавши донькам уміння і талант рукодільниці та навчивши дітей, як писав Борис Олійник, «у світі по совісті жити».

Батьки учениці-випускниці, 1966 р.

Змалку кмітлива дівчинка уважно придивлялася й до занять бабусі – Одарки Йосипівни Сороки, яка майже все життя займалася тканням на домашньому верстаті ліжників для односельців. Мабуть, уже тоді Валині руки набули вправності в роботі з голкою та ниткою, а її допитливий погляд увібрав у дитячу пам'ять зразки справжньої народної творчості у виконанні найрідніших людей. Завдяки їм опанувала найпоширеніші на Полтавщині техніки: лиштву, вирізування, зерновий вивід, ляхівку, різноманітні мережки.

Валентина Петрівна з мамою Марією Василівною, 2008 р.

Учениця-випускниця Великосорочинської середньої школи, 1966 р.

Ставши школяркою, Валя тішила і батьків, і вчителів неабиякими успіхами в навчанні. Із вдячністю вона згадує свою першу вчительку – Софію Федорівну Пархоменко, а з учителів старших класів – викладача улюбленого предмета хімії Зінаїду Костівну Ксьонз. Саме ця жінка допомогла золотій медалістці, випускниці Валентині Сороці ретельно підготуватися до вступних іспитів на природничий факультет Полтавського державного педагогічного інституту імені В. Г. Короленка.

Студентка-випускниця Полтавського педінституту, 1971 р.

Склавши на «відмінно» хімію авторитетному й досвідченому тодішньому деканові факультету, легендарному Андрію Потаповичу Каришину та молодому асистентові, а нині поважному доценту Григорію Федоровичу Джурці, Валентина стала студенткою, активно взялася до громадського життя, наполегливо вчилася, як лідер молоді ініціювала багато цікавих справ. Невдовзі її обрали членом

профкому вишу, і профспілковій діяльності Валентина Петрівна не зраджує вже більше сорока п'яти років.

Свій трудовий шлях розпочала 1971-го, звідтоді ж одного разу не змінювала місце роботи: в її трудовій книжці адреса одного навчального закладу – Полтавського державного педагогічного інституту, нині – національного університету імені В. Г. Короленка.

Тут, у стінах Alma-mater, вона пройшла шлях від старшого лаборанта кафедри хімії до професора, завідувача кафедри, декана.

*Валентина Петрівна
з сином Валерієм, 1973 р.*

1973 року Валентина Петрівна народила сина Валерія. Попри родинні клопоти, молода мама і дружина продовжувала викладацьку діяльність – працювала асистентом кафедри трудового навчання, тривала робота над дисертаційним дослідженням.

Титаренко В. П. захистила кандидатську дисертацію з теми «Підвищення продуктивності ячменю та гороху шляхом передпосівної обробки насіння препаратом ДИНУК» у Харківському науково-дослідному інституті рослинництва і здобула науковий ступінь кандидата

сільськогосподарських наук під керівництвом доктора сільськогосподарських наук, професора М. А. Бобро.

У 1988–1995 рр. Валентина Петрівна працювала головою профспілкового комітету педагогічного інституту. Уже тоді поряд із традиційними для профспілки турботами про дотримання умов колективного договору, оздоровлення спілчан та членів їхніх сімей, організацію дозвілля тощо голова профкому, не байдужа до рукотворної краси,

ініціювала виставку-конкурс виробів (вишиванки, плетиво, різьбярство тощо), виготовлених викладачами й співробітниками. Відвідувачі виставки були приємно подивовані різноманітними талантами членів профспілки. Профспілкову діяльність Валентина Титаренко успішно поєднувала з викладацькою роботою на педагогічно-індустріальному факультеті, створеному в структурі навчального закладу 1978 року.

Спільне засідання кафедр трудового навчання педуніверситету і середньої школи №30 м. Полтави

Основним аргументом на користь організації факультету була нагальна необхідність підготовки кваліфікованих кадрів. На той час лише десять відсотків учителів трудового навчання Полтавської області мали вищу освіту. Факультет упродовж кількох років вирізнявся, з огляду на специфіку фаху, здебільшого чоловічим студентським складом. Валентина Петрівна викладала тут основний курс «Основи сільського господарства». Але в середині 1980-х чоловіче студентське товариство було «ушляхетнене» присутністю дівчат: на факультеті з'явилися нові спеціальності, до відкриття яких доклала зусиль Валентина Петрівна. Й оскільки автор будь-якої ідеї найчастіше наражається на необхідність втілення її в життя

власноруч, довелося доценту Титаренко і фах для дівчат визначати, і самій же студенток навчати. Тут і пригодилася мамина та бабусина наука – почала Валентина Петрівна вчити української народної вишивки. Водночас і сама брала уроки майстерності в Заслуженого майстра народної творчості Олександри Великодної. Навчалася й за книгами, подарованими ще в дитинстві подругами, відтворювала, як і раніше, з допомогою матусі різні техніки вишивання, а їх же існує понад сто!

В. П. Титаренко вишиває "Рушник національної єдності", 2007 р.

Наполеглива праця увінчалася успіхом: до Валентини Петрівни прийшло визнання. Її стали запрошувати на виставки в різні міста України та зарубіжжя, роботи учениць демонструвалися в експозиції музею українських народних промислів та ремесел, створеному на факультеті 1988 року за її ініціативою.

Факультетський музей – це постійно діюча виставка творчих робіт студентів, своєрідний майстер-клас з декоративно-ужиткової творчості. Затишна, простора світлиця містить експозицію українських рушників, жіночих і

чоловічих вишиванок, килимів і писанок, різьблених виробів, бісерних прикрас, штучних квітів, виробів з лози та рогози – всього того, що навчилися створювати власноруч студенти під керівництвом своїх талановитих наставників. Згодом такі твори декоративно-ужиткового мистецтва посядуть не одне почесне місце на культурно-освітніх заходах в Австрії, Болгарії, Бельгії, Італії, Німеччині, Франції, Швейцарії.

У музеї факультету із студенткою Надією Вакуленко

Особливо пам'ятною для Валентини Петрівни Титаренко стала поїздка в складі делегації вишу до Італії (1997). Сам Папа Римський Іоанн Павло II вітав народну майстриню і усіх полтавців у своїй резиденції у Ватикані, а Валентина Петрівна з приємністю вручила йому прапор Полтави, вишитий її руками. Розповідь жінки про цю подію подав у місцевій газеті журналіст Віталій Цебрій: «Наш народний ансамбль «Весна» мав гастрольну поїздку до Італії і, звичайно ж, це вже була сама по собі рідкісна можливість побачити красиву європейську країну, ознайомитися з пам'ятками давньої середземноморської цивілізації. Нас люб'язно зустрів в Італії мер невеличкого містечка Орвієтто сеньйор Марчелло Томазіні. Саме він і

організував цю фантастичну зустріч. Пан Марчелло дізнався від нас, що 24 серпня всі українці відзначають величне для нас свято(а ми прибули до Італії напередодні). За кілька років до того, ми з українським народним хором «Калина» Полтавського педінституту побували у Польщі, у містечку Вадові це, де народився Папа, нам показали його будиночок».

*Зустріч із Папою Іоанном Павлом II у Ватикані.
В. П. Титаренко вручає прапор Полтави, 1997 р.*

Пізніше Марчелло Томазіні зізнався Валентині Петрівні: усі 63 роки свого життя, мовляв, прожив в Італії. Давно мріяв про аудієнцію в Папи. Але нагода така щаслива склалася ось тільки зараз!

Папа приймав українців серед 160 (!) делегацій з різних країн світу. Спершу він привітав усіх присутніх у залі Ватикану, підтвердивши репутацію знаменитого поліглота, саме тими мовами, якими розмовляли його численні гості. Потім до нього почали підходити по черзі представники кожної з делегацій. Українцям надали таке почесне право майже одразу після італійців.

Марчело Томазіні вручає світлини у м. Полтаві

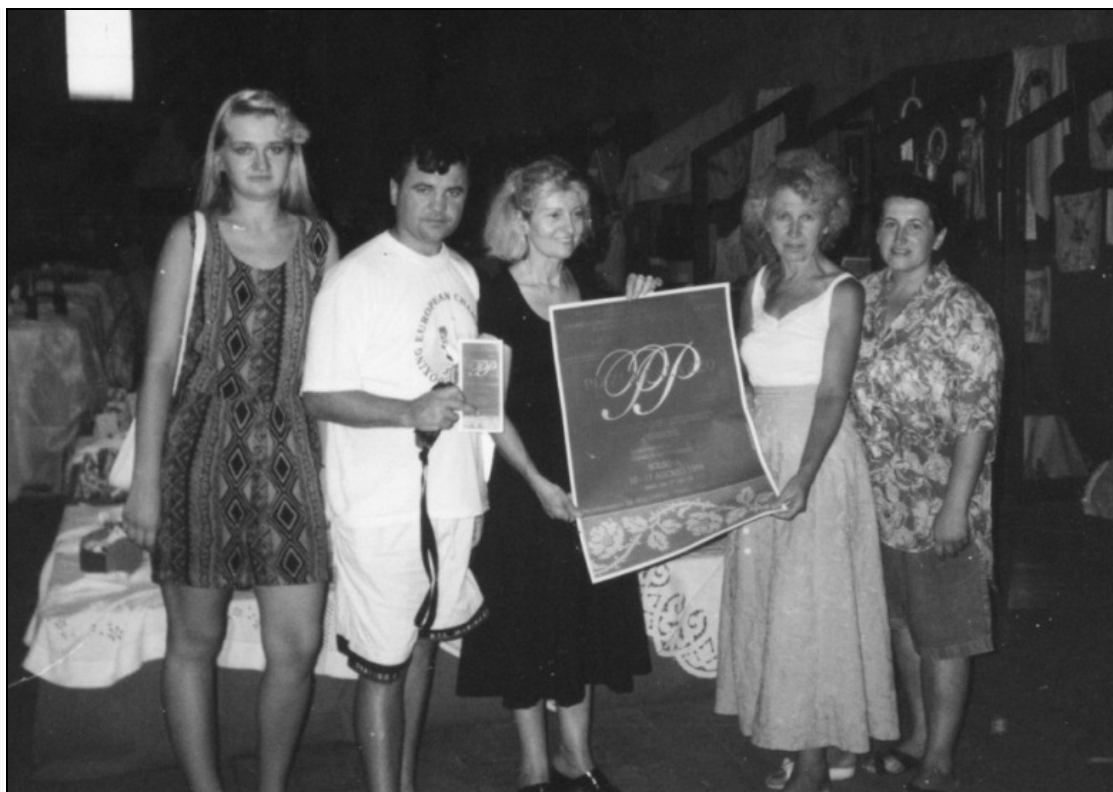
В. Титаренко вручила Папі прапор Полтави. Іоанн Павло ІІ поздоровив нас із святом.

До речі, світлини прийому у Ватикані, сьогодні як історичний раритет займають почесне місце в експозиції Полтавського обласного краєзнавчого музею.

Не одну закордонну подорож (до Австрії, Болгарії, Бельгії, Польщі, Швейцарії) здійснила Валентина Петрівна разом з українським народним хором «Калина» (керівник – заслужений діяч мистецтв України, завідувач кафедри музики, професор Григорій Левченко). Її виїзди на численні зарубіжні гастролі цього славетного університетського колективу були цілком закономірними, адже під керівництвом та за безпосередньою особистою участю доцента Титаренко були вишиті 60 жіночих та 55 чоловічих сорочок для хористів, 25 сорочок для оркестрової групи хору, 10 рушників, виготовлено 60 українських віночків. Практика «одягання» студентських колективів художньої самодіяльності у власноруч виготовлені костюми з легкої руки Валентини Петрівни стала доброю університетською традицією: під її керівництвом майстрині факультету технологій та дизайну виготовили костюми для камерного хору «Гілея», танцювальних ансамблів «Кредо» та «Грація», естрадного колективу «Ананас», команди КВК «ФІМА», хору «Чебрець», «Просвіти», «Жива вода» та інших колективів.

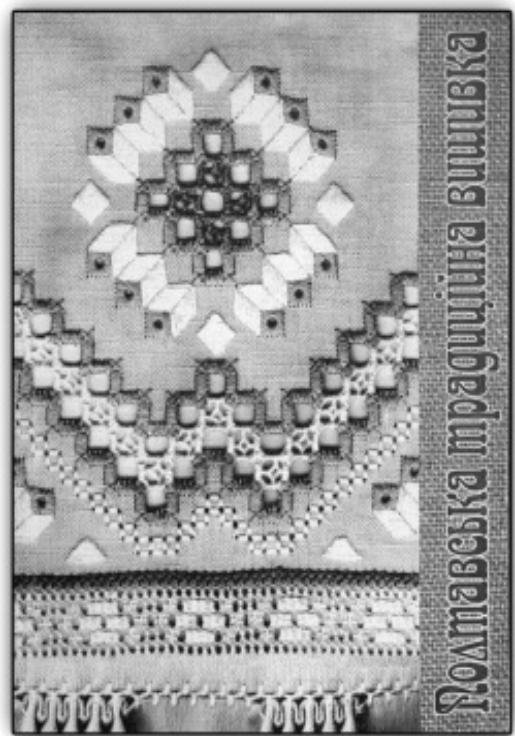
Перша поїздка у Болгарію, 1985 р.

Виставка робіт у Венеції, 1999 р.

За такою плідною й активною творчою діяльністю стояла копітка, ретельна науково-дослідницька робота Валентини Титаренко з пошуку й вивчення зразків української народної вишивки, опису її технік, поширення у різних місцевостях тих чи тих орнаментів, кольорової гами, традицій. Із дозволу директора Полтавського краєзнавчого музею Катерини Борисівни Фесик Валентина Петрівна працювала у фондах з багатою колекцією рушників. Як плід цієї роботи 1998 року вийшла її книга «Український рушник як засіб національного виховання і витвір народного декоративно-ужиткового мистецтва», а через два роки по тому – «Полтавська традиційна вишивка: минуле і сучасне».

За короткий термін Валентина Титаренко сформувала на факультеті творчий колектив однодумців, які успішно здійснювали наукове дослідження за держбюджетною темою «Відродження і розвиток національної традиційної культури українського народу».

А впродовж останніх десяти років Валентина Петрівна – керівник фундаментального дослідження «Теорія та методика формування естетичної культури майбутнього вчителя технологій в процесі особистісно-орієнтованої професійної підготовки». Вона – автор понад 300 наукових праць.

*Під час захисту докторської дисертації
в Інституті педагогіки НАПН України*

Доцент Титаренко В. П. успішно захистила докторську дисертацію у Інституті педагогіки НАПН України (науковий консультант – член-кореспондент НАПН України, д. п. н., професор Віктор Костянтинівич Сидоренко).

Мабуть, тільки сама Валентина Петрівна знає, яким складним був шлях: на плечах цієї невтомної і відповідальної, тендітної жінки лежала турбота про стареньку маму, чоловіка, сина з невісткою та трьох онучат, завідування кафедрою, керівництво факультетом, робота в редколегіях журналів, науково-методичній комісії з трудового навчання Міністерства освіти і науки України, участь у наукових конференціях, різнопланова громадська діяльність, членство в журі учнівських та студентських

олімпіад, професійних конкурсів «Учитель року», активна співпраця зі «Слов'янським клубом», засідання якого набували особливого затишку завдяки її зусиллям і турботі. А ще – напружена багаторічна виставкова діяльність.

В. Титаренко з родиною

Пам'ятні Валентині Петрівні демонстрування творчих надбань студентів факультету в час проведення у квітні 1998 року Всеукраїнських науково-мистецьких читань «Українська нитка у мистецтві вишивання, ткацтва, килимарства», виставка-продаж «Мисткині вишивальниці Полтавщини», організована нею разом із жіночим клубом «Порадниця».

Про цю неординарну подію в культурному житті області писала газета «Зоря Полтавщини»: у статті Ванди Лис відзначалася роль в організації виставки Валентини Титаренко, котрій удалося залучити до участі в заході більше 50 майстринь-вишивальниць із різних районів Полтавської області, зокрема й усесвітньо відому мисткиню

Олександрю Великодну. Були на цій виставці й роботи Валентини Петрівни та її мами – Марії Василівни.

Подією всеукраїнського масштабу стала приурочена до десятиріччя незалежності держави виставка творчих робіт студентів під керівництвом Валентини Титаренко, що відбулася в Києві в Експоцентрі України 20–26 серпня 2001 року. У квітні-травні 2003 року виставку «Барвінковий світ весни» було розгорнуто в літературно-меморіальному музеї І. П. Котляревського. Про неї із захопленням розповідалося в місцевій пресі, зокрема на сторінках «Зорі Полтавщини».

*Створення «Рушника національної єдності»
у музеї народних промислів педуніверситету, 2007 р.*

Упродовж травня-жовтня 2007 року проводилася Всеукраїнська культурно-мистецька й суспільно-політична акція «Рушник національної єдності». Полотно завдовжки 9 метрів і завширшки 75 сантиметрів знайшли в селі Мухалі Хмельницької області. За словами спів керівника проекту

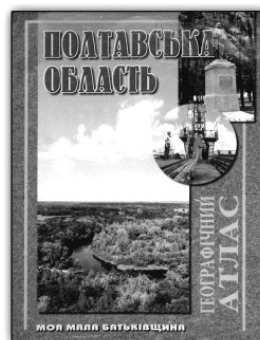
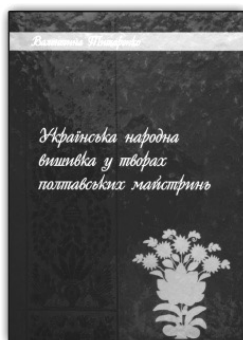
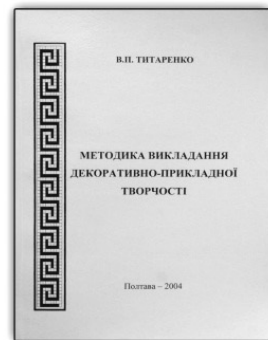
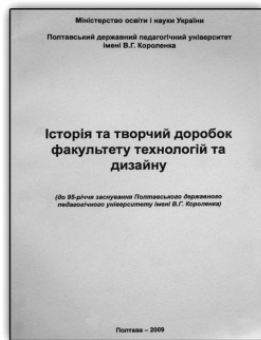
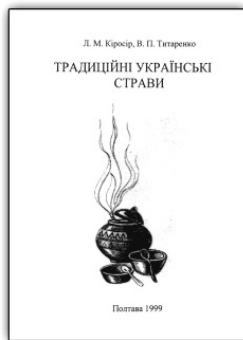
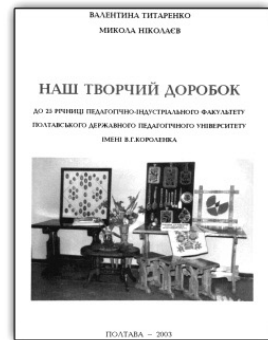
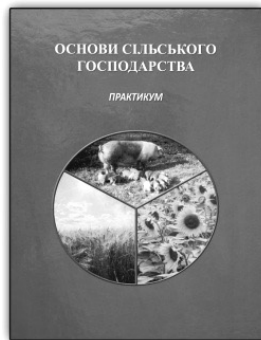
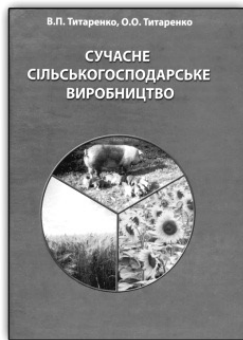
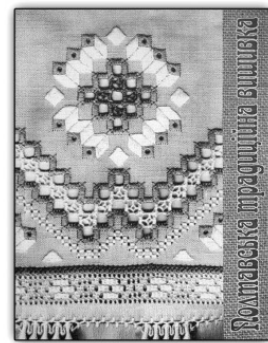
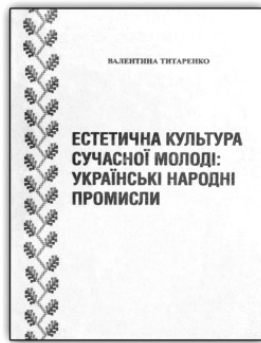
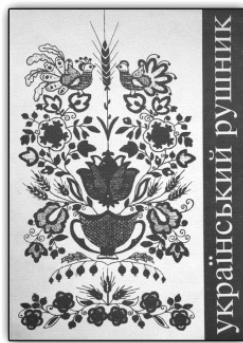

Тамари Степаненко, воно «живе», тому що виткане руками жінки з вирощених нею конопель, политих дощем, овіяних вітром, напоєних сонцем. Коли на нього наноситься вишивка, рушник набуває сили оберегу. Вишивали рушник на громадських засадах більше п'ятисот майстрів народної вишивки з 24 областей, а також АР Крим, Києва й Севастополя. Візерунок розробили науковці – історики та художники. На полотні зображений наймогутніший для України символ – дерево життя, ескіз якого створила заслужений художник України Олександра Теліженко.

Першими на Полтавщині його зустріли мешканці Решетилівки – відомого осередку килимарства і вишивки. Другий етап акції пройшов у музеї українського рушника педагогічного університету, де до творення його долучилися студентки другого і третього курсів факультету технологій і дизайну. До творчої праці приєдналася і декан факультету Валентина Титаренко.

Не уявляється можливим навести хоч би перелік усіх тих виставок, у яких Валентина Петрівна брала участь сама або разом зі своїми студентами: лише впродовж 2005–2013 рр. художньо-творчі роботи її вихованців демонструвалися на 40 міжнародних, всеукраїнських та місцевих виставках.

Звичка до постійної наполегливої праці, висока вимогливість до себе й інших, сміливість і рішучість в опануванні нових сфер діяльності, неабиякі організаторські здібності, лідерські якості забезпечили Валентині Петрівні авторитет і визнання. Сьогодні вона, уродженка з Великих Сорочинців, стала поважним професором, знаним науковцем, досвідченим керівником, мудрим вихователем, талановитим майстром. Певно, саме про таких людей, чий високий статус є результатом їхніх власних зусиль і невтомної праці, англійці з повагою говорять як про особистість, котра сама себе створила – «selfmademan».

Монографії і навчальні посібники
проф. Титаренко В. П.

*У музеї І.П. Котляревського.
Вручення вишитої сорочки для експозиції*

І при всьому цьому Валентина Петрівна залишається чарівною жінкою, завжди енергійною, сповненою нових задумів і планів, здатною на вольові вчинки і... на рішучу зміну іміджу. Якось у день її народження, коли привітати іменинницю прийшли колеги, студенти, члени «Слов'янського клубу», що присвятив своє засідання творчим досягненням факультету технологій і дизайну, всі присутні на урочистостях були приємно вражені тим, як нова стильна зачіска, модний колір волосся, елегантна сукня дозволили і без того стрункій жінці створити довершений образ сучасної успішної леді. Валентина Петрівна всім способом свого життя немов би кидає виклик рокам і підтверджує влучність поетичного спостереження Р. Рождественського: «Есть только дни рождения у женщин, годов рождения у женщин нет».

Під керівництвом Валентини Петрівни студенти факультету технологій та дизайну неодноразово перемагали у Всеукраїнських олімпіадах з технологічної освіти та конкурсах-захистах студентських наукових робіт.

Так, у 2012 році студентка IV курсу Довгопола М. О. нагороджена дипломом I ступеня, у 2013 році студент IV курсу Єлісеєв А. В. зайняв I місце у Всеукраїнській олімпіаді з технологічної освіти. Це свідчить про високий рівень підготовки студентів і належний науково-методичний рівень викладання дисциплін викладачами факультету і професором В. П. Титаренко.

Із студентами факультету – учасниками Всеукраїнської олімпіади з трудового навчання Полтавського педуніверситету, 2012 р.

Робота студентки III курсу Галамбош Г. В. «Позаурочна художньо-професійна підготовка учнів», виконана під керівництвом проф. Титаренко В. П., відзначена дипломом II ступеня у II турі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт, який відбувся у березні 2013 року в Харківській Українській інженерно-педагогічній академії.

Професор Титаренко В. П. є членом спеціалізованої вченої ради із захисту докторських і кандидатських дисертацій Інституту педагогіки Національної академії педагогічних наук України.

*Із студентами й викладачами факультету –
переможцями Всеукраїнської олімпіади з трудового навчання
Полтавського педуніверситету, 2013 р.*

Валентина Петрівна є членом редакційної колегії науково-методичного журналу «Трудова підготовка в сучасній школі» та членом редакційної колегії серії «Бібліотека дизайнера».

Валентина Петрівна Титаренко внесла значний вклад у створення навчальної, наукової та матеріальної бази факультету технологій та дизайну Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. Велику увагу приділяє відкриттю нових спеціальностей і створенню навчальних лабораторій та їх навчально-методичного забезпечення. Під її керівництвом в університеті ліцензовані та акредитовані спеціальності: «Технологічна освіта», «Професійна освіта» і магістратура з технологічної освіти.

Професор Титаренко В. П. уміло поєднує педагогічну та організаторську роботу з науковою. Викладає навчальні курси з основ виробництва, народних промислів України,

декоративно-ужиткової творчості. Керує курсовими, дипломними та магістерськими роботами з дисциплін технологічного й декоративно-ужиткового спрямування. Із зазначених дисциплін розроблено навчальні посібники, що мають гриф Міністерства освіти і науки України, авторські навчальні програми, робочі навчальні програми за кредитно-модульною системою організації навчального процесу, які містять тексти лекцій, плани семінарських занять, методичні рекомендації до виконання лабораторних і практичних занять, завдання для самостійної й індивідуальної роботи студентів, завдання для поточного і підсумкового контролю, списки літератури.

В. П. Титаренко серед учасників інструктивно-методичної наради для директорів та методистів міжшкільних навчально-виробничих комбінатів області «Формування технологічних компетентностей та конкурентоспроможної особистості в умовах МНВК». Семенівський міжшкільний навчально-виробничий комбінат, 2014 р.

16-18 жовтня 2013 року спільно з Міністерством освіти і науки України, Національною Академією педагогічних наук

України, Інститутом інноваційних технологій і змісту освіти був проведений II Міжнародний конгрес «Етнодизайн: Європейський вектор розвитку і національний контекст», в якому взяло участь 5 країн учасниць, 804 учасники, в тому числі іногородніх 565.

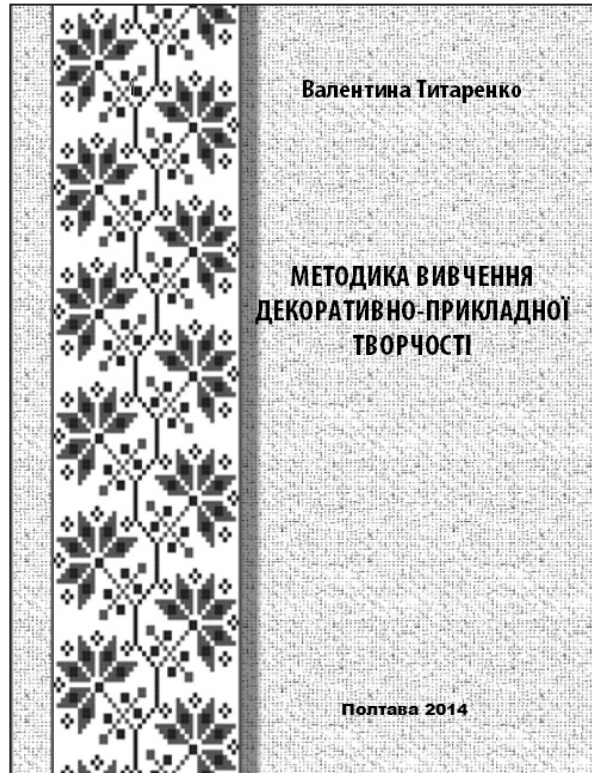

*Учасники спеціальної дослідницької групи,
м. Полтава, 2013 р.*

Факультет технологій та дизайну на чолі з В. П. Титаренко тісно співпрацює з вищими навчальними закладами: Воронежським державним педагогічним університетом (Росія); Інститутом професійно-технічної освіти НАПН України; Національним педагогічним університетом імені М. П. Драгоманова (м. Київ); Харківською державною аграрною академією; Українською інженерно-педагогічною академією (Харків); Уманським державним педагогічним університетом імені Павла Тичини; Інститутом свинарства Національної Української академії аграрних наук; Полтавським обласним інститутом післядипломної педагогічної освіти ім. М. В. Остроградського.

Валентина Петрівна є ініціатором, автором та умілим організатором створення музею-майстерні з декоративно-ужиткової творчості, який функціонує більше 25 років. У музеї відображені традиції українських народних промислів, особливо висвітлені успіхи у вивченні української народної вишивки. Більше 30 років проф. Титаренко В. П. зі студентами збирає узори старовинних українських рушників, сорочок, замальовуючи орнаменти, відтворюючи їх у нових художньо-естетичних виробках. У музеї представлені унікальні за досконалою виконавчою майстерністю зразки стародавніх та сучасних рушників, сорочок, скатертин.

У жовтні 2000 року за наказом ректора Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка проф. Степаненка М. І. та ректора Поставського обласного інституту післядипломної освіти педагогічних працівників імені М. В. Остроградського доц. Зелюка В. В. розпочався процес створення спеціальної дослідницької групи як форми організації післядипломної педагогічної освіти. Наукове керівництво за напрямки діяльності здійснює декан факультету технологій та дизайну, завідувач кафедри теорії та методики технологічної освіти проф. Титаренко В. П. До складу групи входять кращі творчі вчителі міста та області, які є керівниками методичних об'єднань.

23 вересня 2012 року у рамках святкування Дня міста відбувся парад вишиванок, у якому взяли участь понад 3000 чоловік.

Учасники параду «Полтава вишивана», 2012 р.

Колона полтавців у вишиванках рушила у ходу від Соборного майдану до Театральної площі. Парад «Полтава вишивана» очолили учасники народного ансамблю, «Весна» із вишитим рушником, «Полтавської родини» – шедевром рукотворного мистецтва, який створювали народні майстрині Полтавщини і студенти факультету технологій та дизайну. Перед початком дійства на сцені біля обласного театру імені Гоголя студентки III-IV курсів факультету технологій та дизайну на очах полтавців і гостей міста закінчували вишивати рушник, який претендував на звання найдовшого цільного вишитого руками в Україні. Зробити останній стібок на вишитому полотні надали можливість меру Полтави Олександрі Мамаю. Після цього представник Книги рекордів України виміряла роботу студентів і підтвердила, що полтавці встановили рекорд. Довжина «найбільшого цільного рушника, вишитого вручну», склала 7 метрів і

10 сантиметрів, про що був зроблений відповідний запис у Книзі рекордів України.

*Учасники святкового параду «Полтава вишивана»,
м. Полтава, 2013 р.*

Керівником проекту була декан факультету проф. Титаренко В. П., а вишивали рушник студенти III та IV курсу.

Як зазвичай перед Великодніми святами у квітні на факультеті зі святковим настроєм організовується і проводиться щорічна міжнародна науково-практична конференція з писанкарства «Феномен писанки в сучасному культурно-освітньому просторі», виставка творчих робіт студентів факультету технологій та дизайну, майстрів народної творчості, учнів і учителів загальноосвітніх навчальних закладів, навчально-методичної літератури і майстер-класи з писанкового розпису.

Колектив викладачів і студентів Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка брав участь у 5-ому Всеукраїнському фестивалі «Парад вишиванок 2013», що проходив з нагоди 22-ої річниці Дня Незалежності України 24 серпня 2013 року в

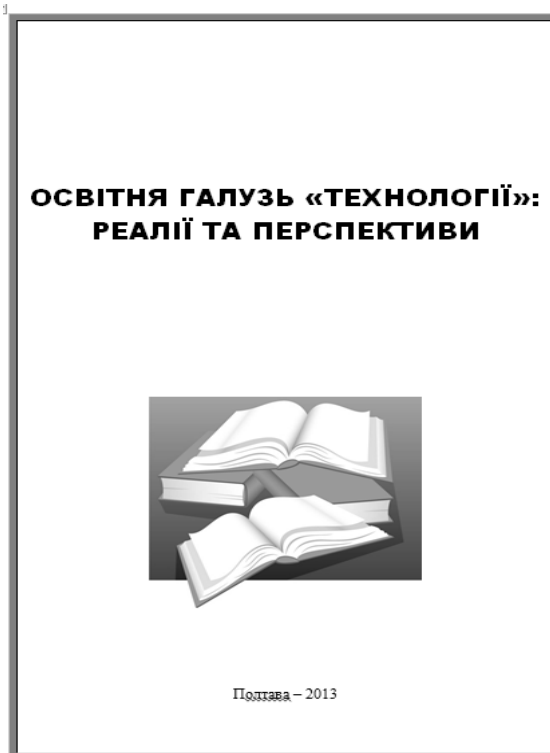
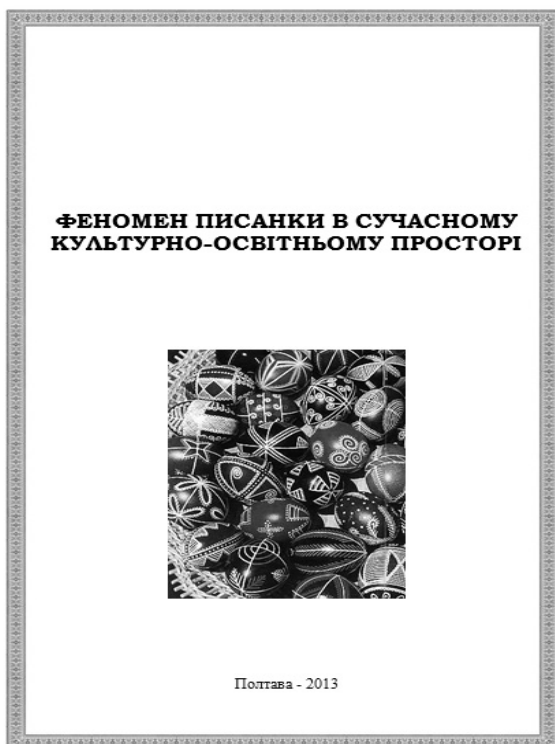
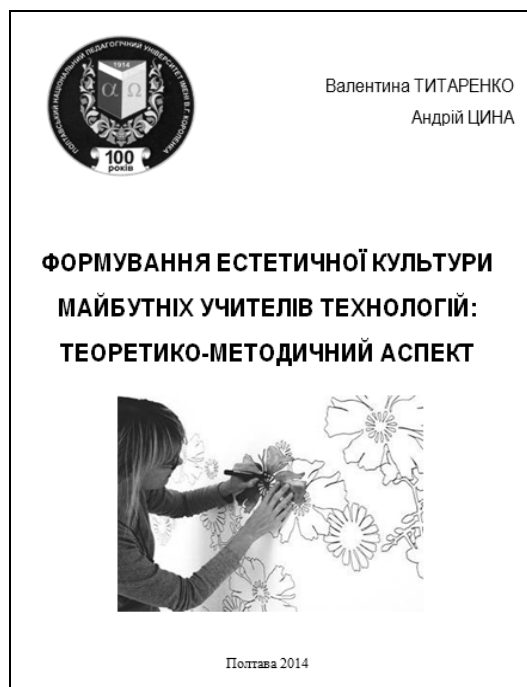
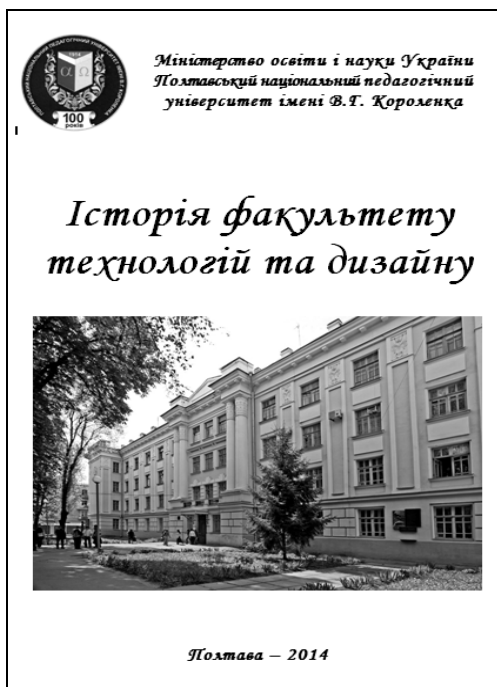
Києві, організатором якого є громадська організація «Столичні ініціативи».

У складі делегації 60 осіб від Полтавщини брали участь викладачі і студенти факультету технологій та дизайну на чолі з деканом професором Титаренко В. П. Ідея створення вишиванок білим по білому належить професору В. П. Титаренко. Традиційні вишиванки демонстрували професор Цина А. Ю., доценти Савенко І. В., Кузьменко П. І., асистент Срібна О. А., завідувач лабораторії інженерної та комп'ютерної графіки Маджара М. М., студенти Гиря І., Горюн А., Єлісеєв А., Кочура Я., Галамбош Г., Панчішко Б., Калюжний В., Тристан Ю. та інші.

22 вересня 2013 року у Полтаві, напередодні Дня міста відбувся масштабний міський парад вишиванок. Громада Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка, що приєдналася до святкового параду «Полтава вишивана», налічувала понад 400 студентів і викладачів у вишиванках, серед яких були студенти та викладачі факультету технологій та дизайну.

Першими в ході йшли учасники ансамблю «Козацькі забави» урочисто несли «Рушник Полтавської родини» і «Рушник полтавського студентства», вишиті руками студентів і викладачів факультету технологій та дизайну. Факультет технологій та дизайну представив унікальну колекцію полтавської вишивки «білим по білому».

Багато років поспіль Валентина Петрівна Титаренко бере активну участь у роботі Малої академії наук Полтавської області. Це співпраця з школами області (Кременчук, Комсомольськ, Миргород, Зіньків) з підготовки наукових робіт, проведення консультацій, голова журі із захисту наукових робіт. Важливим етапом була участь у Всеукраїнському конкурсі наукових робіт з трудового навчання учениці школи-гімназії №30 м. Полтави.

*Видання факультету технологій та дизайну
приурочені 100-літньому ювілею ПНПУ імені В. Г. Короленка*

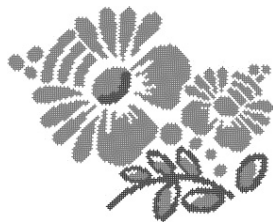
*Академік АПН М.Б. Євтух вручає Почесну грамоту
Національної академії педагогічних наук України, 2014 р.*

Валентину Петрівну Титаренко відзначено званням «Відмінник освіти України» (2000 р.), Почесними грамотами Центрального комітету профспілки працівників освіти і науки України (2003, 2009 рр.), Почесною грамотою Міністерства освіти і науки України (2004 р.), дипломами лауреата премії імені Панаса Мирного в номінації «Народна творчість» (2005 р.) та премії імені В. Г. Короленка (2006), вона нагороджена знаком «Василь Сухомлинський» (2008 р.), почесною грамотою Академії педагогічних наук України за вагомий особистий внесок у справу підготовки висококваліфікованих педагогічних кадрів, значні наукові здобутки та з нагоди 95-річчя університету (2009 р.), почесною грамотою Президії Федерації профспілок України за багаторічну плідну працю на профспілковій ниві, високий професіоналізм, значний особистий внесок у захист соціально-економічних прав і інтересів членів профспілки (2009 р.), дипломом відділу з питань туризму і курортів

облдержадміністрації за активну участь у проведенні виставки народних промислів Полтавщини (2009 р.), дипломом відділу з питань туризму і курортів Полтавської обласної державної адміністрації за активну участь у III Міжрегіональній виставці-турсалоні «Відпочивайте на Полтавщині» (2009 р.), грамотою Управління культури Полтавської обласної державної адміністрації за активну участь в обласній культурно-мистецькій акції «Рушник Полтавської родини», високу виконавську майстерність, вагомий внесок у справу відродження та збереження традицій рідного краю (2009 р.), грамотою Управління освіти виконкому Полтавської міської ради за підготовку переможця I етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України та вагомий внесок у розвиток і підтримку обдарованої молоді (2011 р.), почесною грамотою Виконавчого комітету Полтавської міської ради за сумлінну працю на благо міської територіальної громади, високий професіоналізм, значні наукові досягнення, вагомий особистий внесок у підготовку висококваліфікованих кадрів та з нагоди Дня науки (2012 р.), грамотою Головного управління освіти і науки Полтавської обласної державної адміністрації за особистий науковий внесок у розвиток технологічної освіти у Полтавській області (2012 р.), подякою від міського голови за активну громадянську позицію, популяризацію української культури, національних традицій і звичаїв, вагомий особистий внесок у розвиток народного мистецтва, формування суспільної свідомості щодо збереження культурної спадщини (2012 р.), дипломом Всеукраїнського параду вишиванок – 2013 за активну участь та підтримку національної культури (2013 р.).

*Основні дати
життя та діяльності
Литаренко
Валентини Петрівни*

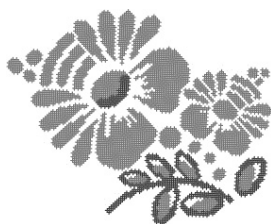

26 листопада 1948	Народилася в селі Великі Сорочинці Миргородського району Полтавської області.
1955–1966	Учениця Великосорочинської середньої школи Миргородського району Полтавської області.
1966–1971	Студентка природничого факультету Полтавського державного педагогічного інституту імені В. Г. Короленка.
1971–1984	Старший лаборант кафедри хімії Полтавського державного педагогічного університету імені В.Г. Короленка.
1984–1985	Асистент кафедри трудового навчання Полтавського державного педагогічного інституту імені В. Г. Короленка.
1985–1988	Старший викладач кафедри трудового навчання Полтавського державного педагогічного інституту імені В. Г. Короленка.
1988–1990	Голова профспілкового комітету Полтавського державного педагогічного інституту імені В. Г. Короленка.
1989	Захищено кандидатську дисертацію на тему «Підвищення продуктивності ячменю та гороху шляхом передпосівної обробки насіння препаратом ДИНУК».
1990–1991	Доцент кафедри трудового навчання Полтавського державного педагогічного інституту імені В. Г. Короленка.
1991	Присвоєно вчене звання доцента.
1991–1999	Доцент кафедри методики трудового навчання і основ виробництва Полтавського державного педагогічного інституту імені В. Г. Короленка.

1999–2001	Завідувач кафедри методики трудового навчання і основ виробництва Полтавського державного педагогічного інституту імені В. Г. Короленка.
з 2001	Завідувач кафедри трудового навчання та креслення Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка (нині кафедра теорії та методики технологічної освіти).
2004–2005	Декан педагогічно-індустріального факультету Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка.
2005–2007	Завідувач кафедри теорії та методики трудового та професійного навчання Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка (нині кафедра теорії та методики технологічної освіти).
з 2005	Декан факультету технологій та дизайну Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка.
2010	Захищено докторську дисертацію на тему «Теорія і практика формування естетичної культури майбутніх учителів трудового навчання засобами українських народних промислів».
2010	Професор кафедри теорії та методики технологічної освіти Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка.
2011	Присвоєно вчене звання професора.

Фотолітонис

*Із сестрою Любою (перша зліва) на святі Івана Купала
в с. Великі Сорочинці, 1965 р.*

Із народною артисткою України Р.О. Кириченко у Польщі, 1986 р.

*Із учасниками українського народного хору «Калина»
(зліва направо): Михайло Герасименко (ліворуч),
Микола Степаненко, Олена Данилюк (м. Відень)*

Із головою профспілкового комітету П.П. Артюшенком (Бельгія)

Із членами українського народного хору «Калина» у Швейцарії

*Учасники українського народного хору «Калина»
із рушником вишитим В. Титаренко*

*Після захисту докторської дисертації
в Інституті педагогіки НАПН України*

*Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт:
професор М.І. Лазарев, студентка III курсу Галамбош Габрієлла,
(м. Харків, 2013 р.)*

В. П. Титаренко зі студентами презентували колекцію жіночого одягу «Феєрія льону» на Всеукраїнському фестивалі творчості та краси «Осінній калейдоскоп – 2014» (автор колекції студент V курсу факультету технологій та дизайну – Ю. Матвеев)

Учасники Всеукраїнського фестивалю «Парад вишиванок», (м. Київ, 2013 р.)

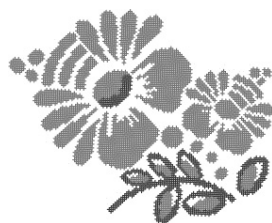

*Професор В. П. Титаренко
презентує факультет технологій та дизайну*

*В. П. Титаренко зі студентами
на обласному святі «Воскресни, писанко!»*

*Нагороди,
почесні звання
та відзнаки*

**Вагомий внесок доктора педагогічних наук,
професора Валентини Петрівни Титаренко в українську
науку, освіту та культуру гідно поцінований:**

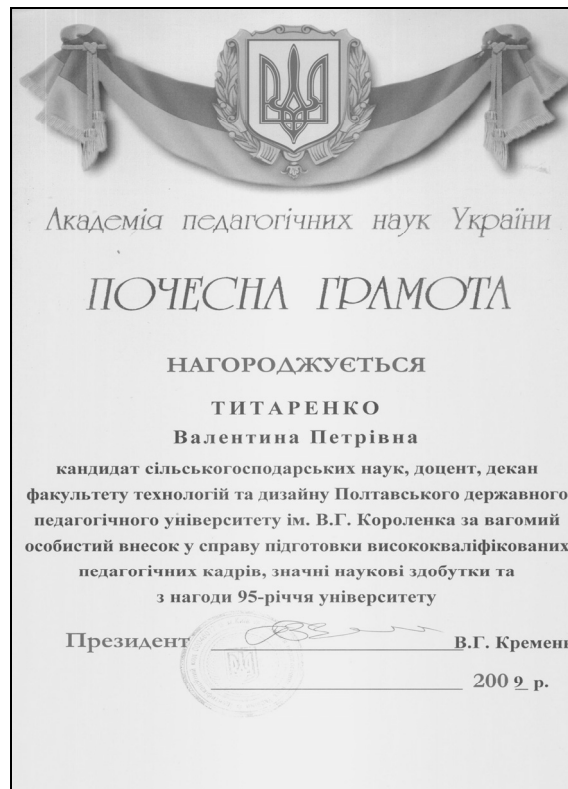
- Почесним званням Міністерства освіти і науки України
«Відмінник освіти України» (2000)

- Почесним званням «Заслужений працівник освіти України» (2014)
- Нагрудним знаком Міністерства освіти і науки України «Василь Сухомлинський» (2008)

- Дипломом лауреата премії імені Панаса Мирного Полтавської обласної ради в номінації «Народна творчість» за творчий доробок та виставкову діяльність останніх років (2005)
- Лауреатом міської премії імені В. Г. Короленка «За активну участь у громадському та культурному житті міста» (2006)
- Почесною грамотою Міністерства освіти і науки України за особистий внесок у підготовку висококваліфікованих спеціалістів, плідну науково-педагогічну діяльність (2003)

- Почесною грамотою Академії педагогічних наук України за вагомий особистий внесок у справу підготовки висококваліфікованих педагогічних кадрів, значні наукові здобутки та з нагоди 95-річчя університету (2009)
- Почесною грамотою Національної академії педагогічних наук України за вагомий внесок у

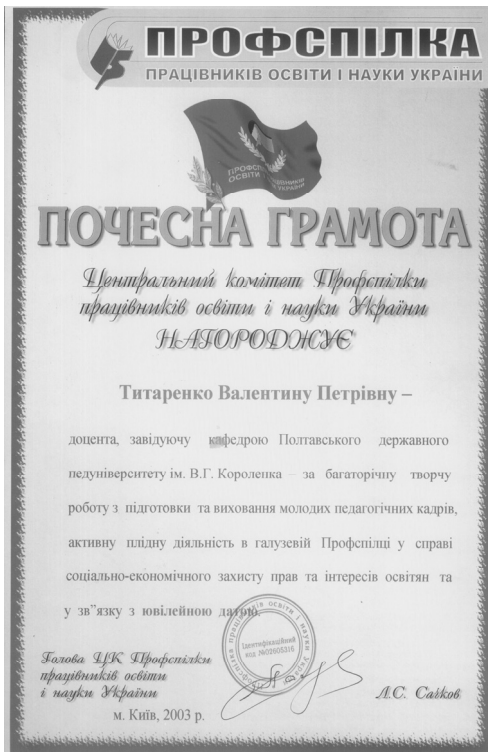

розвиток педагогічної науки, творчу співпрацю з Інститутом педагогіки НАПН України, активну участь в апробації й впровадженні педагогічних інновацій та з нагоди 100-річчя від дня заснування закладу (2014)

- Почесною грамотою Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих Національної академії педагогічних наук України за багаторічну плідну педагогічну діяльність, високий професіоналізм, вагомий внесок у розбудову національної педагогічної освіти та популяризацію народного мистецтва, плідну співпрацю з Інститутом педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України та з нагоди 100-літнього ювілею Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка (2014)
- Почесною грамотою Президії Українського фонду культури за активну творчу, громадську та благодійну діяльність на ниві відродження і розвитку національної культури (2014)
- Почесною грамотою Центрального комітету профспілки працівників освіти і науки України за активну роботу по розвитку художньої самодіяльної творчості студентської молоді (1994)
- Почесною грамотою Центрального комітету профспілки працівників освіти і науки України за багаторічну творчу роботу з підготовки та виховання молодих педагогічних кадрів, активну плідну діяльність в галузевій профспілці у справі соціально-економічного захисту прав та інтересів освітян та у зв'язку з ювілейною датою (2003)
- Почесною грамотою Президії Федерації профспілок України за багаторічну плідну працю на профспілковій ниві, високий професіоналізм, значний особистий внесок у захист соціально-економічних прав і інтересів членів профспілки (2009)

- Почесною грамотою Центрального комітету Профспілки працівників освіти і науки України за багаторічну плідну співпрацю з галузевою Профспілкою щодо захисту трудових і соціально-економічних прав та інтересів працівників освіти і з нагоди особистого ювілею (2013)

- Грамотою Головного управління освіти і науки Полтавської обласної державної адміністрації за особистий науковий внесок у розвиток технологічної освіти у Полтавській області (2012)
- Грамотою Управління культури Полтавської обласної державної адміністрації за активну участь в обласній культурно-мистецькій акції «Рушник Полтавської родини», високу виконавську майстерність, вагомий внесок у справу відродження та збереження традицій рідного краю (2009)
- Грамотою Управління освіти виконкому Полтавської міської ради за підготовку переможця I етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідни-

цьких робіт учнів-членів Малої академії наук України та вагомий внесок у розвиток і підтримку обдарованої молоді (2011)

- Почесною грамотою Виконавчого комітету Полтавської міської ради за сумлінну працю на благо міської територіальної громади, високий професіоналізм, значні наукові досягнення, вагомий особистий внесок у підготовку висококваліфікованих кадрів та з нагоди Дня науки (2012)
- Грамотою Полтавського обласного Інституту післядипломної педагогічної освіти імені М. В. Остроградського (2013)

- Памятною грамотою на знак розвитку народного мистецтва, творчого братання і дружби між районами, во здоров'є і во спаленіє від бездуховності землі Полтавської, за заслуги перед отчим краєм у розвитку невмирущої народної творчості та на згадку про гостину у Карлівці (2009)
- Подякою від міського голови за активну громадянську позицію, популяризацію української культури,

національних традицій і звичаїв, вагомий особистий внесок у розвиток народного мистецтва, формування суспільної свідомості щодо збереження культурної спадщини (2012)

- Ректорською відзнакою до 100-ліття Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка «За особистий вагомий внесок у розбудову університету» з врученням нагрудного знака (2014)
- Подякою Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка за вагомий особистий внесок у справу підготовки висококваліфікованих фахівців, багаторічну плідну працю, активну громадянську позицію (2013)
- Дипломом Державного управління справами Національного комплексу «Експоцентр України» за участь в загальнодержавній виставковій акції «Барвіста Україна» (2005)
- Дипломом Державного управління справами Національного комплексу «Експоцентр України» за кращу виставкову композицію рушників Полтавщини у загальнодержавній виставковій акції «Барвіста Україна» (2005)

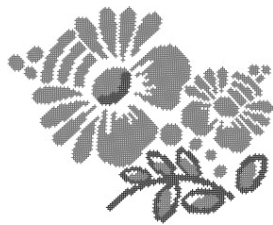

- Дипломом відділу з питань туризму і курортів облдержадміністрації за активну участь у проведенні виставки народних промислів Полтавщини (2009)
- Дипломом відділу з питань туризму і курортів Полтавської обласної державної адміністрації за активну участь у III Міжрегіональній виставці-турсалоні «Відпочивайте на Полтавщині» (2009)

- Дипломом III ступеня щорічного обласного конкурсу «Краща книга Полтавщини» в номінації «Краще навчальне видання та підручники» за книгу «Сучасне сільськогосподарське виробництво» (2011)
- Дипломом учасника Всеукраїнського параду вишиванок – 2013 р. за активну участь та підтримку національної культури (2013)

*Персональна
бібліографія
В. Л. Питаренко*

Основні видання, в яких надруковано праці В. Титаренко

АВТОРЕФЕРАТИ ТА ДИСЕРТАЦІЇ

1. **Повышение продуктивности ячменя и гороха путем предпосевной обработки семян препаратом ДИНУК :** автореф. дис. на соискание учен. степени канд. с.-х. наук / В. П. Титаренко ; Укр. НИИ растениеводства, селекции и генетики им. В. Я. Юрьева. – Харьков, 1989. – 18 с.
2. **Повышение продуктивности ячменя и гороха путем предпосевной обработки семян препаратом ДИНУК :** дис. ... канд. с.-х. наук / В. П. Титаренко ; Укр. НИИ растениеводства, селекции и генетики им. В. Я. Юрьева. – Харьков, 1989. – 180 с.
3. **Теорія і практика формування естетичної культури майбутніх учителів трудового навчання засобами українських народних промислів :** автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра пед. наук : 13.00.02 “Теорія та методика навчання” / В. П. Титаренко ; Ін-т педагогіки АПН України. – К., 2009. – 39 с.
4. **Теорія і практика формування естетичної культури майбутніх учителів трудового навчання засобами українських народних промислів :** дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.02 / В. П. Титаренко ; Ін-т педагогіки АПН України. – К., 2009. – 509 с.

МОНОГРАФІЇ

5. **Українські народні промисли (естетичні аспекти)** / В. П. Титаренко. – Полтава, 2004. – 250 с.
6. **Українська народна вишивка у творах полтавських майстринь** / В. П. Титаренко. – Полтава : Інарт, 2008. – 212 с.

7. **Естетична культура сучасної молоді: українські народні промисли** : монографія / В. П. Титаренко. – Полтава : Полтавський літератор, 2011. – 528 с.

ПІДРУЧНИКИ. НАВЧАЛЬНІ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ ВИДАННЯ

1987–1990

8. **Методические рекомендации по учебной технологической практике студентов IV курса в условиях сельскохозяйственного производства для педагогического института по специальности № 2120 “Общетехнические дисциплины и труд” со специализацией “Механизация сельского хозяйства”** / В. П. Титаренко, Ю. В. Калязин. – Полтава, 1987. – 24 с.
9. **Методические рекомендации к курсовому проектированию по “Эксплуатации и ремонту машинно-тракторного парка” для студентов V курса по специальности № 2120 “Общетехнические дисциплины и труд с дополнительной специальностью “Механизация сельского хозяйства”** / В. П. Титаренко, Ю. В. Калязин. – Полтава : Упр. статистики, 1988. – 49 с.
10. **Методические рекомендации к выполнению, оформлению и защите дипломных работ для студентов V курса по специальности № 2120: “Общетехнические дисциплины и труд с дополнительной специальностью “Механизация сельского хозяйства”** / В. П. Титаренко, Ю. В. Калязин. – Полтава : Упр. статистики, 1988. – 38 с.
11. **Методические указания к выполнению курсовой работы “Эксплуатация и ремонт машинно-**

тракторного парка” / В. П. Титаренко ; Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 1989. – 12 с.

12. **Методичні вказівки по самостійній роботі при вивченні курсу “Основи сільського господарства” для студентів III-IV курсу факультету загальнотехнічних дисциплін і праці / В. П. Титаренко, Л. М. Кіросір ; Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. – Полтава : ПДП, 1990. – 24 с.**

1996–1999

13. **Науково-дослідна робота учнів на шкільних ділянках : метод. рекомендації за завданням для вчителів, учнів шкіл, студентів / В. П. Титаренко ; Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 1996. – 72 с.**
14. **Організація навчально-дослідної роботи на шкільних ділянках : метод. рекомендації / В. П. Титаренко ; Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 1998. – 15 с.**
15. **Педагогічно-індустріальний факультет (20 років) : проспект / В. П. Титаренко, М. М. Ніколаєв ; Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 1998. – 22 с.**
16. **Український рушник: засіб національного виховання і витвір декоративно-ужиткового мистецтва (на прикладі Полтавського вишиваного рушника) : [навч.-метод. посіб.] / В. П. Титаренко, А. М. Бойко. – Полтава : Верстка, 1998. – 72 с.**
17. **Традиційні українські страви / В. П. Титаренко, Л. М. Кіросір. – Полтава, 1999. – 118 с.**

2000-2002

18. **Організація та методика прикладної творчості : програми вищих педагогічних закладів освіти / уклад. В. П. Титаренко. – Полтава, 2000. – 17 с.**
19. **Полтавська традиційна вишивка : минуле і сучасне (виховний аспект) : навч.-метод. посіб. / В. П. Титаренко. – Полтава : Верстка, 2000. – 136 с.**
20. **Українські народні ремесла : програми вищих педагогічних закладів освіти / уклад. В. П. Титаренко. – Полтава, 2000. – 38 с.**
21. **Українські народні ремесла (тести) : наук.-метод. видання / В. П. Титаренко. – Полтава : Верстка, 2000. – 112 с.**
22. **Методичні вказівки до виконання курсової роботи з курсу “Декоративно-прикладна творчість” / В. П. Титаренко. – Полтава, 2001. – 48 с.**
23. **Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт з розділу “Матеріалознавство швейного виробництва” з курсу “Обладнання та технологія швейного виробництва” / В. П. Титаренко, Т. М. Чорнусь. – Полтава, 2001. – 48 с.**
24. **Об’єкти праці з українських народних ремесел : навч.-метод. посіб. / В. П. Титаренко. – Полтава : Верстка, 2001. – 148 с.**
25. **Програма з курсу “Практикум у навчальних майстернях” / В. П. Титаренко, Т. М. Чорнусь. – Полтава, 2001. – 24 с.**
26. **Традиційні народні ремесла Полтавщини : навч. посіб. для студ. вузів / В. П. Титаренко. – Полтава :**

Верстка, 2002. – 360 с. – [Надано гриф М-ва освіти і науки України].

2003–2014

27. **Наш творчий доробок (до 25-річниці педагогічно-індустріального факультету Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка)** / В. П. Титаренко. – Полтава, 2003. – 126 с.
28. **Методика викладання декоративно-прикладної творчості** : навч. посіб. для студ. вузів / В. П. Титаренко. – Полтава : АСМІ, 2004. – 249 с. – [Надано гриф М-ва освіти і науки України].
29. **Сучасне сільськогосподарське виробництво** : навч. посіб. / В. П. Титаренко, О. О. Титаренко ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2006. – 457 с. – [Надано гриф М-ва освіти і науки України].
30. **Організація проектно-технологічної діяльності учнів на уроках трудового навчання** / В. П. Титаренко ; Полтав. обл. ін-т післядипломної пед. освіти імені М. В. Остроградського. – Полтава : ПОІППО, 2007. – Ч. II. – 160 с.
31. **Основи сільського господарства** : практикум : навч. посіб. / В. П. Титаренко, О. О. Титаренко. – Полтава, 2008. – 424 с. – [Надано гриф М-ва освіти і науки України].
32. **Сучасне сільськогосподарське виробництво** [Електронний ресурс] : практикум / В. П. Титаренко, О. О. Титаренко ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава : Полтавський літератор, 2010. – 478 с. : іл. – Режим доступу: <http://library.pdpu.poltava.ua/docs/Титаренко-отова.doc>.

33. **Сучасне сільськогосподарське виробництво** : навч. посіб. / В. П. Титаренко, О. О. Титаренко ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава : Полтавський літератор, 2010. – 478 с. – [Надано гриф М-ва освіти і науки України].
34. **Народні промисли України** / В. П. Титаренко. – Полтава : Полтавський літератор, 2011. – 524 с. – [Надано гриф М-ва освіти і науки України].
35. **Трудове навчання (для дівчат)** : підр. для 5 кл. загальноосвіт. школи / В. К. Сидоренко, Т. С. Мачача, В. П. Титаренко та ін. – Х. : Сиція, 2013. – 238 с. – [Надано гриф М-ва освіти і науки України].
36. **Трудовое обучение (для девочек)** : учеб. для 5 кл. общеобразоват. учеб. заведений с обучением на рус. яз. / Виктор Константинович Сидоренко, Татьяна Святославовна Мачача, Валентина Петровна Титаренко [и др.]. – Х. : Сиція, 2013. – 240 с. : ил.
37. **Методика вивчення декоративно-прикладної творчості** / В. П. Титаренко ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2014. – 460 с. – [Надано гриф М-ва освіти і науки України].
38. **Формування естетичної культури майбутніх учителів технологій: теоретико-методичний аспект** : навч. посіб. / В. П. Титаренко, А. Ю. Цина ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2014. – 372 с.

НАУКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ

1977

39. **Изучение физиологической активности моно- и дигалогенпроизводных нафтостирил-уксусной кислоты** / В. П. Титаренко, Т. П. Данилюк, А. П. Каришин // Тезисы докладов на III Украинском биохимическом съезде, сент. 1977 г. – Донецк, 1977. – С. 57.

1979

40. **Влияние дигалогенпроизводных нафтостирил-уксусной кислоты на обмен белков ячменя и овса** / В. П. Титаренко, Т. П. Данилюк, А. П. Каришин // Физиология и биохимия культурных растений. – 1979. – Т. 11. № 3. – С. 225–228.
41. **Изучение влияния 2,4-дибромнафтостирил-уксусной кислоты на обменные процессы сельскохозяйственных растений** / В. П. Титаренко, Т. П. Данилюк // Тезисы докладов на IV Всесоюзном биохимическом съезде. – М., 1979. – Т. 2. – С. 24.

1980

42. **Стимулирующая активность галогенпроизводных нафтостирил-уксусной кислоты** / В. П. Титаренко, А. П. Каришин // Физиологически активные вещества. – 1980. – Вып. 12. – С. 34–35.

1981

43. **Изучение влияния физиологически активных веществ на рост, развитие и обменные процессы**

сельскохозяйственных растений / В. П. Титаренко, А. П. Каришин // Вісник сільсько-господарської науки. – 1981. – № 7. – С. 41–43.

44. **Калиевые соли 6,8-дигалогенбенз – [с,d] – индолин-2-он-1-уксусной кислоты. Синтез и физиологическая активность** / В. П. Титаренко, А. П. Каришин, Т. П. Данилюк // Химия, биохимия и фармакология производных индола : тез. докл. V Всесоюз. коллоквиума. – Тбилиси, 1981. – С. 32–33.
45. **Калиевые соли дигалогенпроизводных нафтостирил-уксусной кислоты. Синтез и физиологическая активность** / В. П. Титаренко, А. П. Каришин, Т. П. Данилюк // Химическое образование и химическая литература. Проблемы химизации сельского хозяйства. Проблемы лесохимии : рефераты докл. и сообщ. XII Менделеевского съезда по общей и прикладной химии. – М., 1981. – С. 45.

1983

46. **Влияние 2,4-дибромнафтостирил-уксусной кислоты на рост, развитие и белковый обмен кукурузы и гороха** / В. П. Титаренко, Т. П. Данилюк // Химия в сельском хозяйстве. – 1983. – № 1. – С. 51–53.

1984

47. **Влияние калиевой соли ДИНУК на продуктивность гороха** / В. П. Титаренко, М. А. Бобро, Т. П. Данилюк // Химия в сельском хозяйстве. – 1984. – № 12. – С. 47–49.
48. **Влияние калиевой соли 2,4-дибромнафтостирил-уксусной кислоты на продуктивность ярового ячменя** / В. П. Титаренко, Т. П. Данилюк // Пути повышения урожайности и качества продукции

растениеводства : сб. науч. тр. / Харьков. с.-х. ин-т им. В. В. Докучаева. – Х., 1984. – Т. 308. – С. 28–29.

49. **Влияние 6,8-дибромбенз-[с,d] – индолин-2-он-I-уксусной кислоты на рост и развитие овса и кукурузы** / В. П. Титаренко, А. П. Каришин // Физиологически активные вещества. – 1984. – Вып. 16. – С. 24–25.
50. **Повышение продуктивности ячменя и озимой пшеницы под влиянием стимулятора ДИНУК** / В. П. Титаренко, Т. П. Данилюк // Химия в сельском хозяйстве. – 1984. – № 1. – С. 61–62.

1986

51. **Активизация познавательной деятельности студентов в ходе лекционных занятий по дисциплинам цикла “Основы производства”** / В. П. Титаренко, Ю. В. Калязин // Тезисы докладов Всесоюзной научно-практической конференции. – Новокузнецк, 1986. – С. 42.
52. **Влияние регуляторов роста ДИНУК-I и ДИНУК-2 на количественное соотношение белков и некоторых незаменимых аминокислот** / В. П. Титаренко // Тезисы стендовых сообщений V Всесоюзного биохимического съезда. – М., 1986. – Т. 3. – С. 37.
53. **Использование идей А. С. Макаренко в системе подготовки учителей трудового обучения** / В. П. Титаренко, Л. П. Гладкая, Ю. В. Калязин // А. С. Макаренко и Полтавщина : тез. докл. и сообщ. обл. науч.-практ. конф. / Пед. о-во УССР, Полтав. гос. пед. ин-т имени В. Г. Короленко, Науч.-исслед. лаб. А. С. Макаренко. – Полтава, 1986. – С. 99–101.

54. **Совершенствование подготовки студентов по курсу “Основы агрономии” на факультете общетехнических дисциплин и труда / В. П. Титаренко // Тезисы докладов Всесоюзного совещания преподавателей основ сельского хозяйства. – Вильнюс, 1986. – С. 82–83.**
55. **Труд как фактор нравственного воспитания / В. П. Титаренко // Тезисы докладов областной научно-практической конференции. – Полтава, 1986. – С. 22.**

1988

56. **Использование идей А. С. Макаренко в системе подготовки учителей трудового обучения / В. П. Титаренко, Л. П. Гладкая, Ю. В. Калязин, // Творческое наследие А. С. Макаренко и совершенствование подготовки педагогических кадров : тез. докл. и выступ. на Всесоюз. науч.-практ. конф., посвящ. 100-летию со дня рождения А. С. Макаренко / М-во Просвещения СССР, М-во Просвещения УССР, Полтав. гос. пед. ин-т имени В. Г. Короленка. – Полтава, 1988. – С. 117–118.**

1989

57. **Методические указания по выполнению и оформлению дипломных работ (для факультета ОТД) / В. П. Титаренко // Формирование нравственно-эстетической культуры учащейся молодежи : тезисы межвуз. конф. – Полтава, 1989. – С. 12.**
58. **Развитие нравственно-эстетических способностей учащихся в процессе трудового обучения / В. П. Титаренко // Формирование нравственно-эстетической культуры учащейся молодежи : тезисы**

межвуз. конф. / Полтав. гос. пед. ин-т имени В. Г. Короленко. – Полтава, 1989. – С. 23.

59. **Формирование эстетических способностей учащихся на уроках обслуживающего труда** / В. П. Титаренко // Формирование нравственно-эстетической культуры учащейся молодежи : тезисы межвуз. конф. – Полтава, 1989. – С. 54.

1990

60. **Воспитание эстетических вкусов учащихся на уроках обслуживающего труда в школе** / В. П. Титаренко, Л. П. Гладкая, З. Н. Шаповал // Формирование нравственной и эстетической культуры учащейся молодежи в условиях обновления социализма : тез. докл. обл. науч.-практ. конф. / Ун-т марксизма-ленинизма Полтав. обкома компартии Украины, Полтав. гос. пед. ин-т имени В. Г. Короленко, Полтав. обл. отд. филос. о-ва УССР. – Полтава, 1990. – С. 99–101.
61. **НИРС как путь повышения качества профессиональной подготовки выпускников вуза** / В. П. Титаренко, Т. П. Данилюк // Методические рекомендации по усилению профессиональной подготовки специалистов в условиях перестройки высшего образования : сб. Полтав. кооперативного ин-та. – Полтава, 1990. – С. 59–63.
62. **Развитие эстетических потребностей личности на уроках труда в школе** / В. П. Титаренко, Л. П. Гладкая, Н. А. Гладкий // Формирование нравственной и эстетической культуры учащейся молодежи в условиях обновления социализма : тезисы докладов обл. науч.-практ. конференции / Ун-т марксизма-ленинизма Полтав. обкома компартии Украины, Полтав. гос. пед.

ин-т имени В. Г. Короленко, Полтав. обл. отд. филос. о-ва
УССР. – Полтава, 1990. – С. 104–106.

63. **Экологическое воспитание как один из факторов нравственного воспитания студентов** / В. П. Титаренко // Сборник статей Полтавского кооперативного института. – Полтава, 1990. – С. 41–43.

1991

64. **Из школы с трудовой книжкой** / В. П. Титаренко, Ю. В. Калязин // Школа и производство : науч.-метод. журнал. – 1991. – № 1. – С. 48–49.
65. **Методика формирования агрономических понятий при изучении курса “Основы агрономии”** / В. П. Титаренко, Ю. В. Калязин // Пути повышения качества подготовки учителей трудового обучения в условиях перестройки высшей школы : сб. науч. трудов. – Армавир, 1991. – С. 68–73.
66. **Об опыте организации производительного труда по обслуживающему труду** / В. П. Титаренко, Ю. В. Калязин // Проблемы трудовой подготовки учителей труда в условиях перехода к рыночной экономике : тез. конф. – Брянск, 1991. – С. 23–24.

1992

67. **Вплив препарату ДИНУК на кількісний вміст бору, калію і магнію у вегетативних органах і зерні гороху та кукурудзи** / В. П. Титаренко // Матеріали міжвузівської науково-методичної конференції з проблем природничих наук. – Полтава, 1992. – С. 39–41.
68. **До питання про історію створення Сорочинського Іконостаса** / В. П. Титаренко // Релігійна традиція в духовному відродженні України : матеріали Всеукр.

наук. конф. / редкол. В. Є. Лобурець, В. О. Пашенко, Я. Г. Вовк ; Комісія Верховної Ради України з питань культури та духовного відродження, Ін-т історії України АН, Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 1992. – С. 128–129.

69. **О подготовке учителей обслуживающего труда к реализации производительного труда школьников** / В. П. Титаренко, Ю. В. Калязин // Организация и содержание производительного труда учащейся и студенческой молодежи в условиях перехода к рыночным отношениям : тез. докл. межвуз. семинара-совещания. – Кривой Рог, 1992. – С. 62–63.
70. **Об опыте организации производительного труда в городской школе** / В. П. Титаренко // Проблемы содержания и технологии трудового обучения : тез. докл. межвуз. семинара. – Талды-Курган, 1992. – С. 83.

1993

71. **Духовний етнос українського народу у навчально-виховному процесі педінституту** / В. П. Титаренко // Теоретично-методичні основи формування громадян України : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. / Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка, Лаб. оновлення змісту і методики виклад. пед. дисциплін. – Полтава, 1993. – С. 80–81.
72. **Народні художні промисли на уроках праці в середній школі** / В. П. Титаренко, Ю. В. Калязін, Л. М. Кіросір // Організація трудового навчання і виховання у сучасній школі : матеріали доповідей обл. наук.-метод. конф. / М-во освіти України, Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 1993. – С. 46–49.

73. **Нова програма “Художня праця в гімназії”** / В. П. Титаренко, Л. М. Кіросір, В. І. Кудря // Організація трудового навчання і виховання у сучасній школі : матеріали доповідей обл. наук.-метод. конф. / М-во освіти України, Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. 1993. – С. 50–52.
74. **Препарати ДИНУК – регулятор росту рослин. Організація роботи з ним на шкільних навчально-дослідних ділянках** / Т. П. Данилюк, В. П. Титаренко // Організація трудового навчання і виховання у сучасній школі : матеріали доповідей обл. наук.-метод. конф. / М-во освіти України, Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 1993. – С. 57–60.
75. **Про досвід роботи філії кафедри в школі** / В. П. Титаренко, Ю. В. Калязін, А. Ф. Сайковська // Організація трудового навчання і виховання у сучасній школі : матеріали доповідей обл. наук.-метод. конф. / М-во освіти України, Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 1993. – С. 54–57.
76. **Роль українознавства у навчально-виховній діяльності вищої школи** / В. П. Титаренко // Тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 75-річчю Дніпропетровського державного університету. – Дніпропетровськ, 1993. – С. 74.
77. **Традиції в духовній культурі народу України XI–XVIII ст.** / В. П. Титаренко, Л. І. Гоженко, І. Слюсаренко // Актуальні проблеми дослідження філософської культури східних слов'ян XI–XVIII ст.: матеріали 8 міжнар. наук. конф. присвяченої 270-літтю від народж. Г. С. Сковороди / Ін-т філос. АН України, Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 1993. – С. 93–94.

1994

78. **З історії полтавської вишивки** / В. Титаренко, А. Петрова, Г. Шаповалова // Третя Полтавська наукова конференція з історичного краєзнавства : матеріали / відп. ред. В. А. Войналович ; Полтав. держ. пед. ін-т, Полтав. наук. т-во краєзнавців. – Полтава, 1994. – С. 220–225.
79. **Про основні напрямки діяльності сільських ПТУ Полтавської області** / В. П. Титаренко, Ю. В. Калязін, // Проблеми сільських навчально-виховних закладів : тези Всеукр. наук.-практ. конф., (Полтава, 18–21 квіт. 1994 р.) / Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 1994. – С. 65–66.
80. **Традиції в духовній культурі народів України XI–XVIII ст.** / В. П. Титаренко // Актуальні проблеми дослідження філософської культури східних слов'ян XI–XVIII ст. : зб. статей. – Полтава, 1994. – С. 28–30.
81. **Українська вишивка в сільській школі** / Ю. В. Калязін, В. П. Титаренко // Проблеми сільських навчально-виховних закладів : тези Всеукр. наук.-практ. конф., (Полтава, 18–21 квіт. 1994 р.) / Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 1994. – С. 66–67.

1995

82. **Викладачі, співробітники та студенти Полтавського інституту в роки Великої Вітчизняної війни** / В. П. Титаренко, В. Я. Онопко, М. І. Чупрун // Велика Вітчизняна війна у пам'яті народній : матеріали конф. до 50-річчя Перемоги, 25–26 жовт. 1995 р. / Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка, Вище Зенітне ракетне Червонопрапорне командне училище

- імені генерала армії М. Ф. Ватутіна. – Полтава, 1995. – С. 38–43.
83. **До історії української вишивки** / В. П. Титаренко, К. В. Лобач // Гуманітарна освіта, як важливий фактор формування національної самосвідомості студентів та учнів : матеріали Всеукр. наук. конф., 4–6 трав. 1995 р. / Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 1995. – С. 116–118.
84. **Із досвіду виконання дипломних робіт при підготовці вчителя праці** / В. П. Титаренко // Єдність педагогіки і психології у цілісному навчально-виховному процесі : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 4–5 квіт. 1995 р. / М-во освіти України, Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 1995. – С. 212–213.
85. **Різун Микола Іванович** / В. П. Титаренко, М. П. Кравченко // Історія Полтавського педагогічного інституту в особах : матеріали конф., присвяченої 80-річному ювілею інституту / Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 1995. – С. 147–149.

1996

86. **Вдосконалення підготовки вчителів обслуговуючої праці** / В. П. Титаренко // Матеріали міжвузівської науково-педагогічної конференції. – Херсон, 1996. – Ч. 2. – С. 62–64.
87. **Вивчення впливу препарату ДИНУК на активність деяких оксиредуктаз рослин** / В. П. Титаренко, Т. П. Данилюк // Наукові записки. Серія “Трудова підготовка” / Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 1996. – С. 69–72.

88. **Деякі відомості в історії розвитку сільського господарства Полтавщини** / В. П. Титаренко, Н. П. Коваленко // Наукові записки. Серія “Трудова підготовка” / Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 1996. – С. 86–89.
89. **Етнізація трудового навчання в школах нового типу** / В. П. Титаренко, Ю. В. Калязін // Організація навчально-виховного процесу в середніх загальноосвітніх закладах нового типу: досягнення, проблеми, перспективи : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 28 берез. 1996 р. – Полтава, 1996. – С. 6.
90. **Основні напрямки діяльності сільських ПТУ Полтавської області** / В. П. Титаренко, Ю. В. Калязін // Наукові записки. Серія “Трудова підготовка” / Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 1996. – С. 5–13.
91. **Традиції української вишивки в трудовому навчанні** / В. П. Титаренко // Вдосконалення підготовки вчителів обслуговуючої праці : матеріали міжвуз. наук.-пед. конф. – Херсон, 1996. – Ч. 2. – С. 6–9.
92. **Формування агрономічних понять у студентів при вивченні сільськогосподарських дисциплін** / В. П. Титаренко, Л. М. Кіросір // Наукові записки. Серія “Трудова підготовка” / Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 1996. – С. 77–82.

1997

93. **Екологічне виховання студентів і учнів середньої школи** / В. П. Титаренко, О. О. Титаренко // Наукові записки психолого-педагогічного факультету : зб. статей : у 3 ч. / Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 1997. – Ч. 3. – С. 114–116.

94. **Наукова робота як один із шляхів розвитку творчого мислення студентів** / В. П. Титаренко // Четверті Каришинські читання : матеріали Всеукр. міжвуз. наук.-метод. конф. з проблем природничих наук, присвячена пам'яті А. П. Каришина : зб. статей : у 2 ч. / Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка, Всеукр. фонд "ТЕОЕКО-XXI ст." – Полтава, 1997. – Ч. I. – С. 101–103.

1998

95. **Відродження національних традицій в закладах народної освіти Полтавщини** / В. П. Титаренко // Українська нитка у мистецтві вишивання, ткацтва, килимарства : матеріали Всеукр. наук.-мист. читань. – К., 1998. – С. 42–45.
96. **До ювілею Решетилівського художнього професійно-технічного училища** / В. П. Титаренко, Ю. В. Калязін // Історична пам'ять : наук. зб. / ред. В. О. Пащенко ; Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 1998. – Вип. 1. – С. 210–211.
97. **Risato popolare il Ukrain** / В. П. Титаренко // Матеріали Міжнародної виставки "Декор для палацу", 10–18 серп. 1998 р. – Больсена [Італія], 1998. – С. 27.

1999

98. **Вивчення національних традицій при підготовці вчителів праці** / В. П. Титаренко // Виховання молоді на історико-культурних традиціях рідного краю : матеріали міської наук.-практ. конф., 26–27 квіт. 1999 р. – Полтава, 1999. – С. 201–207.

99. **Вивчення трудових традицій українського народу при підготовці вчителів** / В. Титаренко, М. Гладкий // Збірник наукових праць Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. Серія "Педагогічні науки". – Полтава, 1999. – Вип. 3 (7). – С. 175–179.
100. **Відродження національної культури майбутніх учителів засобами писанкарства та вишивкарства** / В. П. Титаренко, Л. О. Гриценко // Формування національної культури молоді засобами народного мистецтва у контексті творчості спадщини В. М. Верховинця : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 15–16 квіт. 1999 р. – Полтава, 1999. – С. 39–43.
101. **До ювілею Решетилівського художньо-професійного училища** / В. П. Титаренко, Ю. В. Калязін, // Відродження і розвиток народних традицій у змісті підготовки вчителів трудового навчання : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. / Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка, Полтав. обл. ін-т післядипломної освіти пед. працівників. – Полтава, 1999. – С. 49–58.
102. **З досвіду відновлення національних традицій в Україні при підготовці вчителів праці** / В. П. Титаренко, Ю. В. Калязін // Збірник наукових праць Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. Серія "Педагогічні науки". – Полтава, 1999. – Вип. 1 (5). – С. 51–55.
103. **З досвіду відродження національних традицій при підготовці вчителів праці** / В. П. Титаренко // Регіональні перспективи : наук. практ. журнал. – 1999. – № 2–3 (5–6). – С. 61–62.
104. **Залучення студентів педвузу до національної культури в процесі вивчення спецкурсу**

- “Декоративно-ужиткове мистецтво”** / В. П. Титаренко, Л. О. Гриценко // Трудова підготовка учнівської молоді: стан та перспективи : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 21–22 жовт. 1999 р. – Тернопіль, 1999. – С. 39–41.
105. **Національно-культурні традиції в системі трудової підготовки учнівської молоді** / В. П. Титаренко // Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету. Серія “Педагогіка”. – Тернопіль, 1999. – № 6. – С. 54–56.
106. **Регіональне декоративно-ужиткове мистецтво у вихованні молоді** / В. П. Титаренко // Збірник наукових праць Бердянського державного педагогічного інституту імені П. Д. Осипенко. Серія “Педагогічні науки”. – Бердянськ, 1999. – № 3–4. – С. 115–123.
107. **Роль вишивки і писанки у професійній підготовці вчителя трудового навчання** / В. П. Титаренко, Л. О. Гриценко // Формування національної культури молоді засобами народного мистецтва у контексті творчої спадщини В. М. Верховинця : зб. наук. праць / Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 1999. – С. 214–220.
108. **Українська народна вишивка при вивченні декоративно-прикладної творчості** / В. П. Титаренко, Ю. В. Калязін // Відродження і розвиток народних традицій у змісті підготовки вчителів трудового навчання : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. / Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 1999. – С. 22–30.
109. **Я візьму той рушник, простелю наче долю** / В. П. Титаренко // Рідний край : наук., публіц., худож.-

літ. альманах / Полтав. держ. пед. ін-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 1999. – № 1. – С. 122–124.

2000

110. **А над світом українська вишивка цвіте** / В. П. Титаренко, Ю. А. Новописьменна // Імідж сучасного педагога : наук.-практ. освіт.-попул. часопис. – 2000. – № 2. – С. 52–56.
111. **Виховання на національно-культурних традиціях українського народу як головний чинник формування особистості** / В. П. Титаренко // Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету. Серія “Педагогіка” / Тернопіл. держ. пед. ун-ту. – Тернопіль, 2000. – № 8. – С. 19–20.
112. **Виховання студентів на традиціях рідного краю** / В. П. Титаренко // Трудова підготовка в закладах освіти : наук.-метод. журнал. – 2000. – № 3. – С. 44–45.
113. **Декоративно-ужиткове мистецтво в системі національно-культурних традицій українського народу** / В. П. Титаренко // Особливості підготовки вчителя обслуговуючої праці в сучасних умовах : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 25–26 жовт. 2000 р. – Херсон, 2000. – С. 36–44.
114. **Дипломна робота : метод. рекомендації щодо виконання, оформлення та захисту диплом. робіт для студ. педагогічно-індустріального факультету** / В. П. Титаренко, Ю. В. Калязін // Імідж сучасного педагога : наук.-практ. освіт.-попул. часопис. – 2000. – № 1. – С. 66–68.

115. **Кросворди** / В. П. Титаренко, І. О. Горковенко // Імідж сучасного педагога : наук.-практ. освіт.-попул. часопис. – 2000. – № 2. – С. 63–67.
116. **Музей українських народних ремесел педагогічно-індустріального факультету** / В. П. Титаренко // Полтавський державний педагогічний університет імені В. Г. Короленка мовою музейних експонатів : нариси про музеї, музейні кімнати, музейні аудиторії) / ред. В. Н. Жук, Н. В. Жигилій. – Полтава, 2000. – С. 81–94.
117. **Музей-майстерня з українських народних ремесел та його виховні можливості** / В. П. Титаренко // Імідж сучасного педагога : наук.-практ. освіт.-попул. часопис. – 2000. – № 4–5. – С. 46–47.
118. **Навчальна програма “Фриволіте”** / В. П. Титаренко, Т. М. Чорнусь // Імідж сучасного педагога : наук.-практ. освіт.-попул. – 2000. – № 1. – С. 18–20.
119. **Світова культурна цінність українського мистецтва** / В. П. Титаренко // Збірник наукових праць Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. Серія “Педагогічні науки”. – Полтава, 2000. – Вип. 2 (10). – С. 285–287. – Рец. на кн.: Рудницька О. П. Українське мистецтво у полікультурному просторі : навч. посіб. – К. : ЕксОб, 2000. – 208 с.
120. **Способи перенесення візерунка на тканину** / В. П. Титаренко, Я. А. Степанович // Імідж сучасного педагога : наук.-практ. освіт.-попул. часопис. – 2000. – № 1. – С. 42–46.
121. **Техніка човникового плетіння** / В. П. Титаренко, Т. М. Чорнусь // Імідж сучасного педагога : наук.-практ. освіт.-попул. часопис. – 2000. – № 2. – С. 24–29.

122. **Традиції старовинної української кухні та їх валеологічне значення** / В. П. Титаренко // Імідж сучасного педагога : наук.-практ. освіт.-попул. часопис. – 2000. – № 7. – С. 51–56.
123. **Українська народна вишивка при вивченні українських народних промислів** / В. П. Титаренко // Збірник наукових праць Рівненського державного гуманітарного університету “Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти”. – Рівне, 2000. – Вип. 10. – С. 103–107.
124. **Учитель-методист трудового навчання, відмінник освіти України – Максименко Людмила Михайлівна** / В. П. Титаренко // Трудова підготовка в закладах освіти : наук.-метод. журнал. – 2000. – № 2. – С. 54–55.
125. **Формування комунікативних умінь студентів під час вивчення українських народних ремесел** / В. П. Титаренко // Вивчення мови на комунікативній основі : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 17–19 квіт. 2000 р. / М-во освіти України, Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2000. – С. 128–129.

2001

126. **Авторська програма “Український традиційний одяг”** / В. П. Титаренко // Імідж сучасного педагога : наук.-практ. освіт.-попул. часопис. – 2001. – № 2. – С. 23–26.
127. **Вірність національним традиціям у мистецьких родах полтавців** / В. П. Титаренко // Збірник наукових праць / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2001. – Вип. 18. – С. 53–55.
128. **Декоративно-прикладне мистецтво і дизайн у педагогічному університеті** / В. П. Титаренко

- // Реклама і дизайн XXI сторіччя : освіта, культура, економіка : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 18–20 верес. 2001 р. / [ред. кол. М. П. Ліфінцев, Є. А. Антонович, А. Б. Чебикін та ін.]. – К., 2001. – Вип. 2. – С. 235–236.
129. **Декоративно-ужиткове мистецтво як засіб художньо-естетичного виховання учнів у процесі трудового навчання** / В. П. Титаренко // Збірник наукових праць Рівненського державного гуманітарного університету “Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти”. – Рівне, 2001. – Вип. 16. – С. 108–113.
130. **Дизайн і характерні риси традиційного вбрання населення Полтавщини** / В. П. Титаренко, Я. А. Степанович // Реклама і дизайн XXI сторіччя: освіта, культура, економіка : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 18–20 верес. 2001 р. / [ред. кол.: М. П. Ліфінцев, Є. А. Антонович, А. Б. Чебикін та ін.]. – К., 2001. – Вип. 2. – С. 213–215.
131. **З досвіду Полтавського педагогічного університету про формування національно свідомої особистості студентів** / В. П. Титаренко // Всебічний розвиток особистості студента : матеріали наук.-практ. конф., 9–10 жовт. 2001 р. / Акад. держ. подат. служби України. – Ірпінь, 2001. – С. 202–208.
132. **Національно-культурні традиції плетіння у навчально-виховному процесі підготовки майбутніх вчителів** / В. П. Титаренко // Збірник наукових праць Рівненського державного гуманітарного університету “Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти”. – Рівне, 2001. – Вип. 17. – С. 99–103.

133. **Писанкарство** / Л. Гриценко, В. Титаренко // Трудова підготовка в закладах освіти : наук.-метод. журнал. – 2001. – № 2. – С. 26–36 ; № 3. – С. 21–36.
134. **Різьблення деревини. Художня кераміка** / В. Титаренко // Трудова підготовка в закладах освіти : наук.-метод. журнал. – 2001. – № 4. – С. 17–24 ; 2002. – № 1. – С. 21–36.
135. **Роль навчальних занять із декоративно-ужиткового мистецтва у підготовці вчителя** / В. П. Титаренко // Підготовка педагогічних кадрів до роботи в умовах нової структури і змісту початкової освіти : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 23–25 квіт. 2001 р. / АПН України; Ін-т педагогіки АПН України; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2001. – С. 159–161.
136. **Роль українських народних ремесел у формуванні свідомих громадян нашої держави** / В. П. Титаренко // Всебічний розвиток особистості студента : матеріали наук.-практ. конф., 9–10 жовт. 2001 р. / Акад. держ. податкової служби України. – Ірпінь, 2001. – С. 29–34.
137. **Символіка українського рушника. Традиції і сучасність** / В. Титаренко, Д. Горбачук // Рідний край : наук., публіц., худож.-літ. альманах / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2001. – № 2 (5). – С. 113–116.
138. **Синтез дизайну та традицій у моделюванні сучасного одягу** / В. П. Титаренко, О. С. Колеснік // Реклама і дизайн ХХІ сторіччя: освіта, культура, економіка : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 18–20 верес. 2001 р. / [ред. кол. М. П. Ліфінцев, Є. А. Антонович, А. Б. Чебикін та ін.]. – К., 2001. – Вип. 2. – С. 131–133.

139. **Студенти педагогічного університету опановують лозоплетіння** / В. П. Титаренко, М. О. Гладкий // Трудова підготовка в закладах освіти : наук.-метод. журнал. – 2001. – № 1. – С. 37–40.
140. **Традиції вишивального промислу Полтавщини** / В. П. Титаренко // Проблеми трудової і професійної підготовки : наук.-метод. зб. / [кол. авт.]. – Слов'янськ, 2001. – Вип. 4. – С. 132–137.
141. **Традиції вишивання Полтавщини** / В. П. Титаренко, Н. А. Полупан // Декоративне мистецтво і дизайн: національні традиції й актуальні проблеми : матеріали Всеукр. наук.-практ. студ. конф., 20 квіт. 2001 р. – К., 2001. – С. 24–25.
142. **Українські народні ремесла та їх науково-методичне забезпечення** / В. П. Титаренко // Професійне становлення особистості: проблеми і перспективи : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 15–17 листоп. 2001 р. – Хмельницький, 2001. – С. 112–117.
143. **Формування понять у студентів при вивченні сільськогосподарських дисциплін** / В. Титаренко, О. Титаренко // Науково-методичні підходи до викладання природничих дисциплін в освітніх закладах ХХІ ст. Восьмі Каришинські читання : зб. наук. пр. Всеукр. наук.-практ. конф. / М-во освіти України, АПН України, Ін-т пед. України, Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2001. – С. 295–299.

2002

144. **Використання ідей А. С. Макаренка в організації продуктивної праці школярів** / В. П. Титаренко, Я. А. Степанович // Світ очима молодих дослідників : зб. наук. праць студ. / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка, Наук. асоц. студ. ПДПУ, Факультет. наук.

т-ва. – Полтава, 2002. – Вип. 2. – С. 33–35. – (Студентська наука 2001–2002).

145. **Використання педагогічних ідей А. С. Макаренка в практиці роботи сільської школи** / В. П. Титаренко // А. С. Макаренко и мировая педагогика : материалы междунар. семинара, Полтава, 8–10 апр. 2002 г. / Полтав. гос. пед. ун-т имени В. Г. Короленка, Полтав. обл. ин-т последиплом. пед. образования имени М. В. Остроградского, Междунар. асоц. А. С. Макаренка, Укр. асоц. А. С. Макаренка. – Полтава, 2002. – С. 135–137.
146. **Деякі аспекти вивчення рослинного і тваринного світу в контексті сільськогосподарських дисциплін на педагогічно-індустріальному факультеті** / В. П. Титаренко, Л. М. Кіросір // Ресурсознавство, колекціонування та охорона біорізноманіття : зб. матеріалів міжнар. наук.-практ. конф. присвячена 90-річчю від дня народження Д. С. Івашина, ботаніка, флориста, еколога / [кол. авт.] ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2002. – С. 291–293.
147. **Науково-дослідна робота – важлива умова удосконалення педагогічної майстерності майбутнього вчителя трудового навчання** / В. П. Титаренко // Педагогічна майстерність як сучасна технологія розвитку особистості вчителя : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 4–6 берез. 2002 р. / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка, Ін-т пед. і психології проф. освіти АПН України. – Полтава, 2002. – С. 265–268.
148. **Підготовка вчителів трудового навчання у педагогічному університеті** / В. П. Титаренко // Вісник Чернігівського державного педагогічного

- університету. Серія “Педагогічні науки”. – Чернігів, 2002. – Вип. 12. – С. 86–88.
149. **Полтавська традиційна вишивка та її колористичне вирішення** / В. П. Титаренко // Реклама і дизайн в умовах глобалізації вищої освіти та інформаційної інтеграції : матеріали III міжнар. наук.-практ. конф. – К., 2002. – С. 221–226.
150. **Порівняльна характеристика українських рушників та їх виховне значення** / В. П. Титаренко // Реклама і дизайн в умовах глобалізації вищої освіти та інформаційної інтеграції : матеріали III міжнар. наук.-практ. конф. – К., 2002. – С. 164–167.
151. **Реалізація виховного потенціалу декоративно-ужиткового мистецтва у професійній підготовці майбутнього вчителя** / В. П. Титаренко // Актуальні проблеми виховання мистецтвом: регіональний аспект : матеріали обл. наук.-практ. конф. – Полтава, 2002. – С. 33–35.
152. **Сільськогосподарське краєзнавство Полтавщини** / В. П. Титаренко // Антологія краєзнавства Полтавщини : наук.-метод. посіб. / Полтав. обл. ін-т післядипломної пед. освіти імені М. В. Остроградського ; за ред. П. І. Матвієнка. – Полтава, 2002. – С. 251–255.
153. **Традиції у виховній системі А. С. Макаренка** / Я. Степанович, В. Титаренко // Світ очима молодих дослідників : зб. наук. праць студ. / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка, Наук. асоц. студ. ПДПУ, Факультет. наук. т-ва. – Полтава, 2002. – Вип. 2. – С. 33–35. – (Студентська наука 2001–2002).
154. **Традиційний вінок українців – символ і оберіг** / В. П. Титаренко // Трудова підготовка в закладах

освіти : наук.-метод. журнал. – 2002. – № 2. – С. 54–55 ;
2002. – № 3. – С. 53–54.

155. **Човникове плетіння** / Д. Тхоржевський, В. Титаренко, Т. Чорнусь // Трудова підготовка в закладах освіти : наук.-метод. журнал. – 2002. – № 1. – С. 31–36 ; 2002. – № 2. – С. 23–24.

2003

156. **Вивчення наукової спадщини В. І. Вернадського студентами педагогічно-індустріального факультету** / В. Титаренко, П. Немченко // Академік В. І. Вернадський і світ у третьому тисячолітті : матеріали Всеукр. студ. наук.-практ. конф. / Комісія НАН України з розробки наук. спадщини акад. В. І. Вернадського, Полтав. обл. держ. адмін., Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2003. – С. 35–36.
157. **Використання елементів дизайну як засобу естетичного виховання студентів педуніверситету** / В. П. Титаренко, І. М. Рябуха // Реклама та дизайн XXI сторіччя: наука, освіта та бізнес : матеріали IV міжнар. наук.-практ. конф. – К., 2003. – С. 50–51.
158. **Виховання духовної культури особистості засобами декоративно-ужиткової творчості** / В. П. Титаренко // Проблеми та досвід реалізації обласної програми системи виховання учнівської молоді на період до 2012 р. : матеріали обл. наук.-практ. конф. – Полтава, 2003. – С. 74–75.
159. **Вишивальне мистецтво російських майстринь** / В. П. Титаренко, Н. М. Коваленко // Національно-культурні традиції у полікультурному просторі слов'янських народів : зб. наук. праць студ. / Полтав.

держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2003. – Вип. I. – С. 8–11.

160. **Вишивання та гаптування на художніх тканинах** / В. П. Титаренко, І. М. Рябуха // Національно-культурні традиції у полікультурному просторі слов'янських народів : зб. наук. праць студ. / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2003. – Вип. I. – С. 4–7.
161. **Відродження і розвиток національної традиційної культури українського народу** : наук. звіт за 2002 р. / В. П. Титаренко. – Полтава, 2003. – 40 с.
162. **Декоративно-ужиткова творчість у позааудиторній роботі студентів** / В. П. Титаренко // Формування здорового способу життя студентської молоді: реалії та перспективи : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 24–25 груд. 2002 р. / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2003. – С. 191–193.
163. **Декоративно-ужиткове мистецтво стародавніх східних слов'ян** / В. П. Титаренко, І. М. Рябуха // Молода мистецька Україна : II наук. конф. молодих науковців, аспірантів, магістрантів, студентів, (Харків, 2–4 квіт. 2003 р.) : зб. матеріалів / [за заг. ред. Даниленка В. Я.] ; Харків. держ. акад. дизайну і мистецтв. – Харків, 2003. – № 2. – С. 39–42.
164. **Естетичне виховання молоді засобами української народної мудрості** / В. П. Титаренко // Сучасні освітні технології та напрямки підготовки майбутнього вчителя трудового навчання : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої 25-річчю педагогічно-індустріального факультету, 8–9 жовт. 2003 р. / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка, Полтав. обл. ін-т післядипломної пед. освіти імені М. В. Остроградського. – Полтава, 2003. – С. 148–152.

165. **Естетичне виховання учнів загальноосвітніх шкіл засобами декоративно-ужиткової творчості** / В. П. Титаренко // Сучасний стан та перспективи розвитку трудового навчання в європейському освітньому просторі : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. – К., 2003. – С. 72–77.
166. **Навчальний процес як фактор трудового та естетичного виховання студентів** / В. П. Титаренко // Реклама та дизайн ХХІ сторіччя: наука, освіта та бізнес : матеріали ІУ міжнар. наук.-практ. конф. – К., 2003. – С. 134–137.
167. **Народний одяг в східнослов'янських звичаях і обрядах** / В. П. Титаренко, С. П. Хохуля // Молода мистецька Україна : ІІ наук. конф. молодих науковців, аспірантів, магістрантів, студентів, (Харків, 2–4 квіт. 2003 р.) : зб. матеріалів / [за заг. ред. Даниленка В. Я.] ; Харків. держ. акад. дизайну і мистецтв. – Харків, 2003. – № 2. – С. 78–80.
168. **Праця – засіб естетичного виховання** / В. П. Титаренко // Проблеми трудової і професійної підготовки : наук.-метод. зб. / [кол. авт. ; уклад. В. В. Стешенко] ; Слов'янський держ. пед. ун-т. – Слов'янськ, 2003. – Вип. 8. – С. 120–126.
169. **Роль естетичного виховання у професійній підготовці студентів** / В. П. Титаренко // Таврійський вісник освіти : наук.-метод. журнал / Південноукр. регіон. ін-т післядипломної освіти пед. кадрів. – Херсон, 2003. – № 1. – С. 136–143.
170. **Святкова народна іграшка українців. Іграшки у школі** / В. П. Титаренко // Постметодика : наук.-метод. пед. журнал / Полтав. обл. ін-т післядипломної пед.

освіти імені М. В. Остроградського. – 2003. – № 5–6 (51–52). – С. 17–20.

171. **Соціальне виховання дітей в умовах сільської школи** / В. П. Титаренко // Витоки : альманах Української асоціації Антона Макаренка : зб. наук.-пед. і літ.-публіц. матеріалів / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка, Полтав. обл. ін-т післядипломної пед. освіти імені М. В. Остроградського. – Полтава, 2003. – Вип. 1. – С. 124–126.
172. **Творче використання ідей А.С.Макаренка у трудовому вихованні і профілактиці правопорушень неповнолітніх у школі-інтернаті №1** / В. П. Титаренко, І. М. Рябуха // Витоки : альманах Української асоціації Антона Макаренка: зб. наук.-пед. і літ.-публіц. матеріалів / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка, Полтав. обл. ін-т післядипломної пед. освіти імені М. В. Остроградського. – Полтава, 2003. – Вип. 1. – С. 185–187.
173. **Традиційне вбрання Полтавщини** / В. П. Титаренко, С. П. Хохуля // Національно-культурні традиції у полікультурному просторі слов'янських народів : зб. наук. праць студ. / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2003. – Вип. I. – С. 7–8.
174. **Традиційні народні ремесла Полтавщини** / В. П. Титаренко // Слов'янський збірник : зб. наук. праць / Слов'янський клуб м. Полтава. – Полтава, 2003. – Вип. 2. – С. 137–149.
175. **Формування естетичної культури – один із напрямків гуманізації вищої освіти** / В. П. Титаренко // Педагогічні засади формування гуманістичних цінностей природничої освіти, її спрямованості на розвиток особистості. Десяті Каришинські читання : зб.

наук. пр. міжнар. наук.-практ. конф., (Полтава, 29–30 трав. 2003 р.) / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2003. – С. 182–185.

176. **Художньо-естетичне виховання студентів засобами декоративно-прикладної творчості (на прикладі української народної вишивки)** / В. П. Титаренко // Трудове навчання в системі освіти XXI століття : матеріали міжнар. наук. конф. – Дрогобич, 2003. – С. 144–145.

2004

177. **Аналіз рівня знань учнів про народні традиції** / В. Титаренко, О. Коваленко // Наукові розвідки студентів і магістрантів у структурі сучасної освіти : матеріали студ. наук.-практ. конф., 15 квіт. 2004 р. / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка, Пед.-індустр. ф-т. – Полтава, 2004. – [Вип. 2]. – С. 21–24.
178. **Гаптування золотом і сріблом – засіб художнього оформлення тканини** / В. Титаренко, Т. Прядко // Наукові розвідки студентів і магістрантів у структурі сучасної освіти : матеріали студ. наук.-практ. конф., 15 квіт. 2004 р. / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка, Пед.-індустр. ф-т. – Полтава, 2004. – [Вип. 2]. – С. 25–27.
179. **До системи художньо-естетичної підготовки майбутнього вчителя** / В. П. Титаренко // Збірник наукових праць Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. Серія «Педагогічні науки». – Полтава, 2004. – Вип. 3 (36). – С. 12–21.
180. **Музейна робота як засіб естетичного виховання учнівської молоді** / В. Титаренко, О. Кревсун // Наукові розвідки студентів і магістрантів у структурі

сучасної освіти : матеріали студ. наук.-практ. конф., 15 квіт. 2004 р. / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка, Пед.-індустр. ф-т. – Полтава, 2004. – [Вип. 2]. – С. 11–13.

181. **Народні художні промисли та ремесла** / В. П. Титаренко // Полтавська область : географічний атлас / М-во освіти і науки України, Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – К. 2004. – С. 13. – (Моя мала Батьківщина).
182. **Науково-дослідна робота з відродження і розвитку традиційної національної культури засобами змісту і методики викладання українських народних ремесел** / В. П. Титаренко // Виховання дитини – виховання нації : матеріали обл. наук.-практ. конф. «Проблеми та досвід реалізації обласної програми системи виховання учнівської молоді на період до 2012 року» / Полтав. обл. ін-т післядипломної пед. освіти імені М. В. Остроградського. – Полтава, 2004. – С. 38–40.
183. **Організація масових позакласних заходів із сільськогосподарської праці** / В. П. Титаренко // Біорізноманіття: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. – Полтава, 2004. – С. 202–205.
184. **Основи проектно-технологічної діяльності учнів у сучасній школі** / В. П. Титаренко // Підготовка майбутнього вчителя природничих дисциплін в умовах моделювання освітнього середовища. XI Каришинські читання : зб. наук. праць міжнар. наук.-практ. конф., 27–28 трав. 2004 р. / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2004. – С. 158–160.

185. **Праця переростає у красу** / В. П. Титаренко // Рідний край : наук., публіц. худож.-літ. альманах / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2004. – № 1 (10).– С. 181–184. – Рец. на кн.: Роїк В. С. Мелодії на полотні спогади. Вишивки. Відгуки. –Сімферополь : Крим. навч.-пед. держ. вид-во, 2003. – 240 с.
186. **Природа як засіб естетичного виховання (ідеї В. Вернадського і еколого-економічна освіта)** / В. П. Титаренко // Імідж сучасного педагога : наук.-практ. освіт.-попул. часопис. – 2004. – № 7 (46). – С. 70–71.
187. **Святкова народна іграшка українців** / В. П. Титаренко // Проблеми ревалоризації феномена української народної іграшки у сучасних культурно-освітніх умовах : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 16–17 квіт. 2003 р. / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2004. – С. 73–76.
188. **В. О. Сухомлинський і проблеми сучасної художньо-естетичної особистості учнів** / В. П. Титаренко // Витоки : альманах Української асоціації Антона Макаренка : зб. наук.-пед. і літ.-публіц. матеріалів / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка, Полтав. обл. ін-т післядипломної пед. освіти імені М. В. Остроградського. – Полтава, 2004. – Вип. 2. – С. 135–137.
189. **Технологія виготовлення полтавських рушників** / В. Титаренко, Н. Гусинська // Наукові розвідки студентів і магістрантів у структурі сучасної освіти : матеріали студ. наук.-практ. конф., 15 квіт. 2004 р. / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка, Пед.-індустр. ф-т. – Полтава, 2004. – [Вип. 2]. – С. 20–21.

190. **Традиційні строї сьогодення** / В. Титаренко, С. Хохуля // Наукові розвідки студентів і магістрантів у структурі сучасної освіти : матеріали студ. наук.-практ. конф., 15 квіт. 2004 р. / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка, Пед.-індустр. ф-т. – Полтава, 2004. – [Вип. 2]. – С. 18–20.
191. **Українська народна вишивка у сучасній школі** / В. Титаренко, Н. Калюжна // Наукові розвідки студентів і магістрантів у структурі сучасної освіти : матеріали студ. наук.-практ. конф., 15 квіт. 2004 р. / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка, Пед.-індустр. ф-т. – Полтава, 2004. – [Вип. 2]. – С. 27–29.
192. **Українські народні промисли та проектно-технологічна діяльність** / В. П. Титаренко // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету. Серія “Педагогіка” / Терноп. держ. пед. ун-т. – Тернопіль, 2004. – № 6. – С. 77–82.
193. **Шляхи розв’язання проблеми відродження та посилення уваги до діяльності сільської школи** / В. П. Титаренко // Освіта Полтавщини : часопис / Полтав. обл. ін-т післядипломної пед. освіти імені М. В. Остроградського. – Полтава, 2004. – С. 31–33.

2005

194. **Концептуальні основи естетичного виховання учнівської молоді в умовах відродження української національної культури** / В. П. Титаренко // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія № 13 “Проблеми трудової та професійної підготовки” : зб. наук. праць. – К., 2005. – Вип. 1. – С. 158–170.
195. **Народні ремесла Полтавщини** / В. П. Титаренко, Т. Ю. Супрун // Полтавщина. Історичний нарис / ред.

Г. М. Михайленко, гол. редкол. В. О. Пащенко. – Полтава, 2005. – С. 504–523.

196. **Науково-педагогічна практика студентів-магістрантів у педагогічному університеті** / В. П. Титаренко // Дидактика професійної школи : зб. наук. праць / [редкол.: С. У. Гончаренко, В. О. Радкевич, І. Є Каньковський та ін.] ; Хмельн. нац. ун-т. – К. ; Хмельницький, 2005. – Вип. 3. – С. 70–74.
197. **Організація самостійної підготовки студентів до аудиторних занять** / В. П. Титаренко // Збірник наукових праць Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. Серія “Педагогічні науки”. – Полтава, 2005. – Вип. 2 (41). – С. 141–157.
198. **Основи дослідницької роботи в тваринництві** / І. М. Сорока, В. П. Титаренко // Біологія та проблеми захисту генофонду домашніх та декоративних тварин : матеріали Всеукр. студ. наук.-практ. конф. / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2005. – С. 26–29.
199. **Особливості етнодизайну Полтавщини : українські народні промисли** / В. П. Титаренко // Міжнародний конгрес українців. – Донецьк, 2005. – С. 286–293.
200. **Оцінювання як засіб педагогічної діагностики і стимулювання навчальної діяльності студентів при вивченні природничих дисциплін** / В. П. Титаренко // Болонський процес: модернізація змісту природничої педагогічної освіти. XII Каришинські читання : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 26–27 трав. 2005 р. / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2005. – С. 289–291.

201. **Порівняльна характеристика українських народних рушників** / В. П. Титаренко // Реклама і дизайн в умовах глобалізації вищої освіти та інформаційної інтеграції : зб. наук. праць / Ін-т реклами. – К., 2005. – Вип. 3.– С. 313–317.
202. **Самостійна робота студентів з декоративно-прикладної творчості як організаційно-методична проблема педагогічного ВНЗ** / В. Титаренко, Є. Тягло // Самостійна робота студентів у структурі сучасної освіти : матеріали регіон. наук.-практ. конф., (Полтава, 22 квіт. 2004 р.) / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2005. – С. 181–185.
203. **К. М. Скаржинська – засновниця одного з перших приватних музеїв в Україні** / В. Титаренко, Є. Тягло // Слов'янський збірник : зб. наук. і наук.-публіц. праць / уклад. Л. Л. Безобразова. – Полтава, 2005. – Вип. IV. – С. 188–194.
204. **В. О. Сухомлинський і проблеми художньо-естетичної освіти майбутніх учителів** / В. П. Титаренко // Збірник наукових праць Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. Серія “Педагогічні науки”. – Полтава, 2005. – Вип. 6 (45). – С. 116–122.
205. **Теоретичні основи розв'язання екологічної проблеми охорони ґрунтів** / В. П. Титаренко // Психологічні та технічні проблеми безпеки праці, життя та здоров'я людини : зб. матеріалів міжвуз. наук.-техн. конф., присвячена Всесвітньому дню охорони праці, 27 квіт. 2005 р. – Полтава, 2005. – С. 52–56.
206. **Художньо-естетичне виховання майбутніх учителів** / В. Титаренко // Трудова підготовка в закладах освіти : наук.-метод. журнал. – 2005. – № 6. – С. 45–46.

- 207. Художньо-естетичне виховання школярів**
/ В. П. Титаренко // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми : зб. наук. праць / [редкол.: І. А. Зязюн (голова) та ін.]. – К. ; Вінниця, 2005. – Вип. 7. – С. 115–119.

2006

- 208. Вишивальне мистецтво у творах сучасних мисткинь**
/ В. П. Титаренко // Молодь і ринок : щомісяч. наук.-пед. журнал. – 2006. – № 8 (23). – С. 60–65.
- 209. Декоративно-прикладна творчість у професійній підготовці інженера-педагога** / В. П. Титаренко // Інноваційні технології в професійній підготовці вчителя трудового навчання: проблеми теорії і практики (присвячена пам'яті академіка Д. О. Тхоржевського) : матеріали I міжнар. наук.-практ. конф., 19–20 квіт. 2006 р. / М-во освіти і науки України, Акад. пед. наук України, Упр. освіти Полтав. держ. адміністрації, Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка, Полтав. обл. ін-т післядипломної пед. освіти імені М. В. Остроградського. – Полтава, 2006. – С. 313–317.
- 210. Дослідницька робота при вивченні курсу “Сучасне сільськогосподарське виробництво” (розділ “Тваринництво”)** / В. П. Титаренко // Полтава в історії наукової сільськогосподарської думки : матеріали міжвуз. наук. конф. : зб. наук. праць. – Полтава, 2006. – С. 89–96.
- 211. Естетика виховання в трудовому навчанні школярів**
/ В. П. Титаренко // Збірник наукових праць Полтавського державного педагогічного університету

імені В. Г. Короленка. Серія “Педагогічні науки”. – Полтава, 2006. – Вип. 4 (51). – С. 136–143.

- 212. Пам’яті видатного педагога сучасності / В. П. Титаренко // Трудова підготовка в закладах освіти : наук.-метод. журнал. – 2006. – № 3. – С. 43–46.**
- 213. Підготовка майбутніх вчителів трудового навчання в проектно-технологічній діяльності / В. П. Титаренко // Психолого-педагогічні проблеми сільської школи : зб. наук. праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини / [редкол. : Н. С. Побірченко та ін.]. – К., 2006. – Вип. 18. – С. 83–91.**
- 214. Професіоналізм педагога: стимулювання навчально-виховної діяльності студентів засобами декоративно-прикладної творчості / В. П. Титаренко // Психолого-педагогічні проблеми формування професіоналізму викладача вищої школи в умовах європейського виміру : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 15–16 лют. 2006 р. / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2006. – С. 97–99.**
- 215. Спостереження – один із видів навчально-дослідної роботи студентів / В. П. Титаренко // Проблеми якості природничої педагогічної освіти. XIII Каришинські читання : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 25–26 трав. 2006 р. : зб. наук. праць / Ін-т педагогіки АПН України ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2006. – С. 239–242.**
- 216. Традиції вишивального мистецтва в творах сучасних полтавських майстринь / В. Титаренко, Є. Тягло // Слов’янський збірник : зб. наук. і наук.-публіц. праць / уклад. Л. Л. Безобразова. – Полтава, 2006. – Вип. 5. – С. 341–350.**

217. **Художньо-естетична творчість у змісті професійної підготовки майбутнього педагога професійного навчання** / В. П. Титаренко // Імідж сучасного педагога : всеукр. наук.-практ., освітньо-попул. журнал. – 2006. – № 8. – С. 71–73.

2007

218. **Виставкова діяльність як необхідна умова формування естетичної культури майбутніх вчителів трудового навчання** / В. П. Титаренко // Інноваційні технології в професійній підготовці вчителя трудового навчання: проблеми теорії і практики (присвячена пам'яті академіка Д. О. Тхоржевського) : матеріали II міжнар. наук.-практ. конф., 12–14 квіт. 2007 р. / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2007. – С. 313–315.
219. **Естетико-виховний вплив музею української народної вишивки на студентську молодь** / В. П. Титаренко // Збірник наукових праць Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. Серія “Педагогічні науки”. – Полтава, 2007. – Вип. 2 (54). – С. 107–115.
220. **З історії культури стародавнього злаку** / В. П. Титаренко // Проблеми відтворення та охорони біорізноманіття України (присвячена пам'яті відомих полтавських зоологів І. Д. Іваненка, М. І. Петрика) : матеріали Всеукр. студ. наук.-практ. конф. / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2007. – С. 167–170.
221. **Охорона і раціональне використання ґрунтів – найгостріша екологічна проблема** / В. П. Титаренко // Навколишнє середовище і здоров'я людини : Всеукр. наук.-практ. семінар, 28 верес. 2007 р. : зб. матеріалів

- / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка ; Полтав. обл. ін-т післядипломної пед. освіти імені М. В. Остроградського ; Загальноосвітній навч. заклад №12 м. Кременчук; Регіональний ландшафтний парк "Нижньоворсклянський". – Полтава, 2007. – С. 58–60.
222. **Педагогічна спадщина академіка Д. О. Тхоржевського** / В. П. Титаренко, В. К. Сидоренко, В. О. Пащенко // Директор школи, ліцею, гімназії : всеукр. наук.-практ. журнал. – 2007. – № 6. – С. 101–102.
223. **Педагогічні основи дослідницької роботи учнів** / В. П. Титаренко // Розвиток наукової творчості майбутніх вчителів природничих дисциплін. XIV Каришинські читання : зб. матеріалів міжнар. наук.-практ. конф., 24–25 трав. 2007 р. / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2007. – С. 372–376.
224. **Полтавський традиційний рушник: минуле і сучасне** / В. Титаренко // Полтавщина: історичні шляхи та перспективи розвитку : зб. матеріалів Всеукр. наук. конф., 19 верес. 2007 р. / Полтав. обл. ін-т післядипломної пед. освіти імені М. В. Остроградського, Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка, Полтав. нац. техн. ун-т імені Ю. Кондратюка. – Полтава, 2007. – С. 154–158.
225. **Сільськогосподарське виробництво на Полтавщині** / В. П. Титаренко, Л. І. Яценко // Антологія краєзнавства Полтавщини : наук.-метод. посіб. / за ред. П. І. Матвієнка ; Полтав. обл. ін-т післядипломної пед. освіти імені М. В. Остроградського. – 4-е вид., допов. – Полтава, 2007. – С. 259–262.

226. **Традиційні жіночі строї України** / В. П. Титаренко // Слов'янський збірник : зб. наук. і наук.-публіц. праць / уклад. Л. Л. Безобразова. – Полтава, 2007. – Вип. 6. – С. 348–360.
227. **Формування понять у студентів в процесі організації дослідницької роботи в сільському господарстві** / В. П. Титаренко // Україна сьогодні: культурно-соціальний аспект : матеріали II міжвуз. студ. наук. конф., 19 квіт. 2007 р. – Полтава, 2007. – С. 23–26.

2008

228. **Використання інформаційних технологій при формуванні в студентів духовної культури на заняттях з декоративно-прикладної творчості** / В. П. Титаренко // Проблеми трудової і професійної підготовки : наук.-метод. зб. / уклад. В. В. Стешенко. – Слов'янськ, 2008. – Вип. 12, т. 2. – С. 88–90.
229. **Вишивальне мистецтво різних районів Полтавщини** / В. П. Титаренко // Образотворче мистецтво в контексті сучасності: зб. наук. праць / Полтав. художній музей (галерея мистецтв), Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2008. – С. 29–33.
230. **Деякі аспекти вивчення наукової діяльності М. І. Вавилова при вивченні курсу “Сучасне сільськогосподарське виробництво” в педагогічному ВНЗ** / В. П. Титаренко, М. О. Гладкий // Біорізноманіття: теорія, практика та методичні аспекти вивчення в загальноосвітній та вищій школі : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., (присвячується 120-річчю від дня народження М. І. Вавилова) / за ред. М. В. Гриньової ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2008. – С. 313–316.

231. **Естетична культура – важливий компонент підготовки майбутнього вчителя трудового навчання** / В. П. Титаренко // Збірник наукових праць Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. Серія “Педагогічні науки”. – Полтава, 2008. – Вип. 4 (62). – С. 52–61.
232. **Родючість ґрунтів і мікроорганізми** / В. П. Титаренко // Культура. Освіта. Цивілізація : матеріали Всеукр. міжвуз. наук.-практ. конф. – Полтава, 2008. – С. 71–73.
233. **Спадщина А. С. Макаренка в контексті сучасності** / В. П. Титаренко // Трудова підготовка в закладах освіти : наук.-метод. журнал. – 2008. – № 4. – С. 6–7.
234. **Становлення екологічних цінностей особистості в процесі вивчення курсу “Сучасне сільськогосподарське виробництво”** / В. П. Титаренко // Методика викладання природничих дисциплін у вищій школі. XV Каришинські читання : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 29–30 трав. 2008 р. / за заг. ред. М. В. Гриньової ; Ін-т інновац. технологій та змісту освіти, Ін-т педагогіки АПН України, Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2008. – С. 294–296.
235. **Традиційна українська вишивка у творах полтавських майстринь** / В. П. Титаренко // Слов’янський збірник : зб. наук. і наук.-публіц. праць / уклад. Л. Л. Безобразова. – Полтава, 2008. – Вип. 7. – С. 211–219.
236. **Український рушник – засіб національного виховання** / В. П. Титаренко // Наш український вимір : міжнар. зб. інформ., освітніх, наук., метод. ст. і матеріалів з України та діаспори / Чернігів. держ. пед. ун-т імені Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2008. – С. 466–471.

237. Формування творчої активності студентів засобами українських народних ремесел / В. П. Титаренко // Інноваційні технології в професійній підготовці вчителя трудового навчання: проблеми теорії і практики (присвячена пам'яті академіка Д. О. Тхоржевського і 30-річчю факультету технологій та дизайну Полтав. держ. пед. ун-ту імені В. Г. Короленка) : матеріали III міжнар. наук.-практ. конф., 9–10 жовт. 2008 р. / редкол.: Є. В. Кулик, А. М. Бойко, В. П. Титаренко. – Полтава, 2008. – С. 403–407.

238. Эстетико-воспитательное влияние музея украинского народного творчества на студенческую молодежь / В. П. Титаренко // Экономическая, социальная и психологическая адаптация личности в современных условиях : сб. материалов междунар. науч.-практ. конф. – Воронеж, 2008. – С. 85–88.

2009

239. Вишивальне мистецтво у творах народних майстринь / В. П. Титаренко // Історія та творчий доробок факультету технологій та дизайну (до 95-річчя заснування Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка). – Полтава, 2009. – С. 190–197.

240. Інновації у трудовому навчанні: стан та перспективи / В. П. Титаренко // Інновації в педагогічній освіті європейського простору: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 27–28 верес. 2009 р. / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка, Полтав. обл. ін-т післядипломної пед. освіти імені М. В. Остроградського. – Полтава, 2009. – С. 58–60.

241. **Музей українських народних ремесел факультету технологій та дизайну** / В. П. Титаренко // Берегиня : всеукр. народознавчий кварталник. – 2009. – № 2 (61). – С. 43–51.
242. **Науковець-етнограф кінця XIX – початку XX ст. – Олена Пчілка** / В. П. Титаренко // Витоки педагогічної майстерності. Серія “Педагогічні науки” : зб. наук. праць / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2009. – Вип. 6. – С. 110–113.
243. **Охорона і раціональне використання ґрунтів – основа підвищення благополуччя людини** / В. П. Титаренко // Навколишнє середовище і здоров’я людини : матеріали III Всеукр. наук.-практ. семінару, 18–19 верес. 2009 р. / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка, Полтав. обл. ін-т післядипломної пед. освіти імені М. В. Остроградського. – Полтава, 2009. – С. 158–162.
244. **Свято народної творчості “Вишиванка” у Малобакайській школі** / В. П. Титаренко // Трудова підготовка в закладах освіти : наук.-метод. журнал. – 2009. – № 11. – С. 32–33.
245. **Сторінки історії [факультету технологій та дизайну]** / В. П. Титаренко // Історія та творчий доробок факультету технологій та дизайну : (до 95-річчя заснування Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка). – Полтава, 2009. – С. 3–37.
246. **Теоретичні основи формування естетичної культури учнівської молоді** / В. П. Титаренко // Молодь і ринок : щомісяч. наук.-пед. журнал. – 2009. – Спец. вип. – С. 6–11.

247. **Традиційні чоловічі строї** / В. П. Титаренко // Слов'янський збірник : зб. наук. і наук.-публіц. праць / уклад. Л. Л. Безобразова. – Полтава, 2009. – Вип. 8. – С. 71–78.

2010

248. **Використання новітньої технології – ЕМ у підвищенні родючості ґрунтів** / В. П. Титаренко // Методика викладання природничих дисциплін у вищій і середній школі. XVII Каришинські читання : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 27–28 трав. 2010 р. / за заг. ред. проф. М. В. Гриньової; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2010. – С. 261–262.
249. **Виставкова діяльність студентів – необхідна умова формування естетичної культури майбутніх учителів трудового навчання** / В. П. Титаренко // Вісник Чернігівського державного педагогічного університету. Серія “Педагогічні науки” / Чернігів. нац. пед. ун-т імені Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2010. – Вип. 80. – С. 21–24.
250. **Від палеоліту до сучасної інтелігентної жінки (прикраси - невіддільний компонент жіночого вбрання)** / В. Титаренко // Слов'янський збірник : зб. наук. і наук.-публіц. праць / уклад. Л. Л. Безобразова ; Слов'янський клуб м. Полтави. – Полтава, 2010. – Вип. IX. – С. 281–291.
251. **Дидактичні основи організації проектно-технологічної діяльності при підготовці вчителя технологічної освіти** / В. П. Титаренко // Вища освіта України. Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору : тем. вип. – 2010. – Т. III (22), додаток 4. – С. 524–529.

252. **Калязін Юрій Володимирович (біографічна довідка)** / В. П. Титаренко // Юрій Володимирович Калязін : біобібліограф. покажчик / за ред. М. І. Степаненко ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2010 – С. 5–6.
253. **Навчальний процес як чинник трудового та естетичного виховання молоді** / В. П. Титаренко // Реклама і дизайн – європейський вибір (освіта, наука, практика) : зб. наук. праць / [редкол.: М. Л. Ліфінцев (голов. ред.), Є. А. Антонович (упоряд. і відп ред.), Л. В. Прибєга та ін.]. – К., 2010. – Вип. 4. – С. 459–462.
254. **Основні види художнього оздоблення сучасного одягу при вивченні дисциплін “Декоративно-прикладної творчості”** / В. П. Титаренко // Проблеми трудової і професійної підготовки : наук.-метод. зб. / Слов’ян. держ. пед. ун-т ; [кол. авт., уклад. В. В. Стешенко]. – Слов’янськ, 2010. – Вип. 14, т. 2. – С. 94–98.
255. **Самостійна навчальна діяльність як домінанта сучасної системи підготовки спеціаліста** / В. П. Титаренко // Науковий часопис Нац. пед. ун-ту імені М. П. Драгоманова. Серія 13 “Проблеми трудового навчання”. – К., 2010. – Вип. 7. – С. 187–192.
256. **Творчий проект виготовлення скатертини різними техніками полтавського регіону** / В. П. Титаренко // Імідж сучасного педагога : всеукр. наук.-практ. освіт.-попул. журнал. – 2010. – № 4 (103). – С. 23–36.
257. **Теоретико-методологічні умови використання етнодизайну у професійній підготовці майбутніх учителів технологічної освіти** / В. П. Титаренко // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія “Проблеми

трудової та професійної підготовки” : зб. наук. праць. – К., 2010. – Вип. 6. – С. 196–200.

258. **Теоретичний аналіз педагогічної проблеми формування естетичної культури майбутніх вчителів технологічної освіти** / В. П. Титаренко // Гуманізація навчально-виховного процесу : зб. наук. праць / Слов'ян. держ. пед. ун-т ; [ред. проф. В. І. Сипченко]. – Слов'янськ, 2010. – Вип. LIII, ч. II. – С. 67–76.
259. **Теоретичні основи формування естетичної культури майбутніх учителів трудового навчання** / В. П. Титаренко // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми : зб. наук. праць / [редкол.: І. А. Зязюн (голова) та ін.]. – К. : Вінниця, 2010. – Вип. 26. – С. 505–511.
260. **Українські народні ремесла в художньо-естетичній підготовці майбутніх учителів трудового навчання** / В. П. Титаренко // Збірник наукових праць Уманського держ. пед. ун-ту імені Павла Тичини / [голов. ред. М. Т. Мартинюк]. – Умань, 2010. – Ч. 3. – С. 255–264.
261. **Художньо-естетична творчість у професійній підготовці вчителя** / В. П. Титаренко // Молодь і ринок : щомісяч. наук.-пед. журнал. – 2010. – № 11. – С. 12–15.
262. **Эстетический и проектно-технологический аспект украинских народных промыслов** / В. П. Титаренко // Развитие педагогического потенциала как фактора обновления качества образования : материалы Всерос. конф. / Воронеж. гос. пед. ун-т ; [редкол. : А. С. Потапов (пред.) и др.]. – Воронеж, 2010. – С. 160–163.

2011

263. **Вишивальне мистецтво на Полтавщині**
/ В. П. Титаренко // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія "Педагогіка". – Тернопіль, 2011. – № 3. – С. 154–156.
264. **Вплив людини на деградацію ґрунтів**
/ В. П. Титаренко // Навколишнє середовище і здоров'я людини : зб. матеріалів IV Всеукр. наук.-практ. семінару, 23 верес. 2010 р. / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка, Полтав. обл. ін-т післядипломної пед. освіти імені М. В. Остроградського та ін. – Полтава, 2011. – С. 27–30.
265. **Деякі аспекти вивчення курсу "Сучасне сільськогосподарське виробництво" у вищій школі**
/ В. П. Титаренко // Методика викладання природничих дисциплін у вищій і середній школі. XVIII Каришинські читання : міжнар. наук.-практ. конф. : зб. наук. пр. за участю науковців, шкільних педагогів, аспірантів, магістрантів, студентів, 26–27 трав. 2011 р.) / за заг. ред. М. В. Гриньової ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка, Ін-т педагогіки НАПН України. – Полтава, 2011. – С. 282–284.
266. **Інтегративная характеристика личности педагога**
/ В. П. Титаренко // Социально-экономические факторы современного развития общества : сб. ст. междунар. науч.-практ. конф. филиала ВЗФЭИ в г. Воронеже. – Воронеж, 2011. – С. 151–157.
267. **Модернізація змісту підготовки майбутніх учителів технологічної освіти з декоративно-прикладної творчості** / В. П. Титаренко // Науково-методичне забезпечення професійної освіти і навчання : матеріали

Всеукр. (звітної) наук.-практ. конф., 18–19 квіт. 2011 р.
/ Ін-т проф.-техн. освіти НАПН України ; заг. ред.
В. О. Радкевич. – К., 2011. – С. 55–57.

268. **Особливості етнодизайну на Полтавщині: українські традиційні народні ремесла** / В. П. Титаренко // Скрижалі. Декоративне мистецтво і дизайн : наук.-мист. студії / редкол.: М. Г. Чобітько, І. І. Міщенко. – К. : Чернівці, 2011. – С. 180–184.
269. **Педагогическая культура как фактор подготовки будущего учителя** / В. П. Титаренко // Воспитание в контексте новых образовательных стандартов : сб. науч. трудов всерос. науч.-практ. конф., 11–12 октяб. 2011 г. / Воронеж. гос. пед. ун-т. – Воронеж, 2011. – С. 50–53.
270. **Професійна компетентність – один із ключових принципів модернізації вищої освіти** / В. П. Титаренко // Моделі ключових та професійних компетентностей педагогічного працівника : наук. записки / Гол. упр. освіти і науки Полтав. облдержадмін., Полтав. обл. ін-т післядипломної пед. освіти імені М. В. Остроградського. – Полтава, 2011. – Вип. 2. – С. 20–24.
271. **Профільне навчання – пріоритетний напрям сучасної освіти** / В. П. Титаренко // Науково-методичні основи становлення професійної і технологічної освіти в освітньому просторі України : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. з проблем вищої освіти, 29 верес. 2011 р. / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2011. – С. 14–20.
272. **Роль нових інформаційних технологій навчання в системі самоосвіти і самопідготовки студентів** / В. П. Титаренко // Менделєєвські читання : зб. наук.

- праць міжнар. наук.-практ. конф., 26–27 жовт. 2011 р.
/ Ін-т пед. НАПН України, Полтав. нац. пед. ун-т
імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2011. – Ч. I. – С. 197–
199.
273. **Традиційна полтавська народна сорочка в сучасній українській культурі** / В. П. Титаренко // Слов'янський збірник : зб. наук. і наук.-публіц. праць / уклад. Л. Л. Безобразова. – Полтава, 2011. – Вип. 10. – С. 350–357.
274. **Трудові, морально-побутові та художньо-естетичні традиції в становленні особистості школяра** / В. Титаренко // Трудова підготовка в закладах освіти : наук.-метод. журнал. – 2011. – № 2. – С. 31–35.
275. **Формування у майбутніх учителів здатності до естетичного оцінювання об'єктів технологічної діяльності у процесі вивчення українських народних промислів** / В. П. Титаренко // Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи : зб. наук. праць. – К., 2011. – Вип. 3, ч. 1. – С. 284–293.

2012

276. **Вивчення варіативних модулів нової програми із трудового навчання** / В. П. Титаренко // Теоретико-методичні аспекти професійної і технологічної освіти : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 4 жовт. 2012 р. / упоряд. і ред. проф. В. П. Титаренко ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2012. – С. 45–52.
277. **Виховна роль праці у системі освіти** / В. П. Титаренко // Теорія і методика виховання : наук.-пед. вісник / за ред. В. Г. Бутенка. – Херсон, 2012. – Вип. 2. – С. 19–21.
278. **История традиционной народной вышивки** / В. П. Титаренко // Человек и общество : история и

современность : межвуз. сб. науч. трудов / науч. ред. М. В. Шакурова ; Воронеж. гос. пед. ун-т. – Воронеж, 2012. – Вып. 11. – С. 20–29.

279. **Музей народних промислів** / В. П. Титаренко // Рідний край : альманах Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка / голов. ред. М. Степаненко ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2012. – № 2 (27). – С. 163–174.

280. **Позааудиторная работа в области народного декоративно-прикладного искусства как средство формирования у студентов национальной культуры** / В. П. Титаренко // Профессионализм и гражданственность – важнейшие приоритеты российского образования XXI века : пед. чтения, посвященные 300-летию со дня рождения Жана Жака Руссо : сб. ст. 2 ч. / Воронеж. гос. пром.-гуманитар. колледж. – Воронеж, 2012. – Ч. 2. – С. 168–172.

281. **Рушник – явище народної художньої культури** / В. П. Титаренко // Становлення і розвиток етнотехнологій: український та європейський досвід : матеріали I міжнар. наук.-практ. конф., 28–30 жовт. 2010 р. : зб. наук. праць / голов. ред. М. І. Степаненко, упоряд. Є. А. Антонович, В. П. Титаренко ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2012. – Кн. 1. – С. 49–54.

282. **Українські народні промисли: художньо-естетичний та проектно-технологічний аспект** / В. П. Титаренко // Ян Амос Коменський – великий педагог минулого (до 420-річчя від дня народження) : матеріали Всеукр. пед. читань / за заг. ред. В. В. Кузьменко, О. В. Рідкоус ; Херсон. академія неперервної освіти. – Херсон, 2012. – С. 88–91.

283. **Фітоморфні мотиви української народної орнаментики** / В. П. Титаренко // Слов'янський збірник : зб. наук. і наук.-публіц. праць / уклад. Л. Л. Безобразова. – Полтава, 2012. – Вип. 11. – С. 241–248.
284. **Фітоморфні мотиви української народної орнаментики** / В. П. Титаренко // Феномен писанки в сучасному культурно-освітньому просторі : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., (Полтава, 10–11 квіт. 2012 р.) / упоряд. і ред. В. П. Титаренко ; Полтав. обл. держ. адмін., Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2012. – С. 14–22.

2013

285. **Виставкова діяльність – один із засобів формування естетичної культури майбутніх учителів** / В. П. Титаренко // Основные задачи подготовки рабочих кадров и специалистов в условиях введения закона “Об образовании Российской Федерации” : материалы XIV Всерос. науч.-практ. конф., (Воронеж, 16 мая 2013 г.) / Воронеж. гос. пром.-гуманитар. колледж. – Воронеж, 2013. – С. 38–42.
286. **Дитяча трудова комуна імені Ф. Е. Дзержинського як професійно-виховний заклад інноваційного типу** / В. П. Титаренко, Г. В. Галамбош // Педагогіка А. С. Макаренка в полікультурному освітньому просторі, присвяченої 125-й річниці з дня народження А. С. Макаренка : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., (12–14 берез. 2013 р.) / за заг. ред. проф. М. В. Гриньової. – Полтава, 2013. – С. 172–176.
287. **Ще один рекорд полтавчан** / В. П. Титаренко // Трудова підготовка в закладах освіти : наук.-метод. журнал. – 2013. – № 3. – С. 45–47.

288. **Народное декоративно-прикладное искусство как средство формирования у студентов национальной культуры** / В. П. Титаренко // Адаптационные механизмы и практики в трансформирующихся обществах : материалы междунар. науч.-практ. конф. / под ред. И. В. Шершень ; Воронеж. гос. пед. ун-т. – Воронеж, 2013. – С. 70–75.
289. **Нові підходи до підвищення рівня екологічної освіти майбутніх учителів** / В. П. Титаренко // Навколишнє середовище і здоров'я людини : матеріали VI Всеукр. наук.-практ. семінару / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка, Полтав. обл. ін-т післядипломної пед. освіти імені М. В. Остроградського та ін. – Полтава, 2013. – С. 246–248.
290. **Педагогічна спадщина академіка Д. О. Тхоржевського** / В. П. Титаренко // Освітня галузь «Технології»: реалії та перспективи, присвячена пам'яті академіка Д. О. Тхоржевського : матеріали III Всеукр. наук.-практ. конф., (Полтава, 22–23 квіт. 2013 р.) / за заг. ред. проф. А. Ю. Цини; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2013. – С. 3–6.
291. **Позанавчальна діяльність у Полтавській трудовій колонії ім. М. Горького** / В. П. Титаренко, Г. В. Галамбош // Педагогіка А. С. Макаренка в полікультурному освітньому просторі : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., (Полтава, 12–14 берез. 2013 р.) / Полтав. обл. держ. адмін., Полтав. міська рада, Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка, Ін-т пед. освіти та освіти дорослих НАПН України, Ін-т обдарованої дитини НАПН України. – Полтава, 2013. – С. 172–176.
292. **Політехнічна підготовка майбутніх учителів трудового навчання у вузах України в другій половині ХХ ст.** / В. П. Титаренко // Професіоналізм

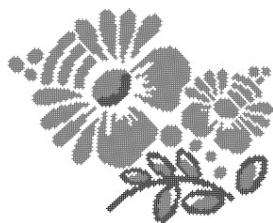

- и гражданственность – важнейшие приоритеты российского образования XXI века : пед. чтения, посвященные 150-летию со дня рождения В. И. Вернадского : сб. статей, (Воронеж, 12 дек. 2013 г.) / Департамент образования, науки и молодеж. политики Воронежской области, Воронеж. гос. пром.-гуманитар. колледж. – Воронеж, 2013. – Ч. 2. – С. 13–16.
293. **Руководільництво – національна особливість українського жіноцтва** / В. П. Титаренко // Біблійна історія та християнська етика : матеріали Всеукр. наук.-практ. семінару, (Полтава, 9 квіт. 2013 р.) / ред. М. В. Гриньова ; Нац. акад. пед. наук України, Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка та ін. – Полтава, 2013. – С. 181–184.
294. **Скаржинська К. М. – засновниця одного з перших приватних музеїв України** / Валентина Титаренко // Феномен писанки в сучасному культурно-освітньому просторі : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., (Полтава, 25–26 квіт. 2013 р.) / упоряд. і ред. В. П. Титаренко ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2013. – С. 32–39.
295. **[Спогади про українського педагога Левченка Григорія Євменовича]** / В. П. Титаренко // З добра та любові... : спогади / ред. В. Барна ; передм. Л. Березівської. – Тернопіль, 2013. – С. 36.

2014

296. **Профрієнтаційна робота серед учнівської молоді у науково-методичних працях професора В. К. Сидоренка** / В. П. Титаренко // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. : збірник наукових праць / за заг. ред. Д. Е Кільдерова. – К., 2014. – Вип. 46– С. 254–259.

***В. Л. Питаренко –
член редакційної
колегії***

a.

297. **Організація трудового навчання і виховання у сучасній школі** : матеріали доповідей обл. наук.-метод. конф. / редкол.: М. М. Ніколаєв, М. І. Степаненко, В. П. Титаренко, Ю. В. Калязін. – Полтава, 1993. – 72 с.
298. **Трудова підготовка в закладах освіти** : наук.-метод. журнал / засн. М-во освіти і науки України. – 1995– . – К., 1995–2013. – Шість разів на рік. – (В. П. Титаренко – член редакційної колегії (з 2007)).
299. **Педагогічно-індустріальному – 25** / уклад. М. М. Ніколаєв, В. П. Титаренко ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава : АСМІ, 2003. – 16 с.
300. **Сучасні освітні технології та напрямки підготовки майбутнього вчителя трудового навчання** : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої 25 річчю педагогічно-індустріального факультету, 8–9 жовт. 2003 р. / редкокол.: М. М. Ніколаєв, В. К. Сидоренко, А. М. Бойко, В. П. Титаренко та ін. ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка, Полтав. обл. ін-т післядипломної пед. Освіти імені М. В. Остроградського. – Полтава : ПДПУ імені В. Г. Короленка, 2003. – 216 с.
301. **Полтавська область : географічний атлас** / Л. М. Булава (гол. редкол.), О. А. Білоусько, В. П. Титаренко та ін. ; М-во освіти і науки України, Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – К. : Мапа, 2004. – 20 с. – (Моя мала Батьківщина).
302. **Інноваційні технології в професійній підготовці вчителя трудового навчання: проблеми теорії і практики (присвячена пам'яті академіка Д. О. Тхоржевського)** : матеріали I міжнар. наук.-практ.

конф., 19–20 квіт. 2006 р. / редкол.: В. О. Пащенко, А. М. Бойко, В. П. Титаренко та ін. ; М-во освіти і науки України, Акад. пед. наук України, Упр. освіти Полтав. держ. адміністрації, Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка, Полтав. обл. ін-т післядипломної пед. освіти імені М. В. Остроградського. – Полтава, 2006. – 419 с.

303. **Інноваційні технології в професійній підготовці вчителя трудового навчання: проблеми теорії і практики (присвячена пам'яті академіка Д. О. Тхоржевського)** : матеріали II міжнар. наук.-практ. конф., 12–14 квіт. 2007 р. / редкол.: В. О. Пащенко, В. І. Лагно, В. П. Титаренко та ін. ; Ін-т проф.-тех. освіти АПН України, Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2007. – 472 с.
304. **Інноваційні технології в професійній підготовці вчителя трудового навчання: проблеми теорії і практики (присвячена пам'яті академіка Д. О. Тхоржевського і 30-річчю факультету технологій та дизайну Полтав. держ. пед. ун-ту імені В. Г. Короленка)** : матеріали III міжнар. наук.-практ. конф., 9–10 жовт. 2008 р. / редкол.: Є. В. Кулик, А. М. Бойко В. П. Титаренко та ін.; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2008. – 616 с.
305. **Інновації в педагогічній освіті європейського простору** : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 27–28 верес. 2009 р. / редкол.: В. П. Титаренко, Н. А. Алік, П. І. Кузьменко та ін. ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка, Полтав. обл. ін-т післядипломної пед. освіти імені М. В. Остроградського. – Полтава, 2009. – 390 с.

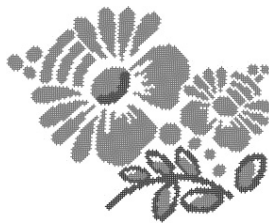
306. **Історія та творчий доробок факультету технологій та дизайну : (до 95-річчя заснування Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка)** / голов. ред. В. П. Титаренко ; Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава : Полтав. літератор, 2009. – 306 с.
307. **Наукові розвідки студентської молоді в умовах єдиного освітнього простору** : регіональні науково-педагогічні читання молодих учених та студентів, 14 трав. 2009 р. / редкол.: А. М. Бойко, Є. В. Кулик, В. П. Титаренко та ін. ; М-во освіти і науки України, Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка, Ф-т технологій та дизайну. – Полтава : ПДПУ, 2009. – 226 с.
308. **Науково-методичні основи становлення професійної і технологічної освіти в освітньому просторі України** : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. з проблем вищої школи, 29 верес. 2011 р. / редкол.: В. П. Титаренко (голова), Є. В. Кулик, А. Ю. Цина ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2011. – 247 с.
309. **Проблеми освіти і науки: стан, досягнення і перспективи** : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. студентів та молодих учених, 26 квіт. 2011 р. / редкол.: В. П. Титаренко (голова), Є. В. Кулик, А. Ю. Цина та ін. ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2011. – 306 с.
310. **Становлення і розвиток етнодизайну: український та європейський досвід** : зб. наук. праць / голов. ред. М. І. Степаненко, упоряд. і відп. ред. Є. А. Антонович, В. П. Титаренко та ін. ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава : Полтавський літератор, 2012. – Кн. 1. – 420 с.

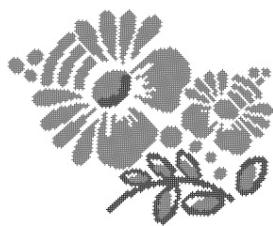
311. **Становлення і розвиток етнодизайну: український та європейський досвід** : зб. наук. праць / голов. ред. М. І. Степаненко, упоряд. і відп. ред. Є. А. Антонович, В. П. Титаренко та ін. ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава : Полтавський літератор, 2012. – Кн. 2 – 427 с.
312. **Становлення та розвиток виробничо-інформаційних і педагогічних технологій** : матеріали міжнар. наук.-пед. читань молодих учених і студентів, 19 квіт. 2012 р. / редкол. : В. П. Титаренко (голова), Є. В. Кулик, А. Ю. Цина та ін. ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2012. – 248 с.
313. **Теоретико-методичні аспекти професійної і технологічної освіти** : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 4 жовт. 2012 р. / упоряд. і ред. проф. В. П. Титаренко ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава : Полтавський літератор, 2012. – 396 с.
314. **Феномен писанки в сучасному культурно-освітньому просторі** : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., (Полтава, 10–11 квіт. 2012 р.) / упоряд. і ред. В. П. Титаренко ; Полтав. обл. держ. адмін., Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава : Полтавський літератор, 2012. – 358 с. : іл. – Бібліогр. в кінці ст.
315. **Освітня галузь «Технології»: реалії та перспективи, присвячена пам'яті академіка Д. О. Тхоржевського** : матеріали III Всеукр. наук.-практ. конф., (Полтава, 22–23 квіт. 2013 р.) / за заг. ред. проф. А. Ю. Цини ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2013. – 274 с.

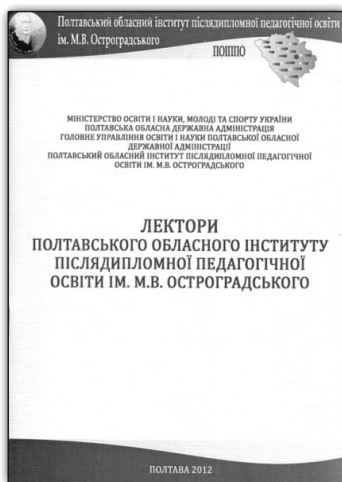
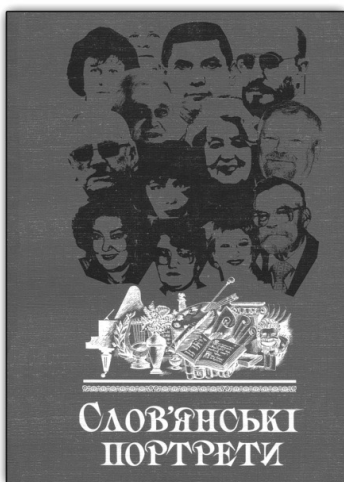
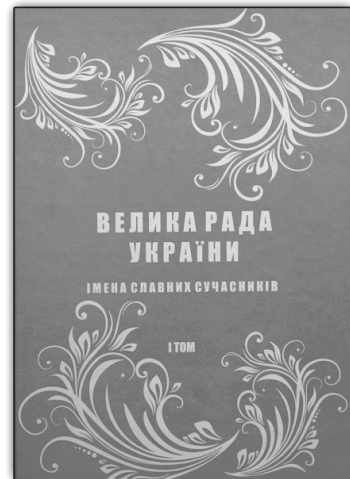
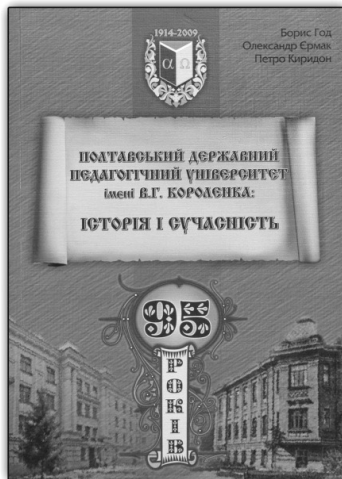
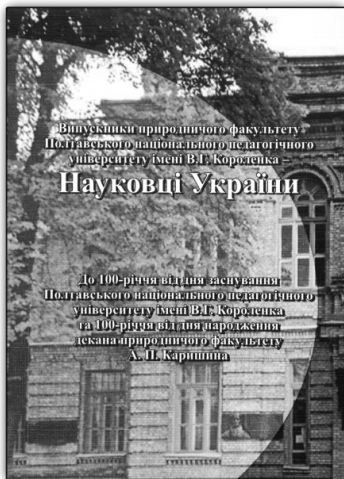
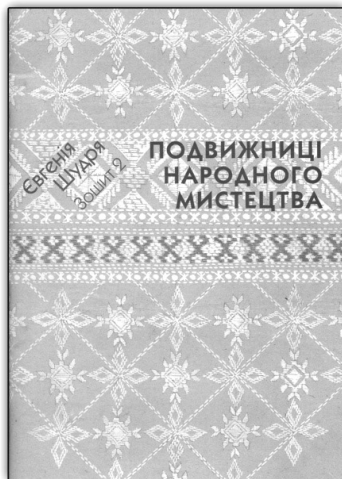
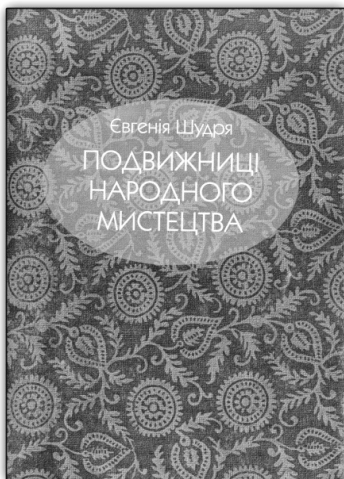

316. **Феномен писанки в сучасному культурно-освітньому просторі** : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., (Полтава, 25–26 квіт. 2013 р.) / упоряд. і ред. В. П. Титаренко ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава : Полтавський літератор, 2013. – 358 с.
317. **Історія факультету технологій та дизайну** / за ред. В. П. Титаренко ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2014. – 236 с.

*Згадки про
В.Л. Питаренко
в джерелах*

Видання, в яких подано інформацію
про В.П. Титаренко

1998-2000

1. Волошина В. Золота нитка наших оберегів / Валентина Волошина // Молода громада : обл. молодіжна газета. – 1998. – 17 квіт. – С. 3. – Уміщено фото.

Йдеться про всеукраїнські науково-мистецькі читання «Українська нитка у мистецтві вишивання, ткацтва, килимарства», які провели Спілка художників України, редакція журналу «Образотворче мистецтво» та Полтавський педінститут. Учасником «круглого столу» «Мистецька освіта і виховання в Україні» була доцент Валентина Титаренко, яка на практичних заняттях навчає студенток вишивати різні мережки, гладі, рушникові заповнення, передаючи їм свій естетичний смак і витонченість виконання.

2. Кондратюк Н. Червоними і чорними нитками / Н. Кондратюк // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 1999. – 20 січ. – С. 3.

Подано інформацію про вихід у світ збірника А. М. Бойко та В. П. Титаренко «Український рушник». У статті подана інформація про збірник «Український рушник» авторства А. М. Бойко та В. П. Титаренко. Вміщено короткий аналіз змісту збірника та його виховного значення.

3. Лис В. І квіти любові, і барвінок печалі / Ванда Лис // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2000. – 28 квіт. – С. 14.

У Полтавському державному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка була організована виставка «Мисткині – вишивальниці Полтавщини», головним організатором якої була Валентина Титаренко.

4. Українська нитка : наук. конф. «Українська нитка у мистецтві вишивання, ткацтва, килимарства», організована ред. журн. «Образотворче мистецтво» // Образотворче мистецтво. – 1999. – № 1–2. – С. 43.
Подано світлину: у Решетилівському художньому училищі, серед педагогів – Валентина Титаренко та історик мистецтв Анатолій Шевчук.
5. Хай на тім рушничкові оживе все знайоме до болю... : клуб вишивальниць «Два кольори» // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2000. – 25 лют. – С. 5.
6. Il ricamo popolare Ucraino // Bolsena (Італія). – 1998. – 10–17 agosto.

2001–2005

7. Антонович Є. Тут люд осілий. Тут шанують труд / Є. Антонович // Слов'янський збірник / ред. В. О. Пащенко. – Полтава, 2003. – Вип. 2. – С. 199–201. – Рец. на кн.: Титаренко В. П. Традиційні народні ремесла Полтавщини : навч.-метод. посіб. – Полтава : Верстка, 2003. – 360 с.

«<...> Однією з основних організаційних форм сучасного розвитку української народної декоративно-ужиткової творчості є ремесла. До їх сфери віднесено майже всі види традиційної творчості, які з давніх-давен існують на території України і Полтавщини, зокрема, – вишивка, гончарство, розпис, художня обробка дерева, металу, кістки, рогу, шкіри та ін. Цій проблемі і присвячений навчально-методичний посібник. <...> Як відзначає автор, тісне переплетіння творчих проблем і виробничих питань, нерозривний зв'язок сучасних пошуків із художнім досвідом попередніх поколінь характеризують ремесла як організацію особливого типу. <...> ...спрямування

навчального посібника слід вважати уніфікованим: адже в ньому акторка прагнула на прикладі Полтавщини розкрити специфіку народних ремесел, властивих фактично для всієї України».

8. «Верстка» зайнялася вишивкою... найкраще в Україні // Полтавський вісник : щотижн. газета. – 2001. – 6 лип. – С. 5.

На виставці «Мистецтво книги України» в м. Києві книга «Полтавська традиційна вишивка» доцента педуніверситету Валентини Титаренко названа однією з кращих і відзначена спеціальним дипломом.

9. Вперше й непогано // Полтавський вісник : щотижн. газета. – 2004. – 16 січ. – С. 4.

Родзинкою «Різдвяного вечора у колі друзів» стала демонстрація колекції «Український костюм» та «Чорне та біле» (художник М. Орлова), підготовлена у співпраці з кафедрою трудового навчання, завідувачем якої є Валентина Титаренко.

10. Полудень віку Валентини Титаренко // Трудова підготовка в закладах освіти : наук.-метод. журнал. – 2003. – № 4. – Обкл.

Редакційна колегія, редакція журналу, друзі, колеги вітають з днем народження. Подано біографічну довідку ювілярки.

11. Повертаємося до народних традицій // Нова Полтава : рекл.-інформ. газета. – 2004. – 14 січ. – С. 2.

12. Шудря Є. С. Титаренко Валентина Петрівна / Є. С. Шудря // Подвижниці народного мистецтва : бібліограф. нариси / [за заг. ред. д-ра мистецтвознавства М. Р. Селівачова]. – К. 2005. – С. 46–48.

2006-2008

13. Бабич М. Визначено кращі видання Полтавщини / М. Бабич // Вечірня Полтава : загальнодерж. інформ.-політ. видання. – 2008. – 17 груд. – С. 3.

У щорічному обласному конкурсі «Краща книга Полтавщини» в номінації «Краще навчальне видання та підручники» визнано книгу «Основи сільського господарства» Валентини та Олександра Титаренків (2 місце).

14. Вітаємо з ювілеєм Валентину Титаренко // Трудова підготовка в закладах освіти : наук.-метод. журнал. – 2008. – № 5–6. – Обкл. – Уміщено фото.

Редакційна колегія, редакція журналу, друзі, колеги вітають з днем народження. Подано біографічну довідку ювілярки.

15. Дяченко І. Обрали кращі книги Полтавщини / Ірина Дяченко // Полтавський вісник : щотижн. газета. – 2008. – 19 груд. – С. 10.

У щорічному обласному конкурсі «Краща книга Полтавщини» в номінації «Краще навчальне видання та підручники» друге місце зайняла книга «Основи сільського господарства» Валентини та Олександра Титаренків.

16. Ляшенко О. Нагородили по-короленківськи / О. Ляшенко // Полтавський вісник : щотижн. газета. – 2006. – 29 верес. – Вкладка.

Валентину Петрівну Титаренко нагороджено літературно-мистецькою премією імені В. Г. Короленка.

17. Попович О. Факультету технологій та дизайну ПДПУ імені В. Г. Короленка – 30 / Олена Попович // Трудова

підготовка в закладах освіти : наук.-метод. журнал. – 2008. – № 5–6. – С. 10–12. – Уміщено світлини.

Розповідається про В. П. Титаренко, яка нині керує факультетом технологій та дизайну.

18. У сузір'ї писанкарських свят // Від свята до свята воскресай, Писанко! / [упоряд. тексту: Л. Гаврилова, Л. Мелькова; відп. за випуск Т. Обифіст]. – Полтава, 2008. – С. 7.
19. Masters of Ukrainian Embroidery // Welcome to Ukraine. – 2007. – № 3 (41). – С. 100.

2009–2011

20. Віценя Л. Уже недалечко червоне яєчко! / Л. Віценя // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2009. – 17 квіт. – С. 4.

Напередодні Великодніх свят у кімнаті народної творчості Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка відбулася урочиста презентація книги В. Асадчевої «Полтавська писанка». Однією з помічниць у підготовці видання виступила декан факультету технології та дизайну Валентина Титаренко.

21. Год Б. В. Полтавський державний педагогічний університет імені В. Г. Короленка: історія і сучасність / Б. В. Год, О. П. Єрмак, П. В. Киридон. – Полтава, 2009. – 194 с.

У розділах «Університет на зламі століть» та «Додатки» розповідається про В. П. Титаренко (С. 124, 131, 162, 187, 189, 190, 191).

22. Демиденко Т. Гармонія як життєвий вимір: Валентина Титаренко / Т. Демиденко // Рідний край : альманах Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка / голов. ред. М. І. Степаненко ;

Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2011. – № 2 (25). – С. 83–90.

Йдеться про життєвий шлях, наукову-дослідницьку, педагогічну та культурно-виховну діяльність доктора педагогічних наук, професора, декана факультету технологій та дизайну ПНПУ імені В. Г. Короленка Титаренко Валентину Петрівну.

23. Сидоренко В. К. Знайомтеся з колегою: професор В. П. Титаренко / В. К. Сидоренко, В. В. Кузьменко, Н. В. Слюсаренко // Таврійський вісник освіти : наук.-метод. журнал / Південноукраїнський регіон. ін-т післядипломної освіти пед. кадрів. – Херсон, 2011. – № 3 (35). – С. 213.
24. Спеціалізована вчена рада: Титаренко Валентина Петрівна // Інститут професійно-технічної освіти НАПН України : 5 років : інформаційний довідник / за ред. В. О. Радкевич. – К., 2011. – С. 51.
25. Титаренко Валентина Петрівна // Оранта нашої світлиці : розвідки й нариси з народознавства / упоряд. Є. Шудря. – К., 2011. – С. 229–231.

Про декана факультету технології та дизайну Полтавського національного університету імені В. Г. Короленка, доктора педагогічних наук Валентину Петрівну Титаренко. Вона ще з дитинства захопилася вишивкою, і як мисткиня «засвоїла найпоширеніші на Полтавщині техніки: лиштву, вирізування, зерновий вивід, ляхівку, різноманітні мережки». Нині Валентина Петрівна викладає предмети із циклу «Декоративно-прикладна творчість» та разом зі студентами проводить значну виставкову роботу.

26. Цебрій В. Як Папа Римський Іоан Павло II полтавців із Днем Незалежності вітав / В. Цебрій // Полтавський

вісник : щотижн. газета. – 2011. – 12 серп. (№ 32). – С. 23.
– Уміщено фото.

У статті описується зустріч Папи Римського Іоанна Павла II з культурницькою делегацією Полтавського педінституту, що відбулася у 1998 році у резиденції Ватикану. Розповідається про вручення Папі Римському Іоанну Павлу II прапор Полтави, вишитий власноруч деканом факультету технологій та дизайну Полтавського педагогічного університету імені В. Г. Короленка Валентиною Титаренко.

2012–2014

27. Абітурієнти повинні володіти високим рівнем знань : інтерв'ю з проф. В. П. Титаренко / записала Людмила Рак // Трудове навчання : газета для вчителів обслуговуючих та технічних видів праці, викладачів та майстрів виробничого навчання МНВК. – 2014. – № 10. – С. 6–7.

Розмова з деканом факультету технологій та дизайну ПНПУ імені В. Г. Короленка, доктором педагогічних наук, професором Валентиною Петрівною Титаренко в ключі наукової проблематики «Формування естетичної культури майбутніх учителів технологічної освіти засобами декоративно-прикладної творчості».

28. Березіна О. Полтава вишивана / О. Березіна // Полтавський вісник : щотижн. газета. – 2012. – 28 верес. (№ 39). – С. 10.

У Полтаві пройшов перший парад вишиванок. Титаренко Валентині Петрівні виголошено подяку з нагоди свята та за багаторічну відданість мистецтву вишивки.

29. Васецька А. Вишивана Полтавщина у столичному вінку / А. Васецька // Зоря Полтавщини : всеукр. громад-політ. газ. – 2013. – 3 верес. – С. 3.

У день Незалежності України в Києві відбулася урочиста хода українців у вишиванках, серед полтавської делегації були викладачі і студенти Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка, які за ініціативою декана факультету технологій та дизайну В. П. Титаренко були вбрані у спеціально пошиту колекцію – 23 жіночі й чоловічі вишиванки білим по білому. Найбільшою гордістю полтавчан на святі стала перемога юної полтавки Олександри Срібної, вишиванку для якої створили студенти й викладачі факультету технології та дизайну Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка.

30. Васецька А. Барвистий відгомін вишиваного свята / А. Васецька // Зоря Полтавщини : всеукр. громад-політ. газ. – 2013. – 10 груд. – С. 5.

У Полтавському краєзнавчому музеї відбулось нагородження учасників параду вишиванок, що пройшов влітку в Києві, серед учасників якого були В. П. Титаренко.

31. Вітаємо з ювілеєм! // Трудова підготовка в сучасній школі : наук.-метод журн. – 2013. – № 12. – С. 44.

Подано інформацію про життєвий шлях і науково-педагогічну діяльність відомого в Україні вченого, доктора педагогічних наук, професора, декана факультету технологій та дизайну Валентину Петрівну Титаренко та щирі вітання з нагоди ювілею від колег, друзів і редакційної ради журналу «Трудова підготовка в сучасній школі».

32. Віценя Л. «Україна – разом!» : полтавська нитка національного єднання / Лідія Віценя // Зоря Полтавщини : всеукр. громад-політ. газ. – 2014. – 9 груд. – С. 1.

Йдеться про Всеукраїнську культурно-мистецьку акцію «Україна – разом!», яка відбулася на факультеті технологій та дизайну Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка.

«Декан факультету технологій та дизайну, доктор педагогічних наук, професор Валентина Титаренко усім присутнім розповіла в деталях про черговий етап акції, яка претендує на національний рекорд, про те, що ескіз вишиванки для неї створено із використанням прапорів усіх областей України та Меджлісу кримсько-татарського народу (кримську частину мапи вишиватимуть переселенці з півострова). Полтавщина – область, за якою вишиватимуть оберіг уже в столиці. Акція відбудеться на Майдані Незалежності».

33. Життя – це невпинний вибір між творінням і руйнуванням // З добра та любові... : спогади / [за заг. ред. М. С. Корця]. – Тернопіль, 2013. – С. 36.

Йдеться про доктора педагогічних наук, професора Валентину Петрівну Титаренко, яка упродовж останніх 10 років займається комплексним дослідженням у галузі декоративно-ужиткової творчості.

34. Кулініч Т. Після відвідин великодньої писанкової Карлівки / Т. Кулініч // Край : обл. щомісяч. інформ.-краєзн. газ. – 2013. – № 7 (111). – С. 6–7.

На обласному святі народної творчості «Воскресни, Писанко!», яке проходило в Карлівці, взяли

участь студенти факультету технологій та дизайну Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка під керівництвом його декана Валентини Титаренко.

35. Обревко В. Навколо світу за новорічну ніч! / В. Обревко // *Filolog* / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка ; Фак-т філології та журналістики. – Полтава, 2012. – С. 8.

36. Проблеми та перспективи професійної освіти в сучасних умовах // Трудова підготовка в сучасній школі : наук.-метод журн. – 2013. – № 11. – С. 45–46.

26–27 вересня 2013 року на базі Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини відбулася Всеукраїнська науково-практична конференція «Проблеми та перспективи професійної освіти в сучасних умовах». Із доповідями виступили провідні науковці в галузі професійної освіти, серед яких – професор Валентина Титаренко.

37. Сердюченко І. На фініші акції «Україна – разом!» Полтавці вишили свій прапор на карті України і долучилися до національного рекорду / Іванна Сердюченко // *Вечірня Полтава* : загальнодерж. інформ.-політ. вид. – 2014. – 10 груд. – С. 1.

Акція відбулася у стінах педагогічного університету на факультеті технологій та дизайн, де талановита молодь оволодіває майстерністю з різних видів декоративно-прикладної та технічної творчості. Уміщено світлину, де масово і з натхненням у Полтаві вишивали прапор нашої області – козацький хрест на тлі безхмарного синього неба. Серед учасників – В. Титаренко.

38. Соколова П. У Полтаві відбувся перший парад вишиванок / П. Соколова // *Полтава і полтавці* : щотижн. рекл.-інформ. газета. – 2012. – 27 верес. (№ 38). – С. 4.

39. Титаренко Валентина Петрівна // Лектори Полтавського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені М. В. Остроградського : довідник / [уклад. Т. О. Бондар, Л. В. Литвинюк]. – Полтава, 2012. – С. 61–62.
40. Титаренко Валентина Петрівна // Велика Рада України : імена славетних сучасників / [кер. проекту О. П. Дубіно]. – Біла Церква, 2013. – Т. 1. – С. 226.
Уміщено коротку біографічну довідку про Титаренко Валентину Петрівну, декана факультету технологій та дизайну Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка, доктора педагогічних наук, професора.
41. Титаренко (Сорока) Валентина Петрівна // Випускники природничого факультету Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка – науковці України : до 100-річчя від дня заснування Полтав. нац. пед. ун-ту імені В. Г. Короленка та 100-річчя від дня народ. декана природн. ф-ту А. П. Каришина / [В. В. Буйдін, Г. Ф. Джурка, В. М. Закалюжний, С. П. Яланська ; за ред. Н. І. Шиян, М. В. Гриньової]. – Полтава, 2013. – С. 118–121.
Подано коротку біографічну довідку про кандидата сільськогосподарських наук, доктора педагогічних наук, професора Титаренко (Сорока) Валентину Петрівну.
42. Титаренко Валентина Петрівна // Історія факультету технологій та дизайну / за заг. ред. В. П. Титаренко ; Полтав. нац. пед ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2014. – С. 42–43.
Йдеться про життєвий шлях і науково-педагогічну діяльність декана факультету технологій та дизайну Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка, доктора

педагогічних наук, професора Титаренко Валентину Петрівну.

43. Цебрій В. Цілую Ваші руки золоті, пані Валентино! / В. Цебрій // Слов'янські портрети. На широті Полтави, між меридіанами "Піквикський" та "Грибоєдов"... : зб. нарисів / В. Цебрій. – Полтава, 2012. – С. 200–204.

«Про цю жінку не можна говорити напівголосо і малювати її портрет у напівтонах. Якщо вже портрет – то тільки в повний зріст. А якщо про неї писати – то речі винятково компліментарні... Тобто і її кар'єра науковця, і її талант народної майстрині, і якості організатора навчального процесу у вузі, і ще ще багато її здібностей і чудових рис змушують переходити на інтонації відвертого панегірика...

А водночас вона – скромна трудівниця, і всі її здобутки в житті стали можливими завдяки наполегливій, щоденній і нелегкій праці.

<...> Та все ж вона була й лишається передовсім тим, з чого починала свій трудовий шлях – народною майстринею, неперевершеною вишивальницею!

Для неї вишитий рушник став не тільки річчю просто гарною, красивою (але утилітарного все ж призначення). Цей рушник вона зробила засобом національного виховання, підняла до рівня унікального витвору народного декоративно-ужиткового мистецтва».

АЛФАВІТНИЙ ПОКАЖЧИК ПРАЦЬ

А над світом українська вишивка цвіте	111
Авторська програма “Український традиційний одяг”	126
Активизация познавательной деятельности студентов в ходе лекционных занятий по дисциплинам цикла “Основы производства”	51
Аналіз рівня знань учнів про народні традиції	177
В досконалення підготовки вчителів обслуговуючої праці	86
Вивчення варіативних модулів нової програми із трудового навчання	276
Вивчення впливу препарату динук на активність деяких оксиредуктаз рослин	87
Вивчення наукової спадщини В. І. Вернадського студентами педагогічно-індустріального факультету	156
Вивчення трудових традицій українського народу при підготовці вчителів	99
Викладачі, співробітники та студенти Полтавського інституту в роки Великої Вітчизняної війни	82
Використання елементів дизайну як засобу естетичного виховання студентів педуніверситету	157
Використання ідей А. С. Макаренка в організації продуктивної праці школярів	144

Використання інформаційних технологій при формуванні в студентів духовної культури на заняттях з декоративно-прикладної творчості	228
Використання новітньої технології – ЕМ у підвищенні родючості ґрунтів	248
Використання педагогічних ідей А. С. Макаренка в практиці роботи сільської школи	145
Виставкова діяльність студентів – необхідна умова формування естетичної культури майбутніх учителів трудового навчання	249
Виставкова діяльність як необхідна умова формування естетичної культури майбутніх вчителів трудового навчання	218
Виставкова діяльність – один із засобів формування естетичної культури майбутніх учителів	285
Виховання духовної культури особистості засобами декоративно-ужиткової творчості	158
Виховна роль праці у системі освіти	277
Вишивальне мистецтво на Полтавщині	263
Вишивання та гаптування на художніх тканинах	160
Вишивальне мистецтво різних районів Полтавщини	229
Вишивальне мистецтво російських майстринь	159
Вишивальне мистецтво у творах народних майстринь	239
Вишивальне мистецтво у творах сучасних мисткинь	208
Від палеоліту до сучасної інтелігентної жінки (прикраси - невіддільний компонент жіночого вбрання)	250
Відродження і розвиток національної традиційної культури українського народу	161
Відродження національної культури майбутніх учителів засобами писанкарства та вишивкарства	100

Відродження національних традицій в закладах народної освіти Полтавщини	95
Вірність національним традиціям у мистецьких родах полтавців	127
Влияние 2,4-дибромнафтостирил-уксусной кислоты на рост, развитие и белковый обмен кукурузы и гороха	46
Влияние 6,8-дибромбенз-[с,d] – индолин-2-он-I- уксусной кислоты на рост и развитие овса и кукурузы	49
Влияние дигалогенпроизводных нафтостирил- уксусной кислоты на обмен белков ячменя и овса	43
Влияние калиевой соли Динук на продуктивность гороха	47
Влияние калиевой соли 2,4-дибромнафтостирил- уксусной кислоты на продуктивность ярового ячменя	48
Влияние регуляторов роста Динук-I и Динук-2 на количественное соотношение белков и некоторых незаменимых	52
Воспитание эстетических вкусов учащихся на уроках обслуживающего труда в школе	60
Вплив людини на деградацію ґрунтів	264
Вплив препарату ДИнуk на кількісний вміст бору, калію і магнію у вегетативних органах і зерні гороху та кукурудзи	67

Г аптування золотом і сріблом – засіб художнього оформлення тканини	178
---	-----

Д екоративно-прикладна творчість у професійній підготовці інженера-педагога	209
---	-----

Декоративно-прикладне мистецтво і дизайн у педагогічному університеті	128
Декоративно-ужиткова творчість у поза аудиторній роботі студентів	162
Декоративно-ужиткове мистецтво стародавніх східних слов'ян	163
Декоративно-ужиткове мистецтво як засіб художньо-естетичного виховання учнів у процесі трудового навчання	129
Деякі аспекти вивчення курсу “Сучасне сільськогосподарське виробництво” у вищій школі	265
Деякі аспекти вивчення наукової діяльності М. І. Вавилова при вивченні курсу “Сучасне сільськогосподарське виробництво” в педагогічному ВНЗ	230
Деякі аспекти вивчення рослинного і тваринного світу в контексті сільськогосподарських дисциплін на педагогічно-індустріальному факультеті	146
Деякі відомості в історії розвитку сільського господарства Полтавщини	88
Дидактичні основи організації проектно-технологічної діяльності при підготовці вчителя технологічної освіти .	251
Дизайн і характерні риси традиційного вбрання населення Полтавщини	130
Дитяча трудова комуна імені Ф. Е. Дзержинського як професійно-виховний заклад інноваційного типу	286
До історії української вишивки	83
До питання про історію створення Сорочинського Іконостаса	68
До системи художньо-естетичної підготовки майбутнього вчителя	179

До ювілею Решетилівського художньо-професійного училища	101
До ювілею Решетилівського художнього професійно-технічного училища	96
Дослідницька робота при вивченні курсу “Сучасне сільськогосподарське виробництво” (розд. “Тваринництво”)	210
Духовний етнос українського народу у навчально-виховному процесі педінституту	71

У кологічне виховання студентів і учнів середньої школи	93
Естетика виховання в трудовому навчанні школярів	211
Естетико-виховний вплив музею української народної вишивки на студентську молодь	219
Естетична культура – важливий компонент підготовки майбутнього вчителя трудового навчання	231
Естетична культура сучасної молоді: українські народні промисли	7
Естетичне виховання молоді засобами української народної мудрості	164
Естетичне виховання учнів загальноосвітніх шкіл засобами декоративно-ужиткової творчості	165
Етнізація трудового навчання в школах нового типу	89

Ж иття – це невпинний вибір між творінням і руйнуванням	286
--	-----

З досвіду відновлення національних традицій в Україні при підготовці вчителів праці	102
З досвіду відродження національних традицій при підготовці вчителів праці	103
З досвіду Полтавського педагогічного університету про формування національно свідомої особистості студентів	131
З історії культури стародавнього злаку	220
З історії полтавської вишивки	78
Залучення студентів педвузу до національної культури в процесі вивчення спецкурсу “Декоративно-ужиткове мистецтво”	104

І з досвіду виконання дипломних робіт при підготовці вчителя праці	84
Інноваційні технології в професійній підготовці вчителя трудового навчання: проблеми теорії і практики	302–304
Інновації в педагогічній освіті європейського простору	305
Історія та творчий доробок факультету технологій та дизайну	306
Історія факультету технологій та дизайну	317
Інновації у трудовому навчанні: стан та перспективи	240
Іще один рекорд полтавчан	287

И з школы с трудовой книжкой	64
Изучение влияния 2,4-дибромнафтостирил-уксусной кислоты на обменные процессы сельскохозяйственных растений	44
Изучение влияния физиологически активных веществ на рост, развитие и обменные процессы сельскохозяйственных растений	46
Изучение физиологической активности моно- и дигалогенпроизводных нафтостирил-уксусной кислоты	42
Интегративная характеристика личности педагога	266
Использование идей А. С. Макаренко в системе подготовки учителей трудового обучения	53, 56
История традиционной народной вышивки	278

К алиевые соли 6,8-дигалогенбенз – [с,d] – индолин-2-он-1-уксусной кислоты. Синтез и физиологическая активность	47
Калиевые соли дигалогенпроизводных нафтостирил-уксусной кислоты. Синтез и физиологическая активность	48
Калязін Юрій Володимирович (біографічна довідка)	252
Кросворди	115

М етодика вивчення декоративно-прикладної творчості	40
Методика викладання декоративно-прикладної творчості	31

Методика формирования агрономических понятий при изучении курса “Основы агрономии”	65
Методические рекомендации по учебной технологической практике студентов IV курса в условиях сельскохозяйственного производства для педагогического института по специальности № 2120 “Общетехнические дисциплины и труд” со специализацией “Механизация сельского хозяйства”	8
Методические рекомендации к курсовому проектированию по “Эксплуатации и ремонту машинно-тракторного парка” для студентов V курса по специальности № 2120 “Общетехнические дисциплины и труд с дополнительной специальностью “Механизация сельского хозяйства”	9
Методические рекомендации к выполнению, оформлению и защите дипломных работ для студентов V курса по специальности № 2120: “Общетехнические дисциплины и труд с дополнительной специальностью “Механизация сельского хозяйства”	10
Методические указания к выполнению курсовой работы “Эксплуатация и ремонт машинно-тракторного парка”	11
Методические указания по выполнению и оформлению дипломных работ (для факультета ОТД)	57
Методичні вказівки до виконання курсової роботи з курсу “Декоративно-прикладна творчість”	22
Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт з розділу “Матеріалознавство швейного виробництва” з курсу “Обладнання та технологія швейного виробництва”	23
Методичні вказівки по самостійній роботі при вивченні курсу “Основы сільського господарства”	

для студентів III-IV курсу факультету загальнотехнічних дисциплін і праці	12
Модернізація змісту підготовки майбутніх учителів технологічної освіти з декоративно-прикладної творчості	267
Музей-майстерня з українських народних ремесел та його виховні можливості	117
Музей народних промислів	279
Музей українських народних ремесел педагогічно-індустріального факультету	116
Музей українських народних ремесел факультету технологій та дизайну	241
Музейна робота як засіб естетичного виховання учнівської молоді	180

Н авчальна програма “Фріволіте”	118
Навчальний процес як фактор трудового та естетичного виховання студентів	166
Навчальний процес як чинник трудового та естетичного виховання молоді	253
Народні промисли України	34
Народні ремесла Полтавщини	195
Народні художні промисли та ремесла	181
Народні художні промисли на уроках праці в середній школі	72
Народний одяг в східнослов’янських звичаях і обрядах ...	167
Народное декоративно-прикладное искусство как средство формирования у студентов национальной культуры	288

Наукова робота як один із шляхів розвитку творчого мислення студентів	94
Науковець-етнограф кінця XIX – початку XX ст. – Олена Пчілка	242
Наукові розвідки студентської молоді в умовах єдиного освітнього простору	307
Науково-дослідна робота з відродження і розвитку традиційної національної культури засобами змісту і методики викладання українських народних ремесел ...	182
Науково-дослідна робота учнів на шкільних ділянках	13
Науково-дослідна робота – важлива умова удосконалення педагогічної майстерності майбутнього вчителя трудового навчання	147
Науково-методичні основи становлення професійної і технологічної освіти в освітньому просторі України	308
Науково-педагогічна практика студентів-магістрантів у педагогічному університеті	196
Національно-культурні традиції в системі трудової підготовки учнівської молоді	105
Національно-культурні традиції плетіння у навчально-виховному процесі підготовки майбутніх вчителів	132
Наш творчий доробок (до 25-річниці педагогічно-індустріального факультету Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка)	27
НИРС как путь повышения качества профессиональной подготовки выпускников вуза	61
Нова програма “Художня праця в гімназії”	73
Нові підходи до підвищення рівня екологічної освіти майбутніх учителів	289

О подготовке учителей обслуживающего труда к реализации производительного труда школьников	69
Об'єкти праці з українських народних ремесел	24
Об опыте организации производительного труда в городской школе	70
Об опыте организации производительного труда по обслуживающему труду	66
Організація масових позакласних заходів із сільськогосподарської праці	183
Організація навчально-дослідної роботи на шкільних ділянках	14
Організація проектно-технологічної діяльності учнів на уроках трудового навчання	30
Організація самостійної підготовки студентів до аудиторних занять	197
Організація та методика прикладної творчості : програми вищих педагогічних закладів освіти	18
Організація трудового навчання і виховання у сучасній школі	297
Освітня галузь «Технології»: реалії та перспективи, присвячена пам'яті академіка Д. О. Тхоржевського	315
Основи дослідницької роботи в тваринництві	198
Основи проектно-технологічної діяльності учнів у сучасній школі	184
Основи сільського господарства : практикум	31
Основні види художнього оздоблення сучасного одягу при вивченні дисциплін “Декоративно-прикладної творчості”	254
Основні напрямки діяльності сільських ПТУ Полтавської області	90

Особливості етнодизайну на Полтавщині: українські традиційні народні ремесла	268
Особливості етнодизайну Полтавщини : українські народні промисли	199
Охорона і раціональне використання ґрунтів – найгостріша екологічна проблема	221
Охорона і раціональне використання ґрунтів – основа підвищення благополуччя людини	244
Оцінювання як засіб педагогічної діагностики і стимулювання навчальної діяльності студентів при вивченні природничих дисциплін	200
П ам'яті видатного педагога сучасності	212
Педагогическая культура как фактор подготовки будущего учителя	269
Педагогічна спадщина академіка Д. О. Тхоржевського	290
Педагогічні основи дослідницької роботи учнів	223
Педагогічно-індустріальний факультет (20 років)	15
Педагогічно-індустріальному – 25	299
Підготовка майбутніх вчителів трудового навчання в проектно-технологічній	213
Підготовка вчителів трудового навчання у педагогічному університеті	148
Писанкарство	133
Повышение продуктивности ячменя и гороха путем предпосевной обработки семян препаратом ДИНУК	1, 2
Повышение продуктивности ячменя и озимой пшеницы под влиянием стимулятора Динук	50

Позааудиторная работа в области народного декоративно-прикладного искусства как средство формирования у студентов национальной культуры	280
Позанавчальна діяльність у Полтавській трудовій колонії ім. М. Горького	291
Політехнічна підготовка майбутніх учителів трудового навчання у вузах України в другій половині ХХ ст.	292
Полтавська область : географічний атлас	301
Полтавська традиційна вишивка : минуле і сучасне (виховний аспект)	19
Полтавська традиційна вишивка та її колористичне вирішення	149
Полтавський традиційний рушник: минуле і сучасне	224
Порівняльна характеристика українських рушників та їх виховне значення	150
Порівняльна характеристика українських народних рушників	201
Праця – засіб естетичного виховання	168
Праця переростає у красу	185
Препарати ДИНУК – регулятор росту рослин. Організація роботи з ним на шкільних навчально-дослідних ділянках	74
Природа як засіб естетичного виховання (ідеї В. Вернадського і еколого-економічна освіта)	186
Про досвід роботи філії кафедри в школі	75
Про основні напрямки діяльності сільських ПТУ Полтавської області	79
Проблеми освіти і науки: стан, досягнення і перспективи	309

Програма з курсу “Практикум у навчальних майстернях”	25
Професійна компетентність – один із ключових принципів модернізації вищої освіти	270
Професіоналізм педагога: стимулювання навчально-виховної діяльності студентів засобами декоративно-прикладної творчості	214
Профорієнтаційна робота серед учнівської молоді у науково-методичних працях професора В. К. Сидоренка	296
Профільне навчання – пріоритетний напрям сучасної освіти	271

Р озвиток нравственно-эстетических способностей учащихся в процессе трудового обучения	58
Развитие эстетических потребностей личности на уроках труда в школе	62
Реалізація виховного потенціалу декоративно-ужиткового мистецтва у професійній підготовці майбутнього вчителя	151
Регіональне декоративно-ужиткове мистецтво у вихованні молоді	106
Різьблення деревини. Художня кераміка	134
Різун Микола Іванович	85
Роль вишивки і писанки у професійній підготовці вчителя трудового навчання	107
Роль естетичного виховання у професійній підготовці студентів	169
Роль навчальних занять із декоративно-ужиткового мистецтва у підготовці вчителя	135

Роль нових інформаційних технологій навчання в системі самоосвіти і самопідготовки студентів	272
Роль українознавства у навчально-виховній діяльності вищої школи	76
Роль українських народних ремесел у формуванні свідомих громадян нашої держави	136
Родючість ґрунтів і мікроорганізми	232
Рукодільництво – національна особливість українського жіноцтва	293
Рушник – явище народної художньої культури	281

С амостійна навчальна діяльність як домінанта сучасної системи підготовки спеціаліста	255
Самостійна робота студентів з декоративно-прикладної творчості як організаційно-методична проблема педагогічного ВНЗ	202
Світова культурна цінність українського мистецтва	119
Святкова народна іграшка українців. Іграшки у школі	170
Святкова народна іграшка українців	187
Свято народної творчості “Вишиванка” у Малобакайській школі	244
Сільськогосподарське виробництво на Полтавщині	225
Сільськогосподарське краєзнавство Полтавщини	152
Символіка українського рушника. Традиції і сучасність ..	137
Синтез дизайну та традицій у моделюванні сучасного одягу	138
К. М. Скаржинська – засновниця одного з перших приватних музеїв в Україні	203, 294

Совершенствование подготовки студентов по курсу “Основы агрономии” на факультете общетехнических дисциплин и труда	54
Соціальне виховання дітей в умовах сільської школи	171
Спадщина А. С. Макаренка в контексті сучасності	233
[Спогади про українського педагога Левченка Григорія Євменовича]	295
Способи перенесення візерунка на тканину	120
Спостереження – один із видів навчально-дослідної роботи студентів	215
Становлення екологічних цінностей особистості в процесі вивчення курсу “Сучасне сільськогосподарське виробництво”	234
Становлення і розвиток етнодизайну: український та європейський досвід	310–312
Стимулирующая активность галогенпроизводных нафтостирил-уксусной кислоты	42
Сторінки історії [факультету технологій та дизайну]	245
Студенти педагогічного університету опановують лозоплетіння	139
В. О. Сухомлинський і проблеми сучасної художньо-естетичної особистості учнів	188
В. О. Сухомлинський і проблеми художньо-естетичної освіти майбутніх учителів	204
Сучасне сільськогосподарське виробництво	29, 32, 33
Сучасні освітні технології та напрямки підготовки майбутнього вчителя трудового навчання	300

Т ворче використання ідей А. С. Макаренка у трудоному вихованні і профілактиці правопорушень неповнолітніх у школі-інтернаті №1	172
--	-----

Творчий проект виготовлення скатертини різними техніками полтавського регіону	256
Теоретико-методичні аспекти професійної і технологічної освіти	313
Теоретико-методологічні умови використання етнодизайну у професійній підготовці майбутніх учителів технологічної освіти	257
Теоретичні основи розв'язання екологічної проблеми охорони ґрунтів	205
Теоретичні основи формування естетичної культури майбутніх учителів трудового навчання	259
Теоретичні основи формування естетичної культури учнівської молоді	246
Теоретичний аналіз педагогічної проблеми формування естетичної культури майбутніх вчителів технологічної освіти	258
Теорія і практика формування естетичної культури майбутніх учителів трудового навчання засобами українських народних промислів	3, 4
Техніка човникового плетіння	121
Технологія виготовлення полтавських рушників	189
Традиції в духовній культурі народу України XI–XVIII ст.	77, 80
Традиції вишивання Полтавщини	141
Традиції вишивального мистецтва в творах сучасних полтавських майстринь	216
Традиції вишивального промислу Полтавщини	140
Традиції старовинної української кухні та їх валеологічне значення	122
Традиції у виховній системі А. С. Макаренка	153

Традиції української вишивки в трудовому навчанні	91
Традиційна полтавська народна сорочка в сучасній українській культурі	273
Традиційна українська вишивка у творах полтавських майстринь	235
Традиційне вбрання Полтавщини	173
Традиційні жіночі строї України	226
Традиційні народні ремесла Полтавщини	26, 174
Традиційні строї сьогодення	190
Традиційні українські страви	17
Традиційні чоловічі строї	247
Традиційний вінок українців – символ і оберіг	154
Труд как фактор нравственного воспитания	55
Трудова підготовка в закладах освіти	298
Трудове навчання (для дівчат) : підр. для 5 кл. загальноосвіт. школи	38
Трудові, морально-побутові та художньо-естетичні традиції в становленні особистості школяра	274
Трудовое обучение (для девочек)	36
У кравінська вишивка в сільській школі	81
Українська народна вишивка при вивченні декоративно-прикладної творчості	108
Українська народна вишивка при вивченні українських народних промислів	123
Українська народна вишивка у сучасній школі	191
Українська народна вишивка у творах полтавських майстринь	6

Українські народні промисли (естетичні аспекти)	5
Українські народні промисли та проектно-технологічна діяльність	192
Українські народні промисли: художньо-естетичний та проектно-технологічний аспект	282
Українські народні ремесла (тести)	21
Українські народні ремесла в художньо-естетичній підготовці майбутніх учителів трудового навчання	260
Українські народні ремесла : програми вищих педагогічних закладів освіти	20
Українські народні ремесла та їх науково-методичне забезпечення	142
Український рушник – засіб національного виховання	236
Український рушник: засіб національного виховання і витвір декоративно-ужиткового мистецтва (на прикладі Полтавського вишиваного рушника)	16
Учитель-методист трудового навчання, відмінник освіти України – Максименко Людмила Михайлівна	124

Ф еномен писанки в сучасному культурно-освітньому просторі	314, 316
Фітоморфні мотиви української народної орнаментики	283, 284
Формирование эстетических способностей учащихся на уроках обслуживающего труда	59
Формування агрономічних понять у студентів при вивченні сільськогосподарських дисциплін	92
Формування естетичної культури – один із напрямків гуманізації вищої освіти	175

Формування естетичної культури майбутніх учителів технологій	38
Формування комунікативних умінь студентів під час вивчення українських народних ремесел	125
Формування понять у студентів в процесі організації дослідницької роботи в сільському господарстві	227
Формування понять у студентів при вивченні сільськогосподарських дисциплін	143
Формування творчої активності студентів засобами українських народних ремесел	237
Формування у майбутніх учителів здатності до естетичного оцінювання об'єктів технологічної діяльності у процесі вивчення українських народних промислів	278

Х удожньо-естетична творчість у змісті професійної підготовки майбутнього педагога професійного навчання	217
Художньо-естетичне виховання студентів засобами декоративно-прикладної творчості (на прикладі української народної вишивки)	180
Художньо-естетичне виховання майбутніх учителів	206
Художньо-естетичне виховання школярів	207
Художньо-естетична творчість у професійній підготовці вчителя	261

Ч овникове плетіння	155
----------------------------------	-----

Шляхи розв'язання проблеми відродження
та посилення уваги до діяльності сільської школи193

Экологическое воспитание как один
из факторов нравственного воспитания студентов63

Эстетико-воспитательное влияние музея украинского
народного творчества на студенческую молодежь238

Эстетический и проектно-технологический аспект
украинских народных промыслов262

Я візьму той рушник, простелю наче долю109

Ricamo popolare il Ukrain97

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

У допоміжному іменному покажчику прізвища авторів, співавторів, упорядників, редакторів та інших осіб, відомості про яких наведено в бібліографічних записах, подано за наскрізною нумерацією їхнього запису, а прізвища авторів вступних статей, публікацій – за сторінками.

Алік Н. А.	305
Антонович Є. А.	128, 130, 138, 253, 281, 310, 311; С. 136
Бабач М.	С. 138
Барна В.	295
Березівська Л.	295
Березіна О.	С. 141
Білоусько О. А.	301
Бобро М. А.	47
Бойко А. М.	16, 237, 300, 302, 304, 307
Бондар Т. О.	39
Булава Л. М.	301
Бутенко В. Г.	С. 15
Вавилов В. І.	230
Васецька А.	С. 142
Вернадський В. І.	156, 186
Верховинець В. М.	100, 107
Віценя Л.	С. 139, 143
Вовк Я. Г.	68

Войналович В. А.	78
Гаврилова Л.	С. 139
Галамбош Г. В.	286, 291
Гладкая Л. П.	53, 56, 60, 62
Гладкий М. О.	62, 99, 139, 230
Год Б. В.	С. 139
Гоженко Л. І.	77
Гончаренко С. У.	196
Горбачук Д.	137
Горковенко І. О.	115
Гриньова М. В.	230, 234, 235, 248, 265, 286, 293
Гриценко Л. О.	100, 104, 107, 133
Гусинська Н.	189
Даниленко В. Я.	163, 167
Данилюк Т. П.	39–41, 44–49, 50, 61, 74, 87
Демиденко Т. П.	С. 21, 139
Дяченко І.	С. 138
Жигилій Н. В.	116
Жук В. Н.	116
Зязюн І. А.	207, 259
Іваненко І. Д.	220
Івашин Д. С.	146
Калязін Ю. В.	8–10, 51, 53, 56, 64–66, 69, 71, 75, 79, 81, 89, 90, 96, 101, 102, 108, 114, 252, 297
Калюжна Н.	191
Каньковський І. Є.	196
Каришин А. П.	39, 40, 42–45, 49

Кіросір Л. М.	12, 17, 72, 73, 92, 146
Коберник О.	С. 12
Коваленко Н. П.	88
Коваленко Н. М.	159
Коваленко О.	177
Колеснік О. С.	138
Коменський Я. А.	282
Корець М. С.	286
Кравченко М. П.	85
Кравченко П. А.	С. 17
Кревсун О.	180
Кудря В. І.	73
Кузьменко В. В.	282, 305; С. 140
Кузьменко П. І.	299
Кулик Є. В.	237, 304, 307–309, 312
Кулініч Т.	С. 143
Лагно В. І.	303
Левченко Г. Є.	295
Ліфінцев М. П.	128, 130, 138, 253
Лобач К. В.	83
Лобурець В. Є.	68
Ляшенко О.	С. 138
Макаренко А. С.	53, 56, 144, 145, 153, 172, 233, 289
Мартинюк М. Т.	260
Матвієнко П. І.	152, 225
Мачача Т. С.	35, 36
Михайленко Г. М.	195

Міщенко І. І.	268
Немченко П.	156
Ніколаєв М. М.	15, 297, 299, 300
Новописьменна Ю. А.	110
Обревко В.	С. 144
Онопко В. Я.	82
Пащенко В. О.	66, 96, 195, 222, 296, 297
Петрик М. І.	220
Петрова А.	78
Побірченко Н. С.	213
Полупан Н. А.	141
Попович О.	С. 138
Потапов А. С.	262
Прибега Л. В.	253
Прядко Т.	178
Пчілка О.	242
Радкевич В. О.	196, 267
Рідкоус О. В.	282
Різун М. І.	85
Роїк В. С.	185
Рудницька О. П.	119
Руссо Жан Жак	280
Рябуха І. М.	157, 160, 163, 172
Сайковська А. Ф.	75
Сидоренко В. К.	35, 36, 222, 296, 300, С. 13, 34, 140
Сипченко В. І.	258
Скаржинська К. М.	203, 294

Слюсаренко І.	77
Слюсаренко Н. В.	С. 140
Соколова П.	С. 144
Сорока І. М.	198
Степаненко М. І.	252, 279, 281, 297, 310, 311
Степанович Я. А.	120, 130, 144, 153
Стешенко В. В.	168, 228
Супрун Т. Ю.	195
Сухомлинський В. О.	188, 204
Титаренко О. О.	29, 31–33, 93, 143
Тхоржевський Д.	155, 209, 218, 222, 237, 290, 302–304
Тягло Є.	202, 203, 216, 218
Хохуля С. П.	167, 173, 190
Цебрій В.	С. 140, 146
Цина А. Ю.	38, 290, 308, 309, 312, 315
Чебикін А. Б.	128, 130, 138
Чобітько М. Г.	268
Чорнусь Т. М.	23, 25, 118, 121, 155
Чупрун М. І.	82
Шакуров М. В.	278
Шаповал З. Н.	60
Шаповалова Г.	78
Шудря Є.	С. 137, 140
Яценко Л. І.	225

ЗМІСТ

Степаненко М. І. Щаслива невільниця духовної волі	5
Колеги, друзі про В. П. Титаренко	
Коберник О. М. Вітання з нагоди ювілею	12
Бутенко В. Г. Слово про прекрасну Людину, Педагога і Вченого	15
Кравченко П. Ентузіазм, що ґрунтується на знаннях та високій активності	17
Демиденко Т. П. Педагог, науковець, Людина	21
Основні дати життя та діяльності Валентини Петрівни Титаренко	51
Фотолітопис	54
Нагороди, почесні звання та відзнаки професора Титаренко В. П.	61
Персональна бібліографія В. П. Титаренко	69
В. П. Титаренко – член редакційної колегії	127
Згадки про В. П. Титаренко в джерелах	133
Алфавітний покажчик праць	147
Іменний покажчик	168

Наукове видання

Серія “Науковці університету”

***Валентина Петрівна
Титаренко***

БІОБІБЛІОГРАФІЧНИЙ
ПОКАЖЧИК

Відповідальний за випуск – В. В. Орехова
Комп’ютерна верстка і дизайн – *О. М. Нарижна,
Л. Б. Косогова*

Фото – В. Дяченко та з архіву В. Титаренко

Здано до друку 22.12.2014 р.
Формат 60x84/16. Гарнітура Cambria.
Папір офсетний. Друк офсетний.
Ум.-друк. арк. 10,11. Обл.-вид. арк. 8,75.
Наклад 60 прим. Зам. № 1504.

Віддруковано в ПНПУ імені В. Г. Короленка
вул. Остроградського, 2, м. Полтава, 36003

Свідоцтво про внесення суб’єкта видавничої справи
до державного реєстру
серія ДК № 3817 від 01.07.2010 р.